11130

Últims Novetats
ARXIU TEATRAL MILLÀ
Compra i venda de comèdies de totes menes
Carrer de Sant Pau, 21. - BARCELONA

21

ELS ÚLTIMS ROVELLATS

COMEDIA EN TRES ACTES, ORIGINAL DE

LAMBERT ESCALER

Estrenada amb gran éxit en el Teatre Català Romea el dia 15 de Gener de 1918.

REPARTIMENT

Senyora Montserrat. .	Teresa Arquer
Lluiseta . . .	Josefina Fornés
Ursula	Antònia Verdier
Tomasa . . .	Carme Rodriguez
Enric Rovellat . . .	Enric Gimènez
Marian Rovellat . .	Bartomeu Pujol
En Joan Farigola . .	Lluis Mir
Gervasi.	Joaquim Alonso
Pepito	Josep M. Camprodon
Felip	Miquél Sirvent
En Banyeras . . .	Antoní Martí
En Piera	Josep Bruguera
En Ramoneda . . .	Evarist Pallach

Direcció: Enric Gimènez

L'acció a Barcelona. — Epoca actual. — Dretes i esquerres, les de l'actor

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

http://archive.org/details/elsltimsrovellat16021esca

ACTE PRIMER

Saló luxós amoblat amb gust. Dues portes a cada costat: la primera esquerra ajustada. Al fons, tribuna amb cortinetes, tauleta al mig i jardinera amb planta. Llums d'electricitat, taula al centre, butaques als costats i altres seients pels voltants: mobles, retrats de família, quadres, etc. Mirall entre les portes de l'esquerra. Timbre a la taula. Es de dia. En aixecar-se el teló, després d'una pausa, surten per la segona dreta, amb molt misteri, GERVASI i TOMASA, aturant-se.

GERVASI.—Saps que és molt estrany?

TOMASA.—I tal! A l'hora que és, i no haver-se llevat la senyora. (*Anant a la primera esquerra.*) Em fa estar amb ànsia. (*A Gervasi, que la segueix i la toca.*) Estigues. (*Aturant-se.*) Passa tu al davant.

GERVASI.—Sí, eh? Ca!... Faries el mateix.

TOMASA.—Acabem.

GERVASI.—Doncs, sí que ho és d'estrany!

TOMASA.—Qui sap si amb el tropell... Escoltem.

GERVASI.—Potser és al tocador. (*Va a mirar pel pany.*)

TOMASA.—(*Aturant-lo.*) Espera't; ja t'ho diré si hi pots mirar.

GERVASI.—Jo també ho coneixeria si és que hi puc mirar o no. Hi és?

TOMASA.—Sí.

GERVASI.—I que n'hi passa d'estones aquí! Ella s'arregla de manera que encara fa goig.

TOMASA.—Pot molt ben anar. Es guapeta, i, encara que vídua, com que va casar-se jove i el marit va durar-li poc...

GERVASI.—Bé; que està visible?

TOMASA.—(*S'aparta. Tomasa i mira ell.*) Fa cara d'haver passat mala nit.

GERVASI.—Seu; està plorosa; s'aguanta el cap amb una mà; a l'altra hi té una ampolleta... i a l'altra un mocador.

TOMASA.—I ara! Tres mans?

GERVASI.—Es que amb la que s'aguantava el cap, ara hi té el mocador.

TOMASA.—Tan fort li ha agafat? T'ho deus mirar malament.

GERVASI.—I molt malament que m'ho miro per aquest foradet.

TOMASA.—Total per haver-se-li perdut la cotorra; ves quin disgust tan gros!

GERVASI.—No veus que l'hi havia regalat el seu senyor?

TOMASA.—I diu que en veure la cotorra, li recorda el seu marit. No deu pas ésser perquè se li assemblés?

GERVASI.—Es clar que no! Per mi, ho diu perquè el seu marit, cap als últims, tenia un punt de verd...

611265

TOMASA.—Bé, però... (*Es veu bellugar la primera esquerra.*) (Ai; ve, ve!)
GERVASI.—(Si ens descuidem...) (*Endrecen els mobles amb dalit.*)
MONTSERRAT.—(*Sortint plorosa, preguntant decidida*:) Tomaseta! Gervasi!
TOMASA.—Senyora.
GERVASI.—Mani.
MONTSERRAT.—Se sap alguna cosa?
TOMASA.—Res.
GERVASI.—Absolutament.
MONTSERRAT.—(*Somiquejant.*) Quina desgràcia! Quina desgràcia!
GERVASI.—Senyoreta: resignació!
MONTSERRAT.—Aviat està dit.
TOMASA.—Potser encara...
MONTSERRAT.—No me'n sé convèncer. El goig que feia; tan enraonadora que era; i tot per un descuit.
GERVASI.—Dispensi; un servidor la portella l'havia deixada ben tancada com sempre; per mi és que amb el temps va aprendre l'enginy d'obrir-la, i ahir...
MONTSERRAT.—Ja va preguntar-se a tots els principals que tenen jardí?
GERVASI.—Ja ho crec! (*Timbre, dins.*)
MONTSERRAT.—(*Contenta.*) Oh! Potser la porten; cuiti; vagi.
TOMASA.—De seguida. (*Desapareix segona dreta.*)
GERVASI.—Com que no volava a penes, no pot ésser que hagi anat lluny; els veïns la coneixen que és d'aquí, i quan ara no l'han portada, és que qui la té no la tornarà.
MONTSERRAT.—Per Déu! No digui això!
GERVASI.—(*Complascent.*) Doncs, sí que la tornarà.
MONTSERRAT.—Déu ho faci! A veure... (*Anant a la segona dreta.*)
TOMASA.—(*Entrant.*) Senyoreta.
MONTSERRAT.—Què? Que la porten?
TOMASA.—No, senyora. Hi ha don Joan i la senyoreta Lluïsa.
MONTSERRAT.—Bo! En quina ocasió vénen.
TOMASA.—El cafè amb llet, quan el pendrà?
MONTSERRAT.—No vull res; res. Que passin. (*Tomasa desapareix.*) Gervasi, encarregui al porter que busqui; i vostè...
GERVASI.—Sí, senyora, sí. (*Anant-se'n.*) (Malviatge la bestiola!) (*Arriba a la segona dreta i, veient venir als altres, aguanta la córtina.*)
FARIGOLA.—(*Entrant segona dreta.*) Bon dia. (*Se'n va Gervasi.*)
LLUISETA.—(*Idem.*) Amb permís.
MONTSERRAT.—Sense compliments.
FARIGOLA.—(*Donant la mà.*) Tinc el gust de...
MONTSERRAT.—Gràcies.
LLUISEA.—Donya Montserrat!
FARIGOLA.—Poc devia pensar en què vinguéssim!
MONTSERRAT.—Ben cert.
LLUISETA.—(*Observant-la.*) Però, què li passa? Li noto no sé què...

FARIGOLA.—(*Fixant-s'hi.*) Es veritat!
MONTSERRAT.—(*Afectant-se.*) Un disgust molt gros; molt!
FARIGOLA.—Digui.
MONTSERRAT.—La cotorreta, saben? Aquella preciositat; amb aquella formosura de plomatge...
FARIGOLA.—Què? Que potser muda?
MONTSERRAT.—Pitjor! Que ahir ens va fugir, i no sabem...
LLUISETA.—Oh!...
MONTSERRAT.—Passo un trastorn!... Un record d'en Ramonet que m'havia portat l'últim viatge... Seguin.
FARIGOLA.—Noia: si que hem escullit mal dia pel nostre objecte.
LLUISETA.—I tal!
MONTSERRAT.—(*Asserenant-se.*) Quin era? Diguin!
FARIGOLA.—Veníem a invitar-la per a que passés el dia de demà a la torre amb nosaltres, per molts motius; primer, perquè és la festa major d'Horta.
MONTSERRAT.—Per a festes estic!
LLUISETA.—No digui que no!
FARIGOLA.—Segon, perquè poso la bandera de coberta a la torreta que he fet fer al darrera de casa.
MONTSERRAT.—Prou; sí, sí; però...
FARIGOLA.—Ara més que mai li convé distracció. Digues-li, noia, tot el programa; potser així...
LLUISETA.—S'ha improvitzat un teatre al jardí de casa el senyor Cintes, i s'hi representarà un gran espectacle.
FARIGOLA.—Que hi disfrutaria d'allò més.
LLUISETA.—Jo hi prenc part.
MONTSERRAT.—(*Sorpresa.*) Què!
FARIGOLA.—La sorprèn? Jo no la hi deixaria sortir; però és per a un fi benèfic; hi prenen part altres senyoretes i joves de la colònia, tots amics.
LLUISETA.—L'obra és d'en Pepito...
MONTSERRAT.—Oh!
FARIGOLA.—Es en vers, molt bonica.
LLUISETA.—L'acció es suposa a Grècia, i portarem uns vestits!... Vindrà, eh? En Ramoneda ha pintat les decoracions...
FARIGOLA.—I en Piera ha fet la música, que els que hi entenen diuen que està molt bé.
MONTSERRAT.—Pintor, músic, poeta; allà a Horta teniu de tot!...
FARIGOLA.—A l'istiu sí, senyora.
LLUISETA.—Hi ha una altra cosa, i ara sí que no pot excusar-se: ens han encarregat que li preguéssim que es dignés acceptar el lloc de la presidència entre les senyoretes que a l'entrada rebran donatius.
FARIGOLA.—La *bandeja*, sap?
MONTSERRAT.—Poden comptar amb una quantitat; però venir-hi...
FARIGOLA.—D'aquí a demà potser es trobi el *pájaro*!
LLUISETA.—Em sap greu anar-me'n sense sapiguer... (*S'dixeca.*)
MONTSERRAT.—Se'n van?

LLUISETA.—Es forçós. He d'anar a provar-me unes sandàlies; després a veure si em tenen llesta una perruca rossa.
MONTSERRAT.—Que bé estaràs!
FARIGOLA.—Es fa a tot luxe, amb gran propietat.
LLUISETA.—Anem; que vull tornar per a sapiguer si donya Montserrat ha decidit venir.
FARIGOLA.—(*Sense aixecar-se.*) Però, què hi faré si no hi entenc? Vés-hi amb l'Ursula. Jo, més tard, he de fer una visita a un periodista amic per a invitar-lo a la funció i digui el que li sembli i parli bé de tothom. Jo, comptant amb la seva benevolència, m'esperaré un moment. (*A donya Montserrat.*)
MONTSERRAT.—(*Amb disgust.*) (Bo!) Per què no?
LLUISETA.—Així, doncs, ja ens trobarem a casa.
FARIGOLA.—Sí; aneu, aneu.
LLUISETA.—(*Despedint-se.*) Donya Montserrat, d'aquí a després, i espero que no em dirà que no.
MONTSERRAT.—No sé... no sé...
LLUISETA.—Adéu, papà. (*Desapareix, segona dreta.*)
FARIGOLA.—*Adiós, niña.*
MONTSERRAT.—Sembla que li fa il·lusió sortir al teatre.
FARIGOLA.—Els que l'han vist assajar diuen que treu el paper a les mil meravelles. Hi fa la *protagonista*. Eh, quins noms de dona posaven els grecs? Protagonista!...
MONTSERRAT.—No me'n parli.
FARIGOLA.—I, en sortir, diu una relació que *al menos* és llarga així. (*Ho assenyala separant les mans. De sobte, acostant la cadira.*) Ara que dic de relació penso que ve a tom el dir-n'hi una.
MONTSERRAT.—(*Amb disgust.*) (Bo!)
FARIGOLA.—Respecte a aquell assumpte, no ha decidit res encara?
MONTSERRAT.—(Ja hi som!)
FARIGOLA.—Crec que ja deu ésser hora! L'haver sigut socis en el mateix negoci amb el seu marit, ha fet que ens haguéssim tractat a *fondo*. Què hem d'esperar? L'únic inconvenient que hi ha posat sempre vostè ha sigut el que feia poc de la mort d'en Romaní; però ara...
MONTSERRAT.—Així i tot...
FARIGOLA.—Mort ell, he portat sol el timó de la casa, que no et dic res! Però ho he fet amb gust, pensant que defensava, de pas que els meus, els interessos de vostè, que per a mi són...
MONTSERRAT.—Jo he correspost donant-li carta blanca; què sé jo, pobra de mi!
FARIGOLA.—I bé: què m'hi diu? Pensi que amb el que l'estima la meva filla, fóra donar-li una gran alegria quan sapigués que nosaltres hem pensat...
MONTSERRAT.—No ho dubto; però no sé... trobar-me que sóc mare d'una noia ja gran, i així de sobte...
FARIGOLA.—Oh! Un servidor em trobaria amb muller de sobte; la noia amb mare. Tots la patiríem, aquesta sobtada que diu.
MONTSERRAT.—Es que a mi, de més a més, trobo que em posa anys.

RIGOLA.—Manies! Vostè ja de sempre que li ha dit filla.
)NTSERRAT.—Veritat; la conec de menuda. Moltes temporades les passava a casa.
RIGOLA.—(*Animat.*) Es que sí! Tant semblava dels uns com dels altres; venia a ésser, més que nostra, filla de la raó social «Farigola i Romaní, Societat en Comandita». (*Rient.*) Ha, ha, ha!
)NTSERRAT.—(*Somrient.*) Veritat. (*Pausa.*)
RIGOLA.—Si s'hi fixés, veuria que he fet uns sacrificis jo per vostè...
)NTSERRAT.—Què em diu, don Joan!
RIGOLA.—Oh, sí! Un servidor abans portava bigoti i mosca, i havent-li sentit a dir que de la manera que li agradava més l'home era amb bigoti sol, amb tot i que de molts anys que li feia la vida, vaig sacrificar la mosca.
)NTSERRAT.—(*Rient de gust.*) Ha, ha, ha!
RIGOLA.—Oh! Sembla petita cosa i no ho és, perquè m'afavoria molt.
)NTSERRAT.—(*Somrient.*) També devia suposar que un bigoti, igual que els cabells, devien agradar-me ben negres, ja que, al cap de poc temps, els seus, de grisos que eren, varen anar transformant-se...
RIGOLA.—(*Una mica torbat.*) Altre sacrifici a la llista; però recordi, donya Montserrat, que vostè va recomanar-me una tintura dient-me que li anava tan bé.
)NTSERRAT.—(*Molestada.*) No sé... no recordo...
RIGOLA.—Jo, veient-hi una insinuació, vaig pensar: «Fem-ho; potser així t'escoltarà»; a no ser per això, pot ben creure que lo de la tintura mai m'hauria passat pel cap... (*Donya Montserrat fa un gest de impaciència.*) Si molesto...
)NTSERRAT.—Oh! Ca!...
RIGOLA.—Vostè, accepti la invitació; demà vingui portant-me una resposta afirmativa. Oh! Quin dia més memorable fóra per a mi!... Posar bandera de coberta a la casa nova, la noia surt al *teatro* i jo surto de dubtes.
)NTSERRAT.—I tal, si ho fóra!
RIGOLA.—Pensi que en obsequi he combinat un dinar com ja sap que els disposo quan vull lluir-me.
NTSERAT.—Com sempre; l'art culinari segueix essent la seva preocupació.
RIGOLA.—Oh, sí! El negoci i la cuina. Arribo al despatx; em poso els maneguins i entro a l'escriptori; arribo a casa, em poso el davantal i em fico a la cuina. La cuina rai!... La fàbrica; allò, allò sí que...! El meu gust seria que el que m'hagi d'ésser gendre fos un home amb condicions per a portar-me la fàbrica. N'hi ha un que li fa magarrufes, a la noia; ja el coneix: en Pepito; aquest que ara li ha donat per a fer versos. Solament li falta que es deixi de lletres i que es dediqués a la literatura dels números, i fóra que li fet exprés. Lo de casar la filla és un pas que el desitjo i el temo a la vegada. Oh! Quan repasso el mostruari de calamitats que pot

portar el mal acert en escullir gendre, cregui que em preocupa una lletra que torni protestada.

MONTSERRAT.—Oh! Prou...

FARIGOLA.—I per, això, és que, malgrat coneixe'l, jo el posaré observació; el faré seguir, *en fin*; fiscalitzaré la seva condu i al cap de quatre o cinc anys que penso que es necessiten per a llavors *adelante*. (*De sobte.*) Es curiós! Ara m'adono que sen que m'hagi quedat per a parlar de la filla i no de mi.

MONTSERRAT.—Es igual.

FARIGOLA.—Confio en que demà...

MONTSERRAT.—(*Després de rumiar una mica, diu, decidida*:) colti.

FARIGOLA.—Digui.

MONTSERRAT.—Casi primer la Lluïseta, i després en parlarem

FARIGOLA.—*Caramba*! (*Rumia, rascant-se la barba.*)

MONTSERRAT.—Així, formant ella grup a part, jo no semblaré mare; vostè justifica més el casar-se, i fins jo, que, veient-lo justifico més...

FARIGOLA.—Ja! El que s'hagi compadit recullint-me.

MONTSERRAT.—Don Joan!...

FARIGOLA.—Què s'hi farà! De totes maneres, gràcies; no puc ésser exigent... amb més motiu, quan se li hauran presentat pa acceptables.

MONTSERRAT.—I cap tan original com el que últimament va viar-me una carta plena de foc.

FARIGOLA.—Burrango!

MONTSERRAT.—Quin començament! Va xocar-me molt; figur «Senyora—deia:—Igual que en sortir el sol rutilant i refulgent, veure a vostè brillar formosa la primera voita.» Eh?

FARIGOLA.—Ha, ha, ha! Pot anar esperant, veritat?

TOMASA.—(*Entrant amb una targeta.*) Hi ha permís?

MONTSERRAT.—(*Ràpidament.*) Que la porten?

TOMASA.—No, senyora. Hi ha aquest senyor que s'espera. (*Li trega la targeta.*)

MONTSERRAT.—(*Llegint*:) (Enric Rovellat... Oh! Es tòssut.) *la guarda al pit.*) Digui-li que estic molt amoïnada; que dispe Que una altra ocasió. (*Tomasa desapareix, tornant prompte.*)

FARIGOLA.—Així, quedem...

MONTSERRAT.—Amb lo dit; que el vigili bé al que vulgui casa amb la noia; tota precaució és poca; que els homes avui...

FARIGOLA.—Sí, bé; però, a en Pepito se li veu tant la bondat cara, que crec que amb un bon cop d'ull...

MONTSERRAT.—(*Ràpid.*) Don Joan, res de precipitació; cregu

FARIGOLA.—Era un dir...

TOMASA.—(*Sortint molt contenta.*) Senyoreta! Senyoreta!

MONTSERRAT.—Què passa?

TOMASA.—(*Parlant de pressa.*) Li he dit el que vostè ha manat, i amb molt interès, em diu: «Dones, què li passa a la senyor I servidora li he respost: «Està amb un gran disgust per ha

se-li escapat la cotorreta.» S'ha posat a riure i ha dit: «Doncs, digui-li que es tranquilitzi; que vinc per això justament.»

IONTSERRAT.—(*Contenta.*) De debò?

ARIGOLA.—*Por fin!*

IONTSERRAT.—Que entri al salonet. (*Ella se'n va.*)

ARIGOLA.—Així puc comptar amb que demà...?

IONTSERRAT.—Ah, sí! Així, sí.

ARIGOLA.—La felicito i me'n felicito.

IONTSERRAT.—Gràcies, gràcies! (*Allargant-li la mà.*) Ja em dispensarà que...

ARIGOLA.—I doncs! Quan torni la noia, quedin amb hora; vindrem a rebre-la.

ONTSERRAT.—Ja, ja! (*Guiant-lo cap a la porta.*)

ARIGOLA.—Estigui boneta!

ONTSERRAT.—Passi-ho bé, don Joan; passi-ho bé. (*Es saluden i desapareix; ella respira fort.*) Trobar-la ell? (*Això amb estranyesa.*)

OMASA.—(*Entrant.*) S'espera.

ONTSERRAT.—Que la porta?

OMASA.—No es veu pas.

ONTSERRAT.—Endreci. Faci'l passar. Dec anar despentinada; vinc, vinc. (*Anant-se'n, primera esquerra.*) La torno a tenir! La torno a tenir! (*Desapareix.*)

OMASA.—(*Des de la segona dreta, a dins.*) Gervasi: aquell senyor que passi. (*Pausa curta, durant la qual endreça.*)

ERVASI.—(*Surt i es queda aguantant la cortina.*) Pot passar.

NRIC.—Amb permís. (*Entra i dóna un cop d'ull a l'habitació, deixant sobre una cadira de prop la porta el barret de còpa.*)

OMASA.—Segui.

NRIC.—(*Asseient-se.*) Gràcies.

ERVASI.—(*A Tomasa, que s'haurà quedat al fons.*) (Es aquell que va aturar-me al carrer preguntant-me coses de la senyora i em va donar dos duros.)

NRIC.—(Es una gran dona! Fins lo del pis ho té ben posat.)

OMASA.—(*Avançant i dirigint-se a Enric.*) Pot ben dir-se que vostè torna l'alegria a la senyora.

ERVASI.—Oh, sí! No sabrà pas com agrair-l'hi.

RIC.—(*Sorprès.*) Es a dir que és veritat que l'han perduda?

OMASA.—(*Sorpresa.*) I doncs!

ERVASI.—(*Idem.*) Es clar! (*Parlen baix, estranyats.*)

RIC.—(Portant-la seria una entrada triomfal. Si la nostra s'hi assemblés...) (*Decidit.*) Escoltin. (*Ells s'hi acosten.*) Per a sapiguer si la que ha vingut a parar a casa és la de vostès, diguin-me les senyes; perquè, si no ho fos, ni caldria que m'esperés ni que la senyora es faci il·lusions. Suposo que era verda, veritat?

ERVASI.—Sí, senyor; però últimament estava molt madura.

RIC.—Com!

ERVASI.—Tot sovint ens tenia coses.

MASA.—Era com enyorament del seu poble, sap? Quan la posi

vem al balcó i veia passar un *negrito,* se n'alegrava d'allò més refeia per una temporada.

ENRIC.—Bé ; i les senyes?

GERVASI.—Alta així, pam més pam menys.

TOMASA.—Les ales vermellenques, amb una faixa groga al mig.

GERVASI.—Ha vist un estanc? Doncs igual.

ENRIC.—(Perfectament.) I parlar? Què deia?

GERVASI.—Tot el que diuen aquestes bestioles.

ENRIC.—(Malament! La meva no diu res. Diré que amb la guda...)

GERVASI.—Era una cotorra molt...

ENRIC.—(*Ràpid.*) Cotorra, diu? (Lo que tinc és un llorito ; no pas dir que amb la caiguda s'hagi tornat mascle.)

GERVASI.—Bé : que ho és, la nostra?

ENRIC.—Gràcies per les senyes personals.

TOMASA.—(Mudar-se tant per a tornar una cotorra!)

ENRIC.—(*Que haurà estat rumiant.*) (Massa atrevit el plan.)

GERVASI.—(Per mi la cotorra és una guatlla.)

TOMASA.—(I ara!)

GERVASI.—(Vull dir, una mentida que s'ha empescat per...) *enraonant se'n van.*)

ENRIC.—(No, no! Tal com ha sigut.)

MONTSERRAT.—(*Dirigint-se-li, molt afectuosa.*) Oh! Senyor vellat...

ENRIC.—Senyora...

MONTSERRAT.—Ja em dispensarà si, després que ve per a f un assenyalat favor, encara el faig esperar. Dispensi. No s el motiu. Segui. (*Seuen.*) Doncs, com ha sigut que aquesta vidota hagi anat a casa de vostè?

ENRIC.—(*Després d'una pausa.*) Senyora, he de començar preg que, fent un esforç d'imaginació, en mi no hi vegi al portad que amb tant afany espera.

MONTSERRAT.—(*Això molt sorpresa.*) Com!

ENRIC.—Sinó simplement a l'autor de la carta que no espera

MONTSERRAT.—No entenc.

ENRIC.—En aquesta carta que vaig tenir l'honor de dirigir-li, després de sol·licitar la seva mà, que si dintre tres dies no rebut resposta, quedava per entès que era que vostè, al qu quatre, tindria gust en rebre'm a casa seva.

MONTSERRAT.—Però, quan vulgui que li contestin, hauria de favor de posar-hi l'adreça.

ENRIC.—(*Fent el sorprès.*) No hi era? Quin oblid!

MONTSERRAT.—I vaig sospitar si fóra fet exprés per a te cusa per a presentar-se.

ENRIC.—(*Somrient.*) Doncs, sí, senyora ; i vaig creure que, si nava, potser encara li faria gràcia la pensada.

MONTSERRAT.—(*Enfadada.*) No, senyor, no.

ENRIC.—Avui em presento i m'ha semblat que no se'm reb aprofitat aquest altre medi per a tenir el gust de veure-la.

MONTSERRAT.—(*Fora de si.*) Jo que estava tan contenta creient que la tenia altra vegada! Vostè ha abusat d'una manera...

ENRIC.—M'he pensat que el recurs de què m'he valgut, li faria gràcia.

MONTSERRAT.—(*Secament.*) Gens ni mica; no, senyor!

ENRIC.—Si que sóc desgraciat! (*Pausa.*) Doncs, si em permetés fer història...?

MONTSERRAT.—Del que va a explicar-me a lo que m'interessa, cregui que hi ha molta diferència.

ENRIC.—Li suplico una mica d'atenció. Vostè va resultar-me el tipus que havia somniat: proporcionada, esvelta, d'aire magestuós, faccions acusades que indiquen, junt amb altres detalls...

MONTSERRAT.—(*Aixecant-se.*) M'obligarà, molt a pesar meu, a què em retiri.

ENRIC.—Justament ara que acabo? (*A un signe suplicant d'ell, s'asseu altra vegada.*) Fóra llàstima, ara que acabava... de començar a dir-li lo interessant. (*Ella fa un gest de disgust; ell no se la mira i continua.*) I vaig escriure-li en tenir un moment d'inspiració per elogiar la seva bellesa, i després d'indagar el seu nom per a dirigir-li la carta, per cert que, de pas, vaig assabentar-me de què vostè era vídua.

MONTSERRAT.—Això no va refrenar el seu entusiasme?

ENRIC.—Ja l'estimava massa!

MONTSERRAT.—Ja, ja!

ENRIC.—Entre això i que creia veure'm correspost...

MONTSERRAT.—(*Sorpresa.*) Què diu?

ENRIC.—M'ho havia fet creure les diferents vegades que, seguint-la a distància, l'havia acompanyada fins la porta de casa, i, que, en ésser-hi, es girava, mirant dissimuladament i...

MONTSERAT.—Però, què diu? Si ni m'havia fixat...

ENRIC.—...amb una mirada que deia: «Gràcies per la caminada. No m'és indiferent; sigui constant i tot vindrà pels seus passos. Adéu, Enriquet.) (*Donya Montserrat haurà anat rient i sarprenent-se més a cada paraula.*)

MONTSERRAT.—Amb una mirada li deia tot això? Digui que tinc uns ulls d'un mèrit extraordinari!

ENRIC.—Oh! El mèrit extraordinari és de qui sap llegir-hi. Ara mateix, els seus m'estan dient el que vostè no voldria que sapigués.

MONTSERRAT.—Veiam.

ENRIC.—(*Acostant-se.*) Diuen: «Es llàstima que s'hagi presentat enganyant-me; me l'ha feta massa grossa; per càstig li faré veure que mai m'havia fixat amb ell, i tardaré més a dir-li que sí.

MONTSERRAT.—(*Aixecant-se.*) Ja em dispensarà si, tenint altres quefers...

ENRIC.—(*S'aixeca.*) Li prego que, deixant de banda el que l'hagi pogut molestar, em digui si puc comptar amb el seu afecte i amb la seva mà d'aquí dos mesos.

MONTSERRAT.—Per ara no se m'ha acudit canviar d'estat; però, a què ve tal precipitació?

ENRIC.—Oh! Si sapigués!... L'hi he de explicar; sí, sí; potser

d'aquesta manera se li entendrirà el cor. (*Fent lleugerament gest de tornar a seure.*) Veurà... (*Idem.*) Fa un mes, que... (*I*

MONTSERRAT.—(*Que s'hi ha fixat.*) Seiem, vaja. (*Seuen.*)

ENRIC.—Gràcies. (*Pausa, i diu després, molt seriós.*) Presti aten i sabrà l'imperiós motiu que m'hi obliga. (*Pausa; tus, i per fi a amb molt misteri:*) Senyora: un oncle meu i un servidor, som últims Rovellats.

MONTSERRAT.—(*Còmicament, fingint gran estranyesa.*) Què diu ara?

ENRIC.—Vull dir que, d'aquest *apellido*, som els únics que quedem la nostra banda. Fa un mes que el meu oncle va cridar-me al despatx. «Jo—va dir ell,—amb tot i que tinc de sobres per a vi resulta que també m'haig de morir, i desitjo, quan sigui, fer-ho tant segur de què el nom de Rovellat porta traces de contin i que, després d'haver-lo dut nostres avantpassats, entre els s'hi han distingit artistes, militars, homes de lletres i de nego no vull que s'acabi en sec amb nosaltres; amb mi, que no altre mèrit que l'haver viatjat sempre i sense pendre mal, i amb que no en parlen el diaris més que quan amb el teu auto fas alg desgràcia.»

MONTSERRAT.—Acabi.

ENRIC.—«A on ha d'anar tot lo nostre, després, tu, si no procreas família? A mans de quatre amics, que així que t'hauran tancat ulls t'obriran els calaixos? Suposo que m'hauràs entès i em c plauràs. Tria a qui comprenguis que et pot fer feliç; busca, que diners, bondat. Jo vaig a empendre un viatge; si d'aquí mesos justos, que tornaré, no ho tens tot a punt i disposat mano, em casaré jo; t'ho juro! I de les conseqüències que pugui reportar-te, pensa-te'n les pitjors.» Què hi diu ara?

MONTSERRAT.—Què vol que li digui. (*S'aixeca.*)

ENRIC.—Figuri's que, des de que l'oncle va imposar-me el term tres mesos. ja n'ha passat un!

MONTSERRAT.—Amb els dos que falten, té temps de trobar. En sento la seva situació i que no li pugui millorar.

ENRIC.—No es fa càrrec que l'oncle, casant-se, no seré jo qui en deixi de la seva fortuna? No és que em falti; però penso am goig que farien les dues reunides.

MONTSERRAT.—I la meva, tres.

ENRIC.—(*Seriós.*) Senyora, faci'm ésser el que vulgui; menys int sat; per carta li sol·licito la mà; li demano ara de paraula; cap vegada he dit que en aquesta mà vull que hi porti res.

MONTSERRAT.—La imposició del seu oncle m'explica que vol sar fre a una vida borrascosa.

ENRIC.—Què vol fer-hi? Amb joventut i medis... Però d' endavant... jo li prometo...

MONTSERRAT.—Bé, bé. Ja l'hi he dit. Li agraeixo la distinci què em volia fer objecte, i... (*Allargant-li la mà.*)

ENRIC.—(*Dubtant.*) Com quedem? Vostè ve a dir-me que no, de pas m'ofereix la mà?

MONTSERRAT.—Per a despedir-nos.

ŃRIC.—(*Molt seriós.*) Així, no vull. Em fóra dolorós, sapiguent que és l'última vegada. (*Després de rumiar una mica més, diu amb to solemne* :) Senyora : he estat provant fins ara si solament amb els meus mereixements personals conseguia interessar-la. He vist que no, refredant els meus propòsits ; però em ve a la memória l'amenaça de l'oncle, i passo, per a que m'estimi, per ésser el que li torna la...

ÒNTSERRAT.—(*Contenta, però dubtant.*) Què? Què vol dir? M'ho puc creure?

ŃRIC.—Senyora !

ÒNTSERRAT.—Com ha sigut? Va venir a casa seva?

ŃRIC.—A casa, a la galeria.

ÒNTSERRAT.—Així, vostè viu...

ŃRIC.—Aquí, tocant.

ÒNTSERRAT.—No m'enganya? Veiam, digui com és.

ŃRIC.—(*Senyalant-ho.*) Així d'alta.

ÒNTSERRAT.—Just !

ŃRIC.—D'ample, segons com té les ales.

ÒNTSERRAT.—Què més?

ŃRIC.—Les té vermelles.

ÒNTSERRAT.—Sí, sí ! La mateixa ! Porti-la !

ŃRIC.—Oh !

ÒNTSERRAT.—Què?

ŃRIC.—Es forçós dir-li-ho ; en caure a casa... va trencar-se una poteta.

ÒNTSERRAT.—(*Desesperada.*) Oh ! Pobrissona !

ŃRIC.—I com que observo que se l'estima tant, vull evitar que la vegi en l'estat en què està.

ÒNTSERRAT.—Així i tot...

ŃRIC.—Tindria un gran disgust ; s'afectaria massa. La tinc ben cuidada ; no passi ànsia.

ŃRIC.—I com que està febrosa, i la febre venint la nit fa puja, donaria una passadeta després de sopar per...

ÒNTSERRAT.—(*Decidida.*) Ah ! No, senyor ! Comprenc el plan ; després de tant venir, acabaria dient que no era veritat que là tingués. Veiam ; ja ho sabré. Quines paraules diu més sovint? (*Per ell, que rumia.*) Ara sí que l'he atrapat !

ŃRIC.—Amb el que sofreix no li he sentit dir més que «ai ! ai !»

ÒNTSERRAT.—(*Afectada.*) Pobra bestiola !

ŃRIC.—Que em permetrà venir?

ÒNTSERRAT.—Ja l'hi he dit : si per cas, escrigui. Espero que així que estigui curada, la portarà.

ŃRIC.—Posat a escriure, en lloc de portar-la li escriuré.

ÒNTSERRAT.—Lo qual vol dir que és que no tindrà motiu de presentar-se. (*Marcat i ràpid.*) Acabem ! (*Toca el timbre.*)

ŃRIC.—(*Ràpidament, dirigint-se-li.*) Li endevino que té desitjos de què em retiri.

ÒNTSERRAT.—M'ho ha conegut amb el mirar?

ŃRIC.—No, senyora ; amb el timbre.

ÒMASA.—(*Entrant.*) Senyoreta.

ENRIC.—(*Saludant.*) He tingut una satisfacció...
MONTSERRAT.—Una servidora no la tinc fins ara.
ENRIC.—Als seus peus.
MONTSERRAT.—Gràcies. (*Desapareix cap a la seva habitació.*)
ENRIC.—Plèt perdut. Els Rovellats que espera l'oncle no sé pas d'o sortiran. (*Per la minyona, que s'espera.*) Ah! Anem, anem. (*Es d rigeix a la segona dreta; en ésser-hi a prop es topen quasi an Gervasi. que entra precipitadament.*)
GERVASI.—Senyora! Senyora!
TOMASA.—Què tens?
ENRIC.—Què li passa?
GERVASI.—Ja s'ha trobat; ja la tenim!
TOMASA.—De debò?
ENRIC.—Sí?
GERVASI.—(*A Enric.*) La de vostè deu ésser d'un altre, perquè nostra ara el porter l'ha trobada.
TOMASA.—A on?
GERVASI.—Netejant el celobert, arrupida en un recó d'estores i *tra tós*, polsosa, plena de terenyines...
ENRIC.—(*Que rumia, molt content.*) (Oh, sí, sí!)
TOMASA.—I com diantre...?
GERVASI.—Va caure-hi que era fosc, i com que va perdre la paraul no varen sapiguer trobar-la!
ENRIC.—(*Amb gran entusiasme.*) (Molt bé!)
GERVASI.—Ara el porter l'entra. (*Va per anar-se'n.*)
ENRIC.—(*Marcat.*) Aturi'l!
TOMASA.—Vaig a avisar la senyoreta. (*Ho fa.*)
ENRIC.—(*Idem.*) *Alto!* (*A ells dos, que estan aturats allà on es tr baven.*) Ja que he fet els passos, vull ésser jo qui tingui el gust d'e tregar-la-hi. (*Donant-els-hi diners.*) Tinguin i facin el que diré.
TOMASA.—Mani.
GERVASI.—Disposi.
ENRIC.—(*A Gervasi.*) Vostè, al porter, que la deixi.
GERVASI.—Vaig.
ENRIC.—(*Donant-els-hi.*) Tingui cinc duros; dongui'ls al porter i q no digui que ell l'hagi trobada.
TOMASA.—Ja, ja. (*Es dirigeix a Gervasi, que està a la porta segon dreta.*)
GERVASI.—(*A dins.*) *Aguárdese, Jerónimo!*
ENRIC.—(*Fregant-se les mans.*) Providencial! Providencial!
TOMASA.—(*Que s'haurà quedat part dels diners, diu a Gervasi* Diu que li donguis aquests dos duros.
GERVASI.—(Amb un ja en tindrà prou!)
ENRIC.—Escoltin. (*Ells s'hi acosten.*) Vostè, jove, torni la cotorra seu lloc, i com que he dit que la tenia molt ben cuidada, espolsi-l netegi-la; que quedi pulida. Molt *brillo*, eh?
GERVASI.—Vol dir que fregui fort?
ENRIC.—Que ho faci de pressa.
GERVASI.—Volant. (*Va per anar-se'n.*)
ENRIC.—Bo! Jo he dit que tenia una pota trencada! (*A Gervas*

Alto! (*Ell s'atura.*) Quan la tingui que faci goig, trenqui-li una pota.

ERVASI.—(*Sorprès.*) Com!

OMASA.—I ara!

ERIC.—Bé, res; vagi. (*Gervasi desapareix.*) Avisi la senyora.

OMASA.—Sí, senyor. (*Se'n va, primera esquerra.*)

ERIC.—(*Satisfet.*) Perfectament!... Admirablement!... Es meva! (*Va al mirall que hi haurà entre les portes de l'esquerra i es mira, fent postures, arreglant-se.*) Molt bé, Enriquet; ets home de sort!

ONTSERRAT.—(*Des de dins.*) Vol dir?

OMASA.—(*Idem.*) No ho dubti.

ERIC.—(*Contrariat.*) Bo! No estarà a punt encara!

ONTSERRAT.—(*Sortint de pressa, molt contenta i sense veure a Enric.*) Oh! Titona meva; formosura de casa; on ets?

ERIC.—(*Avançant, molt seriós.*) Aquí, senyora!

ONTSERRAT.—(*Girant-se.*) Senyor Enric!

ERIC.—(*Girant els ulls en blanc.*) (Ja em diu Enric!)

ONTSERRAT.—Dispensi'm; perdoni si he dubtat...

ERIC.—(*Molt tivat i seriós.*) Quan jo dic que he trobat una cotorra, és que he trobat una cotorra!

ONTSERRAT.—(*Neguitosa.*) Sí, sí; torno; ja es farà càrrec de què desitjo veure-la.

ERIC.—(*Ràpid.*) No hi vagi; esperi! Si veu ara la cotorreta, li cauran les ales.

ONTSERRAT.—(*Estranyada.*) I per què li han de caure?

ERIC.—Vull dir a vostè; les ales del cor. Està trasbalsada; l'emoció...

ONTSERRAT.—Des d'ahir sense veure-la; vull fer-li preguntes. torno de seguida, de seguida. (*Desapareix ràpidament per la primera dreta.*)

OMASA.—(*Sortint, rient.*) Vaja, senyoret, que li ha sortit bé la treta!

ERIC.—Oh! No sé. Vostès m'han dit que la cotorra ho diu tot, i la senyora ara li vol fer preguntes.

OMASA.—I què?

ERIC.—Temo que digui que l'ha trobat el porter.

OMASA.—I ara!

ERIC.—No ho estranyi; és que estic boig d'alegria; no sé el que faig ni el que...

OMASA.—Entra algú. (*Dirigint-se a la segona dreta.*)

ERIC.—(*Torna al mirall, posant-se la corbata bé.*) Repassem-nos.

ERVASI.—(*Sortint i aguantant la cortina, parlant dins.*) Sí, senyoreta.

LUISETA.—(*Sortint.*) I que deu estar contenta!

ERIC.—(*Que la veu pel mirall, diu, sorprès, sense girar-se.*) (Quina dona!)

LUISETA.—On és?

OMASA.—A la galeria.

LUISETA.—(*Veient a Enric.*) Ah, visites! (*Saludant.*) Déu els guard. (*Enric, maquinalment, fent reverència, de cara al mirall.*)

ENRIC.—Senyoreta... (Ai!) (*Girant-se i repetint el mateix joc de car a ella.*) Als seus peus.

TOMASA.—(*A Lluïsa.*) Aquest senyor l'ha tornada. (*Queden fent gru parlant baix.*)

GERVASI.—(*Al costat d'Enric.*) (Ha quedat com nova.)

ENRIC.—(Escolti; qui és aquesta senyoreta?)

GERVASI.—(Es diu Lluïsa, filla de....)

ENRIC.—(Soltera?)

GERVASI.—(Soltereta.)

ENRIC.—(*Decidit.*) (Gràcies; pot retirar-se.)

GERVASI.—(*Després de mirar-se'l de reüll.*) (Sembla de la casa! Pot ser ja es queda.) (*Desapareix per la segona dreta.*)

ENRIC.—(*Després de rumiar, mirant-se-la fixament.*) Oh! Sí, sí; é preferible.

LLUISETA.—Me n'alegro molt.

ENRIC.—Aquesta joventut fa semblar a l'altra massa feta. Aquesta essent tan esvelta, sembla que l'altra no ho és tant, i essent sol tera, l'altra sembla més vídua.

TOMASA.—Vol que l'avisi?

LLUISETA.—Jo hi aniré.

TOMASA.—(*Senyalant-li la primera dreta.*) Per aquí hi serà mé aviat. (*Desapareix segona dreta.*)

LLUISETA.—Gràcies. (*Saludant lleugerament a Enric i dirigint-s després a la primera dreta.*) Amb permís.

ENRIC.—(*Acostant-s'hi.*) Dispensi. Permís meu per a que es retiri privant-me de contemplar-la? No hi compti.

LLUISETA.—Com! (*Sorpresa i somrient.*)

ENRIC.—No es mogui.

LLUISETA.—A què ve...?

ENRIC.—Ah! I que en fóra de feliç! La meva sort no tindria límits si vostè fos qui hagués perdut la cotorreta!

LLUISETA.—No sé què hi guanyaria.

ENRIC.—Per a que tingués alguna cosa que agrair-me.

LLUISETA.—Em sembla que donant-li gràcies. i no dic gratificació per a no ofendre'l; però guardant-li agraiment pel desinterès.

ENRIC.—Però això podria ésser motiu de courear l'amistat, relacio nar-se.

LLUISETA.—Per què no?

ENRIC.—I crear una simpatia. Em refereixo a la que un servidor pogués merèixer-li; que en quant a la de vostè a mi, la té gua nyada tota des d'ara.

LLUISETA.—Vol dir? (*Somrient.*)

ENRIC.—I no ho estranyi; tot lo extraordinari m'atrau, em sedueix i aquí té ben clar el perquè, cegat per la seva extraordinària for mosor...

LLUISETA.—(*Rient molt.*) Oh! Oh! Vostè exagera... extraordinà riament. (*Mirant a la primera dreta.*) Donya Montserrat!

ENRIC.—(No dormim.)

MONTSERRAT.—(*Entrant, contenta.*) Lluiseta!

LLUISETA.—Ja ho sé, ja. Deu estar contenta! Suposo que demà no faltarà a casa...

MONTSERRAT.—I pots ben donar-ne les gràcies al senyor.

ENRIC.—(*Entusiasmat.*) Ah! He conseguit el que volia; que vostè tingués alguna cosa que agrair-me; compto, doncs, amb aquell agraiment que porta l'amistat, i amb aquella amistat que porta la...

MONTSERRAT.—(*Estranyada.*) (Eh?) Ara hi penso: qui li feia dir que tenia una poteta trencada?

ENRIC.—No la hi té? Jo bé vaig trobar que se li doblegava. Ah, ja! Devia ser el genoll.

MONTSERRAT.—(Cap de trons!) I on la portava, que ningú l'ha vista, ni...

ENRIC.—(*Dubtant.*) Ah! Si li ho dic, no s'ho creurà.

MONTSERRAT.—A on?

ENRIC.—(*De sòbte, assenyalant-ho.*) Allà, dintre del barret.

MONTSERRAT.—Ca!

ENRIC.—Ja ho he dit que no s'ho creuria.

LLUISETA.—Vaig a mirar des de la tribuna si veig venir l'Ursula; és tard i...

MONTSERRAT.—Des del balconet de l'altra habitació, ho veuries més bé. (*Assenyalant la segona esquerra.*)

ENRIC.—(*Amb temor.*) (Sols!)

LLUISETA.—Amb permís. (*Entra, segona esquerra.*)

ENRIC.—(*Saludant.*) Senyoreta... (*Mirant de reüll a donya Montserrat.*) (Perillo!)

MONTSERRAT.—(*Somrient amb malícia.*) Ara, amb vostè, parlarem respecte a què li he de donar de trobes.

ENRIC.—(Es capaç de pagar-me amb la mà.)

MONTSERRAT.—(Si portés bigotet...)

ENRIC.—(*De sòbte, posant-se seriós.*) Em permetrà, abans que tot...

MONTSERRAT.—Digui.

ENRIC.—L'estona que he quedat sol m'he posat sobre si i he vist clar la petitesa del favor que he fet, i, reflexionant, trobo que tenia tota la raó quan fa poc vostè ha dit (*marcat*:) «I encara que em portés la cotorreta, no crec que això m'obligui a donar-li en pagament la meva mà.»

MONTSERRAT.—(Eh?) (*Sorpresa.*)

ENRIC.—I, per lo tant, prego que em dispensi la pretensió, exagerada, ho reconec.

MONTSERRAT.—(*Contrariada.*) Sí, sí; dispensat.

ENRIC.—He dit petit el favor que he fet; però no tant, que no esperi de vostè...

MONTSERRAT.—(*Animant-se.*) Digui.

ENRIC.—Sap que em convé molt casar-me; l'oncle...

MONTSERRAT.—L'oncle té raó.

ENRIC.—L'*apellido* de Rovellat...

MONTSERRAT.—Sí, senyor, sí.

ENRIC.—Doncs, ja que vostè ha fet el propòsit de no volguer sentir parlar de matrimoni, pagui'm i quedarèm en pau, ajudant-me a què pugui casar-me jo.

MONTSERRAT.—(*Que s'haurà anat posant seriosa.*) Ja ; sí ! Es a di que l'he d'ajudar a buscar?...

ENRIC.—Res de buscar ; ja la tinc escollida : és la senyoreta que ar se n'ha anat.

MONTSERRAT.—(*Més sorpresa encara.*) Ah ! I què puc fer-hi?

ENRIC.—Pot precipitar els aconteixements, parlant-li de mi en e sentit que cregui de justícia, respecte a les meves prendes persc nals, posició...

MONTSERRAT.—Coneixent-lo d'avui, com vol que jo...?

ENRIC.—Si s'hi fixa, de moltes coses pot parlar-li ; preocupant-m de la sort de la bestioleta ; no parant fins a trobar al seu propietar no demostra en mi bon cor i que tinc uns sentiments fins allà?

MONTSERRAT.—Naturalment.

ENRIC.—Ja té això per a dir-li. Qui estima les petites coses, no d mostra que, posat a estimar-ne de grans, quedarà bé també?

MONTSERRAT.—Vagi dient.

ENRIC.—A la fi no li he portat el que he promès?

MONTSERRAT.—Ho ha portat.

ENRIC.—Amb això, bé pot assegurar-li que sóc home de paraula.

MONTSERRAT.—Sí, senyor.

ENRIC.—Si li hagués exigit, per a rescatar la cotorreta, mil pess tes, suposem, les hauria donades?

MONTSERRAT.—No m'hi hauria pensat gens.

ENRIC.—Doncs, en despreciar una quantitat semblant, bé demost que no em ve d'aquí ; lo qual afirma que sóc desinteressat i dei entreveure que gaudeixo d'una posició honrosa.

MONTSERRAT.—(*Molestada.*) Sí, sí ; tot li ho diré per acaba (*Que decidida es dirigia a la segona esquerra.*) Ah ! (*S'atura.*)

ENRIC.—Què?

MONTSERRAT.—(Jo he dit : «Casi a la filla i després...»). (*De dida.*) Si vol les mil pessetes, en sortiria més barato.

ENRIC.—(*Sorprès.*) Senyora ! (*De sobte, mirant-se-la fixament.*) A Comprenc.

MONTSERRAT.—Què?

ENRIC.—Li és violent fer aquest pas?

MONTSERRAT.—(*Picada.*) O ! No, senyor, no ! (*Cridant a la gona esquerra.*) Lluïsa ! Lluïseta ! Vina !

LLUISETA.—(*Sortint de pressa.*) Què? Que ha vingut? No l'he vis pas entrar.

MONTSERRAT.—Res d'això. Poc et penses. Aquí et presento d Enric Rovellat ; no ho he fet abans...

LLUISETA.—Tinc molt gust...

ENRIC.—Senyoreta...

MONTSERRAT.—Doncs, aquest senyor, que té un caràcter exces vament impressionable, no ha fet més que veure't i quedar-se e morat.

LLUISETA.—(*Rient.*) Què em diu !

ENRIC.—(*A donya Montserrat.*) (Molt bé !)

MONTSERRAT.—Però té el defecte d'ésser vergonyós i gens ave a semblants passos, i m'encarrega la delicada missió de prega

el corresponguis. Les seves dots imagina-te-les tan bones com
dicti la fantasia, i pots tenir la seguretat de què et quedes curta.
SETA.—No en dubto.
TSERRAT.—(*A Enric.*) Es això?
C.—(*No content del tot.*) Ho ha dit molt així... ; però, vaja...
TSERRAT.—Advertint-te que no t'hi pensis gaire en decidir-te ;
senyor voldria paraula teva avui, del teu papà demà i demà pas-
...
C.—Oh ! Es indispensable ! Si d'aquí un mes no sóc casat...
TSERRAT.—S'equivoca. No havia dit dos aleshores?
C.—Quan he dit dos m'he equivocat.
SETA.—Amb les presses que vostè porta i amb la parsimònia i
raments que vol tenir el papà quan de casar-me es tracti, si que
veig de mal arreglar.
TSERRAT.—(*No poguent dissimular l'alegria.*) Ah ! Sí, té raó.
poc m'ho deia : «Qui vulgui ésser-me gendre, ja cal que es pre-
i, que el faré passar vuit o deu anys per estudiar-lo, mirar-lo dèl
t i del revés...»
C.—Això deu fer-ho per a que es corsequi i el pugui mirar con-
-claror també. A mi em sembla que hi ha casos i casos ; potser
an sapigués de qui es tracta i de quant es tracta...
SETA.—Immillorables condicions té un jove que em pretén,
o crec que s'escapés de la investigació.
IC.—Ah ! Un rival?
SETA.—No és despreciable ; però és tan apocat, curt de gènit...
IC.—Ah ! Sí? No se l'escolti ; és un gran defecte. Bé ; anem per
rts. Si puc comptar amb el seu carinyo res m'espanta i penso
miracles. (*A donya Montserrat.*) Amb motiu de la conei-
nça que hem fet avui, vostè qualsevol dia em presenta a casa de
senyoreta.
ISETA.—S'enganya si creu que amb la impressió d'una primera
sita...
IC.—Bé ; això, per de moment ; després... després... (*Decidit.*)
onvindria trobar un fet extraordinari ; una casualitat que facili-
s... Suposem que després, qualsevol altre dia... tot passejant pel
rrer, m'adono del seu papà que, per anar distret, un carruatge
tà a punt d'atropellar-lo ; amb perill meu, d'un braçat el trec
una mort certa. Passat el surt, reconeix al salvador. «Oh ! Vos-
?...! Senyor Enric, li dec la vida ! Demani !» I jo demano... la
va mà !
TSERRAT.—Quin acudit !
IC.—Amb un fet així, quedant jo bé...
ISETA.—Calli, calli ! Pobre papà !
TSERRAT.—Si no troba una altra solució...
ISETA.—La veritat, en aquest pas...
IC.—(*Després de mirar-se fixament la Lluïsa.*) Callin ! El que
succeït avui aquí, em dóna un plan fet. (*Entusiasmat.*) Una
ica diabòlic, però segur. No em diguin que no els agrada. Oh,
ra un pas de gegant !
TSERRAT.—Digui.

LLUISETA.—Acabi.
ENRIC.—Aquest preciós imperdible que porta, hauria de deixa ser imperdible.
LLUISETA.—Com?
ENRIC.—S'hauria de perdre.
LLUISETA.—Per què?
MONTSERRAT.—Ja!
ENRIC.—Vostè, ara, abans d'arribar a casa, se'l treu, guarda i, fingint gran desesperament, diu que l'ha perdut.
LLUISETA.—Ai! No, no!
MONTSERRAT.—Què ha anat a pensar!
ENRIC.—Permeti'm; aleshores, tal com s'acostuma, fan pos anunci al diari. Després, jo, fingeixo que el llegeixo i fingei el torno.
LLUISETA.—Jo no vull fer-ho, vaja!
ENRIC.—Escolti, escolti; el seu papà queda contentíssim; l ment puja de punt en sapiguer que ni vull gratificació. No h un gran pas?
MONTSERRAT.—Quins plans més estrafalaris!
ENRIC.—El seu papà, no sapiguent com pagar-me, m'ofereix li diré?... un lloc a la seva taula; m'invita a dinar.
MONTSERRAT.—(*Burlant-se'n.*) Admirable!
LLUISETA.—Això no fóra difícil.
ENRIC.—Ho veu? Llavors, preocupat encara, veient que l'o no basta, rumia, rumia..., i, donant-se un cop al front, diu està! Es solter, què millor? Donem-li la noia!»
MONTSERRAT.—(*Rient.*) I que és esbogerrat!
LLUISETA.—Vostè somnia!
ENRIC.—Treiem-ne l'exageració, i no em negaran que hi quec freqüentar-se; en fi, un primer pas donat en ferm. (*Sobtad a la Lluïsa, amb transport amorós.*) Oh! Senyoreta! «Igu en sortir el sol refulgent i rutilant...»
LLUISETA.—Vol dir?
ENRIC.—(*A donya Montserrat, que s'hi acosta.*) (Dispesi aprofito.)
MONTSERRAT.—(No sé pas si n'hi ha un altre!)
ENRIC.—Es hora de decidir: els concedeixo dos minuts per parlin i resolguin. Dos solament; a tres no hi arribin, per temps pasa. (*Ell, que estava entre les dues, se'n va al fons.*)
MONTSERRAT.—(Filla, creu que és un home original, extr nari.)
LLUISETA.—(Però té un no sé què que fa simpàtic el seu es rament.)
MONTSERRAT.—(*Amb cert disgust.*) Veig que t'ha interessat. que no penses amb en Pepito?
LLUISETA.—Sí; però el veig tan aturat, tan...
MONTSERRAT.—Filla, entre poc i massa; aquest sembla u tell de focs: pim, pam!
ENRIC.—(*Que estava amb molta atenció, procurant sentir.*) (Ja

SETA.—Aquest pot reposar-se: mentre que en Pepito no té b.

SERRAT.—Però, el plan que proposa, si tu no vols secundar-. No és pas prudent que el guardi ell l'imperdible. Li podem r confiança? (*Enric no pot reprimir-se i diu*:)

C.—No vull pas que me'n tinguin, de confiança.

SERRAT.—(*Sorpresa.*) (Ens ha sentit!)

SETA.—(*Sufocada.*) (Oh! Quina vergonya!) (*Enric, sense mou- del fons, i que a pesar de què ho han dit baix, també les ha tides*:)

C.—Cap vergonya; si és natural. (*S'acosta.*) Un servidor ha dit la guardés la senyoreta.

SERRAT.—I ella no es sent amb prou força de voluntat per el paper, i si no hi ha un altre medi, deixin-s'ho córrer.

C.—Esperi, esperi. (*Rumia.*)

SA.—(*Entrant.*) Amb permís. (*A Lluïsa.*) L'Ursula ha trucat; pera a baix.

SETA.—Vinc, vinc. (*Tomasa se'n va.*)

SERRAT.—(*Per Enric.*) No surt, eh? Es tan descabellat el n!

SETA.—Guardant-lo jo, no sabria...

C.—I guardar-lo jo. no ho accepto.

SERRAT.—No hi pensin més.

C.—(*Amb victòria.*) Ja ho tinc!

SERRAT.—Fóra estrany!

SETA.—De debò?

C.—Vostè, donya Montserrat, estant demà invitada a casa la oreta, guarda l'imperdible ja des d'ara. Eh? Ja està, ja!

SETA.—Oh, que ben pensat! (*Donya Montserrat, que de- trava disgust per la solució, de cop diu, somrient*:)

SERRAT.—Es a dir, que jo el guardaria?

C.—En arribar, vostè me l'entrega, i...

SETA.—(*Contenta.*) Que bé!

SERRAT.—Sí, sí! (*No poguent dissimular l'alegria.*) Amb molt , molt!

SETA.—(*De cop, repensant-se.*) Però, no sé... no sé...

SERRAT.—Que et repenses? No, dona. Són astúcies d'ena- ats; tenen disculpa.

C.—Decideixi's.

SETA. — (*Dissimuladament, anant-se traient l'imperdible.*) No .

C.—Fóra la prova més gran de carinyo que podria donar-me... rinament.

SETA.—(*D'un moviment ràpid se l'acaba de treure.*) Tingui. *idida l'entrega a donya Montserrat.*)

SERRAT.—Així! Un ai, i prou!

C.—(*Contentíssim.*) Gràcies! No esperava menys. (*Lluïsa, com gint el parlar-ne. esporuguida pel que ha fet.*)

SETA.—Me n'he d'anar, té raó. (*Dirigint-se al fons.*)

C.—Quedem que l'anunci a *La Vanguardia?*

LLUISETA.—Sí.
MONTSERRAT.—Què tens?
LLUISETA.—Penso amb el disgust que tindrà el papà quan que hé perdut...
ENRIC.—Pensi solament amb l'alegria que tindrà quan vegi q tornen.
LLUISETA.—(*Somrient.*) Oh! Té raó.
MONTSERRAT.—Sí, dona.
LLUISETA.—(*Animada, saludant a Enric.*) D'aquí a demà.
ENRIC.—Oh! Amb quin anhel... (*Queden parlant baixet.*)
MONTSERRAT.—(*A dins de la segona dreta.*) Gervasi, acomp senyoreta i torni.
LLUISETA.—(*A donya Montserrat.*) Estigui boneta, i grà
MONTSERRAT.—Fuig!
ENRIC.—A vostè deurem la felicitat, la sort.
LLUISETA.—Senyor Enric...
ENRIC.—Senyoreta!
LLUISETA.—Donya Montserrat, fins a demà.
MONTSERRAT.—(*Aguantant la cortina.*) Fins a demà, Lluïse *queda mirant com s'allunya. Enric s'hi acosta.*) Es bufona
ENRIC.—Oh! Un bibelot, una exquisitat, una preciositat! (*D amb decisió.*) Senyora: havent-me pagat de sobres el deute ment que em tenía, serveixi's dir-me com he de pagar-li l'ex
MONTSERRAT.—(*Somrient molt satisfeta.*) Ja ho trobarem. trobarem.
ENRIC.—Vostè serà allà?
MONTSERRAT.—A les onze.
ENRIC.—A un quart de dotze no faré falta, i en entrar, dissir ment m'entrega...
MONTSERRAT.—Oh, ja! Sí, sí; entès.
GERVASI.—(*Entrant.*) Senyoreta.
MONTSERRAT.—El barret del senyor. (*Gervasi l'agafa de dira i l'hi entrega.*) Sap que aquí és a casa seva. (*Enric, el barret, el bufa i l'espolsa de dins.*) Què és?
ENRIC.—Res: una plometa. Sap que en mi hi té un servid no ha de fer més que manar.
GERVASI.—(*Des del fons, observant.*) (Casori.)
MONTSERRAT.—Senyor Rovellat...
ENRIC.—(*Saludant.*) Senyora, al seus peus. (*Gervasi aixeca tina i ell desapareix.*)
MONTSERRAT.—(*A Gervasi, que anava a desaparèixer.*) acabaran d'endreçar. (*Gervasi desapareix. Ella mira un per la porta.*) Poc te la penses! Té un deix d'elegància... (*S treu la targeta i l'olora.*) Targeta perfumada amb l'essència da. Fins el nom m'agradava: Enric! (*Va mirant-se-la, i en masa amb un drap i Gervasi amb plomer, i netegen mo fons. Donya Montserrat, de sobte, diu, molt marcat i a presa:*) Però, què veig?
GERVASI.—(*Anant-hi.*) Què té, senyoreta?
TOMASA.—(*Idem.*) Què li passa?

MONTSERRAT.—Com s'explica que la nostra cotorreta, que tot just vola, d'aquí casa, que és la Granvia, hagi anat a parar a la d'aquest senyor, que és a l'Avinguda del Tibidabo?

TOMASA.—(*Tot just contenint-se el riure, mirant a Gervasi.*) Sí que és estrany!

GERVASI.—(*Idem a Tomasa.*) Ja és un cas...! (*Es tapa la cara amb el plomer.*)

MONTSERRAT.—(*Dirigint-se a la seva habitació.*) No em faltava sapiguer res més. Es un home misteriós, extraordinari, únic! No sé el que és. Oh, oh! (*Tot parlant, entra, tancant la porta amb violència. Ells, en trobar-se sols, es miren i esclaten una gran rialla.*)

FI DE L'ACTE PRIMER

ACTE SEGON

Jardí ben cuidat de casa acomodada.

Xalet a l'esquerra; entrada amb marquesina i escala de dos o tres graons amb baranes i als pilans d'entrada, gerros amb plantes florides. Al peu de la mateixa, i disposat a gust, altres testos i jardineres amb plantes.

Taula i cadires de jonc al primer terme dreta, i a l'esquerra seients i balancins, també de jonc.

Entre l'edifici i el fons, deurà quedar-hi pas. Per els efectes de les sortides, serà segona esquerra, i la casa primera.

En aixecar-se el teló hi ha en escena el SENYOR FARIGOLA i URSULA.

FARIGOLA.—Avui que el necessito, no el porten!

URSULA.—No passa pas l'hora.

FARIGOLA.—Aquí a Horta estem deixats de la mà de Déu! Quines hores de repartir els diaris!

FELIP.—(*Sortint corrents de la segona esquerra.*) No, senyor; encara no l'han portat.

FARIGOLA.—(*Indignat.*) No, eh? Això deu ésser que s'hauran descuidat de deixar-lo. Ursula: vàgi a casa del senyor Banyeres i que faci el favor de deixar-li *La Vanguardia.*

URSULA.—Oh! Si em destorba, lo de la cuina qui ho farà?

FARIGOLA.—Té raó. Aneu-hi vós, Felip.

FELIP.—Oh! I si després lo del jardí queda per fer?...

FARIGOLA.—Aneu, aneu.

FELIP.—Volant. (*Desapareix segona esquerra.*)

FARIGOLA.—I la Lluïseta?

URSULA.—No crec que hagi sortit de la seva habitació.

FARIGOLA.—Segurament que ha passat mala nit com jo, i ara deu descansar. Si no es troba aquesta agulla, crec que caurem malalts. A veure si amb l'anunci...

URSULA.—Com que el vaig portar tard, no varen assegurar-me si sortiria avui.

FARIGOLA.—Ahir la noia, així de *sopetón,* encara no s'hi va afectar gaire; però avui, a sangs fredes... Oh! Deu estar feta una Magdalena.

URSULA.—Una joia de tal preu...

FARIGOLA.—Mil sis centes pessetes, menys un dos per cent que em vaig fer fer de *pronto pago.*

FELIP.—(*Tornant amb el diari.*) Ja el tenim.

FARIGOLA.—(*Satisfet.*) Oh! (*Fullejant precipitadament.*) A veure si

el porta. Aquí, no. Aquí, tampoc. Ah, aquí! «Pérdidas». (*Pauseta, i després, content.*) Sí, sí que el porta! (*Felip i Ursula a la seva esquerra.*) Que no s'hagin equivocat. (*Llegint i dient entre dents el que s'indica.*) «Extravióse ayer, pasando por las siguientes calles... un imperdible de oro, figurando un dragón y un brillante en la boca...» Està molt ben especificat! Vejam la direcció si està bé. (*Llegint* :) «Se gratificará su devolución, calle de... Horta.» Perfectament; no es poden pas equivocar.

URSULA.—(*A Felip, fent grup.*) (Voleu dir que hi trobaran?)

FARIGOLA.—(*Mirant-se l'anunci, somrient.*) (Fa il·lusió. Es la primera vegada que em veig un treball en un diari.) Veiam si farà l'efecte! Jo, pel meu gust, ho hauria fet posar a tots els periòdics de Barcelona; però la noia va dir que amb aquest ja n'hi havia prou.

URSULA.—Ara, a veure si tenim la sort de què, qui la trobi, sia una persona honrada i la porti.

FELIP.—Oh! Honrada i que sàpiga de llegir!

FARIGOLA.—Vaig a veure la noia. Deu estar feta una mar de *llanto*. Vostè, Ursula, si truquen per la casa, obri de seguida, eh? Vós, Felip, si pel reixat del jardí...

FELIP.—Descuidi.

FARIGOLA.—Podria ésser que la portessin. Ursula, no oblidi cap detall de lo de la cuina; tot tal com he dit.

URSULA.—Ja, ja! Sí, sí.

FARIGOLA.—Vós, el jardí com una plata, ben regat.

FELIP.—Sí. sí; no, no.

FARIGOLA.—(*Entrant a la casa amb el diari.*) Tant que esperava el dia d'avui; qui m'havia de dir... (*Desapareix.*)

FELIP.—Estem ben posats! Ja rondina sempre; no et dic res avui amb el que li passa.

URSULA.—A mi, a mi em tocarà la més negra; que, essent festa major, vénen convidats, i vol fer un *menut* extra, que diu ell, i compareixerà a la cuina amb aquell llibràs que té, que en treu les receptes, posant-se'l a sobre els fogons amb un faristol. Quan el veig entrar amb allò, tots els mals em vénen.

FELIP.—Ja, ja! Jo també li tinc el dit a l'ull, i ell a mi. Ahir vàrem arribar molt amunt. Em va dir que per treballar jo ja era massa *anciano*. Vaig estar a punt de dir-li que l'*anciano* era ell, sinó que, pintant-se el bigoti i demés, ho dissimulava.

URSULA.—Oh! No li ho digueu pas! Com es posaria!

FELIP.—Ell es pensa que no se li veu. (*Rient.*) Ha, ha! Jo en tinc un estudi fet del seu bigoti, i només mirant-me'l sé el dia que som de la setmana.

URSULA.—I ara!

FELIP.—Sí, sí. Quan el té d'un negre atapaït, és diumenge, que es veu que és el dia que fa el *remendo*; quan ja no és allò, i de la banda de l'arrel és un bocí blanquinós, dilluns; quan li té una mica més, dimarts, i...

URSULA.—Ves, amb què us fixeu.

FELIP.—Jo amb tot el que és qüestió de coses que creixen, s'espur-

guen i tenen arrels, hi he d'entendre, perquè ve a ésser del meu ram.
URSULA.—Vós sempre amb històries per a passar el temps. (*Per la segona esquerra.*) Entra el senyoret Pepito.
FELIP.—Veritat que no ho sembla que tingui el cap que té? Ara s'ha empescat una cosa de versos.
URSULA.—Una *tragèria,* m'han dit.
FELIP.—Just; una *tragèria* que ha de passar aquest vespre.
PEPITO.—(*Que surt, aturant-se.*) Bon jorn. Hi ha permís?
URSULA.—Passi, senyoret.
PEPITO.—Saben si està visible el senyor Joan?
URSULA.—Es allà dins.
PEPITO.—Estan sense novetat?
URSULA.—Molt amoïnats.
PEPITO.—(*Amb interès.*) Què els hi passa?
URSULA.—Ahir amb la senyoreta vàrem anar a Barcelona i va perdre l'agulla de pit.
PEPITO.—Oh!
URSULA.—Figurava com una sargantana.
FELIP.—Un *cocodrillo* era.
PEPITO.—Justament ella que a la meva obra hi fa el principal paper
URSULA.—Ves si estarà per *traiatos.*
PEPITO.—(*Preocupat.*) Oh, déus immortals!
FELIP.—(*A Ursula.*) (Com renega!)
PEPITO.—Vet aquí que em compromet l'èxit de l'obra, i la premsa se m'hi abocarà. Oh!
URSULA.—Felip, aneu fent; després el senyor Joan...
FELIP.—Ja; sí, sí. (*Agafa la regadora que hi haurà en escena i des apareix per segona esquerra.*)
PEPITO.—Quin contratemps!
URSULA.—Vostè sofreix perquè aprecia la senyoreta.
PEPITO.—Si per ella faig uns sacrificis! Ara mateix, malgrat el amoïnos i enrenous que l'estrenar una obra porta, ves de què ha de passar ànsia: miri. (*Treu un paperet.*)
URSULA.—Què és?
PEPITO.—Una manera de fer el lluç amb salsa.
URSULA.—(*Rient.*) I ara, senyoret!
PEPITO.—Es l'únic medi que he trobat per a fer-me simpàtic al se papà, parlant-li de menjars i manera de fer-los. Ho copio; m'h aprenc de memòria i l'hi explico com si jo sapigués fer-ho.
URSULA.—Quina pensada!
PEPITO.—Des de que ho faig, és més tractable i em distingeix sobre manera.
URSULA.—Quines coses fan fer els *animoraments*! Així, al senyo li dic...?
PEPITO.—Que sento amb tota l'ànima el trastorn que passen. i qu desitjo...
URSULA.—Així li ho diré.
PEPITO.—Què és? (*Sentint veus de fora.*)
URSULA.—(*Mirant la segona esquerra.*) Els seus companys. (*Se va per la casa.*)

PEPITO.—(*Anant-los a rebre.*) No crideu, que no som a casa!
BANYERES.—Ja ho he dit que aquí el trobaríem.
PEPITO.—Què voleu?
RAMONEDA.—Es que el *palco* del senyor Pi se li ha de canviar; resulta que és al costat del que té la família Roure, i com que estan renyits que ni es poden veure...
PEPITO.—L'hi canviaré, que estiguin ben lluny.
BANYERES.—Ben lluny? Així encara es podran veure menys!
PEPITO.—(*Indignat.*) Noi, no comencis!
PIERA.—I no hi ha motiu per a estar-ho, de broma.
PEPITO.—Què passa?
PIERA.—Que no podem sortir d'entrebancs. En Pinyol ha tornat el seu paper; diu que es troba malament.
PEPITO.—Oh, déus!
RAMONEDA.—Es una excusa. Ahir, en ensenyar-li el vestit que ha de dur en l'obra i veure que havia de lluir les cames, vaig notar que això el refredava.
BANYERES.—I, abans de portar-lo, ja s'ha refredat?
RAMONEDA.—Refredat de fer el paper!
PEPITO.—No sé perquè!
PIERA.—Es que no està bé de formes i dóna aquesta excusa.
BANYERES.—Ben fet que fa, tornant-lo, i encara n'hi hauríeu de donar gràcies. Un grec ha d'ésser ben format; correcte de línies; que els que naixien estrafets els mataven. Per lo mateix, un grec com en Pinyol, no hi hauria arribat a gran.
RAMONEDA.—Calla, home.
PEPITO.—I qui el fa, ara? I no fos més que això! Ara resulta que la senyoreta Lluïsa ahir va perdre una joia i està passant un trastorn. (*Impressió general.*)
BANYERES.—Pleguem, vaja!
PEPITO.—I és segur que, amb el seu estat d'ànim, faci un treball deplorable i em comprometi l'èxit.
PIERA.—Ens el comprometi.
RAMONEDA.—A mi, per l'efecte del decorat, m'és igual.
PEPITO.—I, sense culpa, la premsa m'apretarà de valent.
PIERA.—Ens apretarà!
BANYERES.—Oh! I encara hi ha un altre obstacle, que no l'he dit per a no posar-vos de malhumor.
UNS.—Què?
ALTRES.—Què passa?
BANYERES.—Que, per a fer els llampecs, no trobo pega grega enlloc.
PEPITO.—Ximple!
RAMONEDA.—Hi disfrutes fent-nos patir.
PIERA.—Banyeres, no comencis!
PEPITO.—Ara que tot anava com una seda i que aquesta representació prenia caràcter de solemnitat! L'empresa del tramvia ha concedit fer servei extraordinari a la sortida de l'espectacle.
RAMONEDA.—Jo he lograt que avui no apaguin els fanals dels carrers fins a les dotze.
BANYERES.—Jo he lograt que faci lluna.

PEPITO.—Banyeres, Banyeres!
RAMONEDA.—Ets un criatura!
PIERA.—No desanimar-se; anem fent lo altre. Repassem el que falt de *guardarropia*.
RAMONEDA.—(*Treu un paper i llegeix*:) «Un tamboret, un gerro una alfombra.»
PEPITO.—Això ho trobarem a casa del senyor Guardiola, que té co ses estranyes.
BANYERES.—I, essent estranyes, semblaran gregues.
RAMONEDA.—Jo, com a director artístic, ja cuidaré de què si apropiat.
PEPITO.—Oh, sí, nois, que la premsa ens aixafaria!
RAMONEDA.—(*Llegint*:) «Una corona de roses i palmes.»
PIERA.—Això el jardiner.
PEPITO.—Ara corria per aquí.
BANYERES.—Si corria no era ell.
FELIP.—(*Avançant.*) Servidor, senyorets...
RAMONEDA.—Necessitem unes palmes.
FELIP.—Ja; vostès volen fulles de «Fènix-funicularis».
BANYERES.—«Funicularis»?
FELIP.—Sí, senyoret; perquè és un arbre que puja molt amunt.
BANYERES.—Ja.
RAMONEDA.—Després una corona de roses.
FELIP.—La faré d'unes roses «empeltòrium» que hi ha allà; però le palmes el senyor Joan no crec que les deixi tallar. Ho preguntaré (*Se'n va al fons, s'asseu a la regadora i fa un cigar, quedant-s escoltant-los.*)
PEPITO.—Quan veig els destorbs que han vingut, penso: «De qu m'haurà servit el rumiar l'obra, planejar-la, desenrotllar-la, trer cant-me el cap versificant-la, pulint, llimant?» Jo crec que, re pecte a la part literària, no hi tindrán pas res que dir. He procurà que el llenguatge tingui la flaire de primitivitat que l'ambient c l'acció requereix i segons l'època en què es desenrotlla.
PIERA.—I la música, què? No li trobaran l'aire clàssic que li és i dispensable? Apropiats els ritmes, cadències i elements instrume tals de què em valc?
RAMONEDA.—I jo, amb el decorat i figurins? He regirat mig mó per a documentar-me. En quant a la indumentària, no és ben gr ga? I els detalls d'arquitectura, no són greguíssims?
BANYERES.—I jo, la pega no la busco també ben grega?
PEPITO.—(*Indignat.*) Amb aquest noi no es va enlloc!
RAMONEDA.—Home, Banyeres!
BANYERES.—Em revenjo de què m'hagueu encarregat de l'anòni i encongit paper de l'apuntador.
PIERA.—Ja hi torna!
BANYERES.—I ja que, quan sóc a la *concha*, em veig obligat a d només el que porta el llibre, quan en sóc fora deixeu-me dir el q em dongui la gana. I ja que sóc l'apuntador... apunto i tiro i tc apuntant al músic.
PIERA.—Banyeres, no fem bromes!

BANYERES.—I dic que hi trobo que la pregària a la deessa Nike, sembla una sardana poc a poquet; que, quan ell marxa a la guerra, sembla una altra sardana, però més de pressa. L'únic que està apropiat... és aquella melopea de l'intermedi, durant el qual figura que passen tres anys; com que és tan cançonera, pesa, i a l'acabar-se sembla que els tres anys han passat de debò.

PIERA.—Banyeres! Banyeres!

PEPITO.—Deixa'l estar!

RAMONEDA.—Calla!

BANYERES.—I, ara, apunto al pintor. Tu t'has cregut que pintar bé, amb coneixement, el decorat per una obra, és el mateix que fer el que has fet fins ara: pintar unes floretes en un coixí o una marina dins d'un musclo?

RAMONEDA.—Noi, noi!

BANYERES.—Aquell temple del primer *quadro* sembla la fatxada de cà la Ciutat, i no hi has fet el rellotge perquè no saps fer una rodona.

RAMONEDA.—Banyeres!

PEPITO.—Aquest noi mata els entusiasmes!

PIERA.—Deprimeix els ànims!

BANYERES.—Vull demostrar que, tenint facultats per a coses d'empenta, se'm posterga, tenint-me allà encongit, encaixonat com una pansa.

PEPITO.—No tant!

BANYERES.—Com una pansa!

RAMONEDA.—La teva missió ajuda a l'èxit.

BANYERES.—I protesto de la forma i mides de la *concha*; allò no és grec. Els grecs, justament, que tot ho feien tan espaiós amb columnates i jardins! (*Tots tres s'indignen.*)

RAMONEDA.—Ets un exagerat!

PEPITO.—Un poca-solta!

BANYERES.—I també trobo que les túniques de les senyoretes són massa llargues.

RAMONEDA.—El figurí està inspirat en un baix-relleu de l'època, i jo, com a director, dic que estan bé.

BANYERES.—Doncs jo, com a apuntador, dic que són llargues; o, sinó, poseu-se en el meu lloc i també les hi trobareu.

PIERA.—Criatura!

RAMONEDA.—Per Déu, calla!

PEPITO.—Banyeres, prou!

BANYERES.—Oh, prou!... Ara tu. L'argument...

PEPITO.—No us l'escolteu. (*Es separen d'ell.*)

BANYERES.—Ells dos s'estimen, i el pare d'ella, en sapiguer que és un *señorito* que no ha servit la pàtria, li diu, amb veu de tro: «Guerrer ben foguejat vull per a ma filla.» (*Marcat, amb mofa.*) «Foguejat»... cavallers!... Garrafal anacronisme, ja que, no havent-hi armes de foc, mal podien ésser foguejats els soldats.

PEPITO.—(*Aclaparat.*) (Oh! Déus immortals!)

BANYERES.—I la premsa s'hi agafarà! Ell, per fi, es decideix; marxa; passen tres anys; ella comença a perdre la paciència; no

ha rebut d'ell ni una postal, i fa veure que és mort, per a tenir excusa d'acceptar la mà d'un jovincel que viu al pis de dalt. Oh, casualitat! Casar-se i arribar l'altre és cosa de minuts. A més de foguejat, ve vell i cec en nit de llamps i trons. En entrar a la ciutat li han dit el que passa; el cec no hi veu de cap ull. De cop es presenta en el precís moment que es dirigien al tàlem; n'hi diu quatre de fresques; cau un llamp i en mata, un sí, un no.

PEPITO.—Deixeu-lo; pel gust de dur la contra és capaç de dir que en aquells temps no queien llamps.

BANYERES.—No pas com aquell, que és un coet que baixa per un filferro, i la premsa el veurà, el filferro, i s'hi agafarà també.

PEPITO.—Mira, Banyeres... (*Indignació general.*) Nois, val més deixar-lo.

RAMONEDA.—Sí, sí!

URSULA.—(*Des de dalt de l'escala.*) El senyor Joan surt de seguida.

PEPITO.—Gràcies. (*Ursula se'n torna.*)

BANYERES.—(*A Pepito.*) I els versos, trobo...

PEPITO.—No vull sapiguer res més. Procura per lo teu i...

PIERA.—Això; apuntar amb cuidado, llegint baixet i clar.

BANYERES.—Baixet? Ca! Jo llegiré ben alt; si ho vull, que el públic em senti.

PEPITO.—Home!

PIERA.—Què dius?

BANYERES.—Amb el llenguatge enrevessat de l'obra, tot sovint diran paraules trabucades, i no en vull semblar culpable. Per lo tant, llegiré alt; vull que el públic sàpiga que jo ho havia dit bé. (*Indignació general.*)

RAMONEDA.—S'ha proposat tirar-ho a terra!

PEPITO.—Mira, Banyeres...!

PIERA.—No ho farà; si ho fes, el públic el cridaria a l'ordre.

BANYERES.—Si el públic em crida, sortiré a saludar.

PEPITO.—(*Indignat.*) Esbogerrat!

RAMONEDA.—Ximplet!

PIERA.—Mal amic!

BANYERES.—(*Fent l'indignat.*) Ah! Sí? Ara no apunto; busqueu-se pansa!

PEPITO.—Home, no!

PIERA.—Banyeretes, escolta!

BANYERES.—Ja ho he dit! (*Anant-se'n per la segona esquerra i els altres seguint-lo.*)

RAMONEDA.—Escolta, maco!

BANYERES.—Ca! (*Desaparexen amb molta animació.*)

PEPITO.—Atureu-lo! Convenceu-lo!

FELIP.—Ha, ha, ha! (*Que estava al fons, assegut observant, rien exageradament.*) Em distreuen. (*Mutis.*)

PEPITO.—No faltaria res més! Després que l'èxit el veig tan segur! Oh, sí! Per força ha d'imposar la virilitat dels meus versos! (*Recitant:*)

«I caiga el llamp potent sobre ma testa
abans que oir que dius: «Jo t'avorreixo».

(*De sobte.*) Té raó que està per a sortir don Joan; deixa'm repassar... (*Treu el paperet i llegeix* :) «Después de frito el pescado, tritúrese un poco de perejil y...» (*Separant la vista del paper, poc a poc, diu de sobte* :) Aquell tros del segon *quadro* ha d'emocionar per lo atrevit de la concepció. (*Recitant* :)

«A una altra estima potser el miserable,
mentre que jo, la joventut marcint-se,
perdent va sos perfums, que ningú flaira.»

FARIGOLA.—(*Surt, quedant-se observant-lo des de dalt de l'escala.*) (Eh?)

PEPITO.—(*Seguint* :)

«A on poguer trobar, a on...?»

FARIGOLA.—Pepito! (*Anant-lo a trobar decidit.*)

PEPITO.—(Oh, déus!)

FARIGOLA.—Vostè es desespera pensant amb la tribulació que passem.

PEPITO.—Sí, senyor, sí.

FARIGOLA.—Però no s'ho agafi així! Potser el portin; he posat un anunci al diari.

PEPITO.—I la seva filla?

FARIGOLA.—Figuri's! Ara he trucat al seu dormitori; ni deu gosar sortir. Deu tenir uns ulls com unes taronges.

PEPITO.—Cregui que ho sento com si...

FARIGOLA.—Gràcies.

PEPITO.—I... la senyora Montserrat va acceptar?

FARIGOLA.—Ella no té un no per a mi.

PEPITO.—I aquell periodista?

FARIGOLA.—Procurarà venir; però, si no pogués, també en parlaria.

PEPITO.—(*Content.*) Oh! Molt bé! Estic content; però més ho estaria si no fos el contratemps de vostès, que cregui que em preocupa.

FARIGOLA.—(Es un bon noi; té bon cor. Hi ha detalls que pinten la persona.)

PEPITO.—Si jo pogués ajudar-los a buscar...

FARIGOLA.—(Ella va dir-me: «Casi primer la noia.»)

PEPITO.—Pobra senyoreta!

FARIGOLA.—(*Mig enternit.*) L'interès que demostra per nosaltres jo l'hi recompensaré algun dia.

PEPITO.—Oh, don Joan! Com?

FARIGOLA.—(*Compromès.*) Ja veurà... no sé. (Si em descuido li demano la mà!)

PEPITO.—(*Content.*) (Oh! Qui sap!) Ara que hi penso: si vol li diré la manera de confeccionar aquell plat tan exquisit que vaig dir-li.

FARIGOLA.—(*Amb interès.*) Ah, sí! Digui, digui.

LLUISETA.—(*Sortint molt riallera.*) Bon dia! (*Tots es miren sorpresos.*)

PEPITO.—Bon dia, senyoreta Lluïsa.

LLUISETA.—(*Fent-li un petó.*) Papà, ha descansat?

FARIGOLA.—(*Tornant de la sorpresa.*) Saps, noia, que m'estranya veure't tan alegre!

LLUISETA.—(Ai! Té raó!) (*Quedant-se pansida.*)

FARIGOLA.—Jo que em creia que si tardaves a sortir era perquè el trobaves malament amb el disgust...

LLUISETA.—Es que penso que es trobarà.

PEPITO.—(*Animat.*) Sí, sí, que es trobarà!

FARIGOLA.—Però, mentre no el tornin, em sembla que hàuries d'estar amoïnada, *i además,* lo de fer la comèdia ho hauries de deixar córrer.

PEPITO.—(*Sorprès.*) Què diu, don Joan!

LLUISETA.—Vol dir, papà?

FARIGOLA.—Ó hi ha més. Què dirien els coneguts que saben el que ens passa, en veure't sortir allà divertint la gent?

PEPITO.—(Oh, déus! No puc sortir d'entrebancs!) Pensi...

FELIP.—(*Sortint.*) Don Joan, don Joan!

FARIGOLA.—(*Content, anant-lo a rebre al fons.*) Que hi ha algú?

FELIP.—No, senyor. Es que aquells joves m'han dit... (*Parlen baix.*)

PEPITO.—(*A Lluïsa, en primer terme.*) Oh, senyoreta!

LLUISETA.—(*Amb disgust.*) (Bo!) Miri, Pepito: no em parli d'amor, que amb el disgust que passo no estic per a res.

PEPITO.—Volia dir-li que vostè que sempre ha temut l'efecte que podia fer-li al seu papà el sapiguer la inclinació que per vostè sento, avui li noto que està ben disposat i fins jo em trobo amb ànims per a donar-li un entretoc.

LLUISETA.—(*Esverada.*) Justament avui?

PEPITO.—Què vol dir?

LLUISETA.—(*Confosa.*) Vull dir... que amb lo preocupat que està...

PEPITO.—Així i tot, li noto un no sé què favorable.

LLUISET.—No ho faci; cregui.

PEPITO.—Caram! Sempre que li he pregat que em dongués esperances s'ha excusat dient que, ignorant-ho el seu papà, vostè no s'atrevia, i avui que estic resolt, vostè em detura.

LLUISETA.—Ja l'hi he dit.

PEPITO.—Oh, déus! Sembla que les contrarietats em donen valor. Estic decidit, Lluïseta.

LLUISETA.—Esperi demà.

FARIGOLA.—(*A Felip.*) Bé; feu-els-hi la corona sense malmetre el roser.

FELIP.—Oh, ja, ja! (*Desapareix segona esquerra.*)

LLUISETA.—Esperi.

PEPITO.—No, avui. (*Veient sol al senyor Farigola.*) Ara! (*Decidit, anant-hi.*) Don Joan; si no fos molestar-lo...

FARIGOLA.—Digui, digui. (*Fan grup al fons, observant-se que Pepito, després d'un moment de vacil·lació, li parla decidit.*)

LLUISETA. — (Demà ja hauria fet tard!) (*Donya Montserrat, que surt de la casa, observa, i veient al senyor Farigola distret, baixa de puntetes, dirigint-se a Lluïseta, primer terme.*)

MONTSERRAT.—Lluïseta!

LLUISETA.—(*Contenta.*) Donya Montserrat!

MONTSERRAT.—(T'he de dir...)
LLUISETA.—(*Preocupada, mirant al fons.*) Jo també li he d'explicar... (*Donya Montserrat es posa la mà al pit com si anés per a treure quelcom.*)
MONTSERRAT.—(La dono?... No la dono?...) (*Decidida.*) (No, no!)
LLUISETA.—Figuri's; en Pepito avui li passa pel cap el volguer manifestar al papà la inclinació que sent per mi. Com que el papà pot pensar-se què indiferent del tot tampoc m'ho és, és fàcil que li dongui esperances, li digui que ho veu amb gust, i vet aquí que aquell jove, per poc, és fàcil que faci tard.
MONTSERRAT.—(*Contenta.*) Perfectament!
LLUISETA.—(*Estranyada.*) Com!
MONTSERRAT.—Malament, volia dir.
LLUISETA.—Si poguéssim sentir el que diuen... (*Pausa. Parant atenció. Pepito, que estava parlant, acaba.*)
FARIGOLA.—Pepito, vostè va molt de pressa.
LLUISETA.—(*Contenta, fent saltirons.*) Oh! Molt bé! Molt bé! (*Escolten.*)
FARIGOLA.—Va equivocat. Primer es deu fregir el peix, i després s'hi aboca la salsa.
LLUISETA.—Ha, ha! (*Escapant-se-li el riure.*) No ha tingut valor.
MONTSERRAT.—Filla, em sembla que parlen de peix i no de carn.
FARIGOLA.—(*A Pepito, tot anant a primer terme.*) Deu ésser gustós; m'ho anotaré al meu *Recetario Culinario.*
LLUISETA.—(*A donya Montserrat.*) I què és el que m'havia de dir?
MONTSERRAT.—Calla, que vénen.
FARIGOLA.—(*Per donya Montserrat, anant-hi.*) Oh! Vostè per aquí? (*Es saluden.*)
PEPITO.—(*Saludant-la.*) Donya Montserrat, tinc el gust de saludar-la.
MONTSERRAT.—Gràcies.
FARIGOLA.—La presència de vostè honra aquesta casa.
PEPITO.—Li agraeixo l'haver acceptat el càrrec...
MONTSERRAT.—I jo l'haver pensat amb mi.
FARIGOLA.—Suposo que la noia ja li deu haver explicat que ahir, des de casa seva al tramvia, va perdre l'agulla.
MONTSERRAT.—Què em diu?
FARIGOLA.—Ah! Encara no l'hi havia dit? Noia, sembla que no et preocupi! (*Parlant els tres, fent grup, a esquerra.*)
PEPITO.—(*Sol a la dreta, enrabiant-se de sobte.*) (No he tingut valor! Em donaria quatre nates.) (*Fa gests exagerats.*)
FARIGOLA.—(*Fixant-s'hi.*) *Sin embargo,* aquí tens en Pepito, des de que ho sap que té un desesper com si l'hagués perdut ell.
PEPITO.—(*Observant que el miren.*) Ah! (*Despedint-se.*) Dispensi'm; em retiro.
FARIGOLA.—Estigui bonet.
MONTSERRAT.—A després.
PEPITO.—(*A Lluïsa.*) Senyoreta... (Me'n vaig a retocar lo del guerrer. Oh, déus immortals!) (*Se'n va per la segona esquerra.*)
FARIGOLA.—Cregui, donya Montserrat, que això em treu l'ale-

gria d'avui. Es casual. Vostè perd la cotorra; després nosaltres això; sembla que s'encomani.

LLUISETA.—A mi el cor em diu que la portaran.

FARIGOLA.—Déu ho faci. Ja em dispensarà; vaig a donar un *vistazo* a la casa nova; mentse no la vengui, m'hi comunico des de la meva. Després l'hi ensenyaré. Torno. *Se'n va per la dreta, últim terme.*)

MONTSERRAT.—Gràcies a Déu!

LLUISETA.—Què és el que volia dir-me?

MONTSERRAT.—No sé... no sé com dir-t'ho. Oh! I l'hora s'acosta i hem de decidir el que es fa.

LLUISETA.—Digui.

MONTSERRAT.—Quant me'n penedeixo d'haver acceptat guardar l'imperdible!

LLUISETA.—Per què?

MONTSERRAT.—Si jo no hagués promès ésser aquí a una hora precisa, m'hauria quedat a casa buscant fins que hauria sortit; però...

LLUISETA.—Que s'ha perdut, doncs?

MONTSERRAT.—Sí, filla, sí. A l'anar-te'n, el vaig deixar a sobre d'un moble, em sembla; després va entrar el servei... no penso pas mal d'ells; potser va caure a terra...

LLUISETA.—Oh!

MONTSERRAT.—Avui, essent l'hora de venir, busca d'aquí, busca d'allà... He deixat dit que ho regirin tot i que el portin de seguida.

LLUISETA.—Com ho farem?

MONTSERRAT.—Perduda, impossible. Potser, per a massa assegurar-la, la vaig desar en un indret que ara no atino.

LLUISETA.—I aquell jove deu estar a punt de venir. Hem de decidir què fem. Ves una senzilla broma com s'ha complicat.

MONTSERRAT.—Potser la portin.

LLUISETA.—Quina desgràcia! (*Lluïsa desapareix*).

MONTSERRAT.—Em sap greu per ella; però és pel seu bé; el fi justifica els medis. Ella, tan de bona fe, innocenta, casar-se amb ell, tan home de món i entremaliat? Ca! Pobreta, quin calvari! A mi no me'n faria tantes, no!

FELIP.—(*Sortint corrents de la segona esquerra.*) Don Joan, don Joan!

MONTSERRAT.—Què passa?

FELIP.—Estava a la porta i, de cop, veig arribar dos cavalls amb els seus *quinetas*, i en ésser aquí al davant, s'aturen, després d'haver-se mirat un diari i el número de la casa, i un d'ells, tot baixant, ha dit a l'altre, que devia ser criat: «Esperi'm a la cantonada.» Jo he pensat que no sigui que tornen l'agulla. L'hi pregunto i diu que sí.

MONTSERRAT.—(*Contenta.*) I on és?

FELIP.—S'espera.

MONTSERRAT.—Don Joan se n'ha anat per allà. Digui-li que passi aquí; cuiti. Després avisi don Joan.

FELIP.—Corrents. (*Desapareix segona esquerra.*)

MONTSERRAT.—En Cupido avui està de la meva banda. (*Amb sorpresa, mirant la casa i pujant ràpidament l'escala.*) (Oh! Ella tor-

na!) No vinguis, Lluïseta, que entro i de pas deixaré el barret; sortirem per la porta del costat. Ah! Molt bé! Ara que ell és dins, nosaltres a vigilar que no entri. (*Rient entra a la casa.*)

FELIP.—(*Dins.*) Passi, passi, senyoret. (*Pausa curta i surten tots dos.*)

ENRIC.—(Es estrany.) (*Entrant recelós.*)

FELIP.—Segui; gronxi's. Ara avisaré el senyor Farigola.

ENRIC.—Vol dir?

FELIP.—Així m'ho han dit.

ENRIC.—(Deu ésser el plan d'elles.)

FELIP.—(*Anant-se'n per la dreta últim terme.*) Don Joan! Don Joan! (*Desapareix, tornant prompte.*)

ENRIC.—Oh! Es una delícia el poguer fer certs passos de la vida amb l'alicient de la novetat; sortir-se de la rutina! Jo hi disfruto; m'hi trobo bé; molt rebé.

FARIGOLA.—(*De dins, content.*) De debò?

FELIP.—Diu que sí.

ENRIC.—Ah! (*Mirant per allà on es senten.*) El sogre! Però, i elles?

FARIGOLA.—Oh! (*Surt content, emocionat.*)

FELIP.—Aquí el té. (*Assenyalant a Enric.*)

FARIGOLA.—(*Anant-hi.*) Ah, senyor! (*Li dóna la mà.*)

ENRIC.—Enric Rovellàt, per a servir-lo.

FARIGOLA.—Gràcies; tinc una gran satisfacció; ja ho pot suposar. Es a dir que vostè...?

ENRIC.—Sap que habita una finca preciosa?

FARIGOLA.—No està mal.

ENRIC.—Demostra el seu propietari tenir un gust refinat i una fortuna empleada...

FARIGOLA.—Psè!

ENRIC.—(I no surten!) Oh! Sí, molts diners! De moment ja crida l'atenció la fatxada amb aquella exuberància d'enredaderes florides.

FELIP.—(*Natural.*) «Campanillus enfilàntum».

FARIGOLA.—(*Neguitós.*) Però, i...

ENRIC.—(*Ràpid.*) Ja; li fa estrany que no li alabi l'avinguda d'atapeïdes ombres que des del reixat porta aquí? Sí, senyor; anava a fer-ho; és esplèndida! D'aquells rengles d'arbres en pot estar orgullós.

FELIP.—«Pampolàrium ombrívulus».

FARIGOLA.—(*Acabant la paciència.*) Regueu, *hombra*! (*Felip s'aparta poc a poc al fons.*)

ENRIC.—(Haurà estat una broma!) Vegi si m'ha agradat, que ja voldria que fos l'hora d'entornar-me'n... per passar-hi altra vegada.

FARIGOLA.—Faci's càrrec que jo pateixo.

ENRIC.—Pateixi del que pateixi, la temperatura d'aquí per força l'ha d'aliviar; si és ideal!

FARIGOLA.—Ja; sí, sí! El que jo voldria fóra que em tregués de dubtes.

ENRIC.—Ja! Vostè està en dubte entre viure aquí o viure a Barcelona. Oh! No dubti pas gens! Ho té allà el que té aquí? Aires

purs, sol fins que es pon, quietud i perfums?... Tenint això, viure a Barcelona? Ca! Aquest és el meu parer.

FARIGOLA.—(*Suant.*) Sí, sí; gràcies. Però vostè la porta? A on va trobar-la?

ENRIC.—Jo no comprenc com, vivint en semblant paradís, se'n mouen ni un moment. Oh! I total per què se'n mouen? Per anar a Barcelona a perdre coses.

FARIGOLA.—Segons el jardiner m'ha dit, vostè l'ha trobat, i...

ENRIC.—L'home, amb les ganes de portar-li una bona notícia, s'ha imaginat el que jo no he dit.

FARIGOLA.—(*Desanimat.*) I doncs?

ENRIC.—(Preparem la sortida.) Lo únic que hi ha, és que em comprometo a fer averiguacions per a sapiguer on diantre ha anat a parar aquesta agulla. Amb les dades que vostès m'indiquin i amb els medis de què disposo... m'entorno i buscaré.

FARIGOLA.—Ah! Així vostè deu ésser el que ara en diuen... un...?

ENRIC.—Un detectiu. Això mateix.

FARIGOLA.—(*Satisfet.*) *Caramba!*

ENRIC.—Ho faig per afició. Sóc solter; sol quasi; disfruto d'una posició que em permet no fer res i m'he pres el fer de detectiu com un esport. Em llevo, em trobo totes les feines fetes, llegeixo els diaris, i si algun assumpte m'interessa, me'n preocupo. Avui he llegit per casualitat la secció de pèrdues, cosa que no faig mai; perquè no tractant-se de coses robades, què puc fer-hi?

FARIGOLA.—Així, doncs...

ENRIC.—Esperi; esperi. Ja n'estan segurs de què es tracta senzillament d'un *extravío*? Es que pels carrers que va passar qui va perdre-la, hi opera un timador dels més llestos i no fóra estrany... Això m'ha fet venir. Sé que es tracta d'un imperdible, figurant...

FARIGOLA.—Sí, senyor. Un drac o dragó amb tres caragols.

ENRIC.—Ah! I tres caragols? El diari diu només un dragó.

FARIGOLA.—Un dragó amb tres caragols a la cua.

ENRIC.—Ja. Permeti'm que prengui notes. (*Treu llibreta i escriu.*) Un dragó...

FARIGOLA.—Tot farcit de brillants, formant l'escata.

ENRIC.—(*Escrivint.*) Dragó farcit...

FARIGOLA.—Dos rubís per ulls i un brillant a la boca.

ENRIC.—Molt bé. (Per si ha sigut brometa, ens haurem de veure les cares.) Ara, per a completar el que necessito, m'és necessari parlar amb la mateixa persona que ho va perdre.

FARIGOLA.—La meva filla.

ENRIC.—Demés, si hi ha alguna altra persona que pugui aportar alguna dada... D'on venia quan el va perdre?

FARIGOLA.—De visita de casa una senyora. Per cert, que és aquí.

ENRIC.—Oh! Perfectament.

FARIGOLA.—Veurà, de seguida... (*Cridant a la dreta, sense aixecar-se.*) Felip! (*Felip, que per escoltar haurà anat acostant-se i es troba en aquest moment darrera de la barana de l'escala, diu amb veu fonda, posant-se la mà a la boca per a figurar que està lluny*:)

FELIP.—Vaaa!...

ENRIC.—Estic animat. Penso trobar-la.
FARIGOLA.—El meu agraïment fóra gran. (*Felip, que s'haurà retirat més cap al fons, ve corrents, esbufegant.*)
FELIP.—Mani.
FARIGOLA.—Digui a la senyoreta que vingui de seguida, i donya Montserrat també.
FELIP.—Volant. (*Se'n va per la segona esquerra.*)
FARIGOLA.—I ara m'hauria de dir els seus honoraris.
ENRIC.—Oh! Ca! Res! Si ho faig per gust, i em dono per ben pagat amb l'agraïment de la persona a qui he servit.
FARIGOLA.—Si que, *amigo*...
ENRIC.—Res més. Miri: a un industrial a qui vaig descobrir-li qui era dels seus dependents que li sustreia quantitats de la caixa, vaig cobrar, i encara pregant-me molt, acceptant-li un dinar. Això és lo més usual.
FARIGOLA.—(*Content.*) Molt bé!
ENRIC.—A un altre vaig descobrir-li qui havia sigut el pillet que, anant la seva senyora de viatge, va robar-li, valguent-se del cloroformo, tot quant portava. Patia del cor, i efecte de la impressió, la senyora va morir. Com pot compendre, no era pas qüestió de fer un dinar.
FARIGOLA.—Naturalment!
ENRIC.—Doncs va invitar-me a l'enterro. Ja veu.
FARIGOLA.—Si que... (*Lluiseta i donya Montserrat, sense el barret, i amb ombrel-la les dues, vénen precipitadament, seguides de Felip.*)
LLUISETA.—Què vol, papà? (*Veient a Enric.*) (Oh! Ell aquí!)
FARIGOLA.—Vina. (*Ella s'hi acosta temorosa.*)
MONTSERRAT.—(Què haurà passat?)
FARIGOLA.—El senyor s'interessa per nosaltres i diu que creu trobar-lo. *A dicho objeto*, desitja fer-te certes preguntes.
ENRIC.—Senyoreta... (*Treu la llibreta.*)
MONTSERRAT.—(*Que està al seu costat.*) (Explica-l'hi; jo entretindré el papà.)
LLUISETA.—Digui. (*Anant a Enric, a la dreta.*)
ENRIC. — Vostè no va notar...? (*En veure que donya Montserrat parla amb el senyor Farigola, a esquerra, es posa a parlar baix amb Lluïsa.*) Però, què ha succeït, senyoreta?
LLUISETA.—Per on ha entrat? (*Parlen baix.*)
FARIGOLA.—(*A donya Montserrat*). Hi tinc confiança; és el *detective* Nick Rovellat.
MONTSERRAT.—Què? Enric, potser.
FARIGOLA.—(*Tossut.*) No. Nick, Nick.
MONTSERRAT.—(De tot se surt!)
ENRIC.—(*Sorprès.*) Què em diu?
LLUISETA.—Podria ésser que la portessin d'un moment a l'altre; però...
FARIGOLA.—(*A Enric.*) Ja té tot el que volia de la noia?
ENRIC.—Ca! (*Alt a Farigola.*) Deduint de les dades que m'ha proporcionat, no fóra res estrany que, com jo creia, sigui robada.

FARIGOLA.—Seguin ; expliqui's. (*Seuen de dreta a esquerra Lluïsa, donya Montserrat, i, més separats, Enric i el senyor Farigola.*)

ENRIC.—I és preferible. Vagi a sapiguer si qui l'hagués trobat, tindria ganes de tornar-lo!

FARIGOLA.—Té raó.

ENRIC.—Mentre que, essent robada, o molt m'enganyo i... suposant-ho des del principi, resulten acertades les meves disposicions. He delegat al meu segon per a que busqui pels caus on es reuneixen aquesta gent. Em refio molt de la perícia que en trobar les coses té en Busquets. Si no, amb les dades d'ara, li facilitaré la tasca.

LLUISETA.—(*A donya Montserrat.*) I si no la porten? Hi, hi, hi! (*Plora marcadament.*)

FARIGOLA.—Bo! Noia, no t'entenc! Quan estava perduda del tot i no sabíem res, t'ho prenies amb una *frescura hasta la pared de enfrente,* i ara que el senyor Nick ens dóna esperances... (*Enric es sorprèn.*)

ENRIC.—Assossegui's, senyoreta. Com he dit, em fa creure que li va ésser robada el que, per allà on vostè va passar, hi treballa un lladregot dels afamats per la seva finura. (*Felip s'haurà anat acostant i es troba ara darrera del senyor Farigola.*)

FARIGOLA.—Burrango!

ENRIC.—(*Fullejant la cartera.*) Aviat ho sabré. (*Llegint* :) «El Gravat». «El Forquilla». «En Panxolina». Ah! Aquest. Veiam. «Opera en el districte segon, del dilluns a...» Avui som?...

FELIP.—Dimecres. (*Ràpidament, després d'haver mirat el bigoti al senyor Farigola per sobre l'espatlla.*)

FARIGOLA.—(*Sorprès pel gest sobtat de Felip.*) Regueu, *hombre,* regueu! (*Felip se'n va pausadament per la segona esquerra.*)

ENRIC.—Crec no enganyar-me; ha sigut obra d'ell. (*Parlen amb el senyor Farigola.*)

LLUISETA. — (*A donya Montserrat.*) Com deu sofrir haven d'inventar coses per a sortir-se de tot.

MONTSERRAT.—Fuig, dona, fuig.

URSULA.—(*Sortint decidida.*) Don Joan. (*Veient gent.*) Ai! Dispensi.

FARIGOLA.—Digui, digui.

URSULA.—(*Que s'ha acostat, li diu, baixet* :) (Té la pasta de les croquetes a punt de tirar-hi els ingredients.)

FARIGOLA.—(*Neguitós.*) *Caramba*! Ara estic amb el senyor, i... (*Ella desapareix.*)

LLUISETA.—Vagi, vagi, papà.

ENRIC.—(*Ràpid.*) Per mi, no estigui ; si em retiro també... Quan no ho han portat, és que la cosa és complicada, i ara jo personalment... Descuidi. I si no es trobés de moment, per a calmar la seva ansietat, si m'ho permeten, vindré cada tarda i sabran la marxa de l'assumpte.

FARIGOLA.—Oh, quanta molèstia!

MONTSERRAT.—(Ja han sortit les passadetes.)

FARIGOLA.—Jo li agraeixo moltíssim l'interès. Dispensi que em retiri ; si no fos que és un assumpte de molta importància...

ENRIC.—No faltava més. Al seu servei.
FARIGOLA.—Gràcies, senyor Nick.
ENRIC.—(Nick? D'on ho ha tret?) (*Farigola saluda i entra a la casa. Ràpidament fan grup tots tres.*)
LLUISETA.—Gràcies a Déu!
ENRIC.—Però, què ha passat?
MONTSERRAT.—Es veu que mentre nosaltres érem dins, vostè deu haver entrat.
LLUISETA.—Anàvem a la porta per a avisar-lo de què, havent-se perdut de debò, no entrés.
ENRIC.—Se m'ha acudit fer veure que era detectiu, per a justificar el que no la portés de moment.
MONTSERRAT.—(*No gaire amoïnada.*) Per haver volgut fer un favor, ves quin trastorn passo!
ENRIC.—(*Que la observa de reüll, diu, amb recel*:) (No sé...)
LLUISETA.—(*Mirant la segona esquerra.*) Callin; potser hi ha algú de casa de vostè. (*Surt Felip, calmós, per la segona esquerra.*)
MONTSERRAT.—Sí, sí...)
LLUISETA.—(*A Felip.*) Que hi ha algú de casa la senyora Montserrat?
FELIP.—No, senyoreta.
MONTSERRAT.—Jo vigilaré. (*Mirant a dins de la segona esquerra i observant a Lluïsa i Enric.*)
LLUISETA.—(*A Enric.*) Vet aquí que si no es trobés, vostè, no quedant bé als ulls del papà, no afavoriria gens el seu plan.
ENRIC.—Per què no diu el nostre? En tinc un altre de més bons resultats encara.
LLUISETA.—De debò?
ENRIC.—De moment, venint, podré veure-la i contaré les aventures extraordinàries que vaig passant per arribar a trobar-lo.
LLUISETA.—Sí; però...
ENRIC.—Recordo molt bé com era l'imperdible: la forma, detalls i dimensions, i aquest anar i venir durarà solament fins que el meu argenter n'hagi fet un d'igual.
LLUISETA.—Oh, no!
ENRIC.—S'ha perdut per haver-se seguit el meu plan, i en sóc responsable.
LLUISETA.—De cap manera!
ENRIC.—Estic decidit, i serà com era; millor potser, i el brillant aquell més gros encara.
LLUISETA.—No, que el papà pot notar-ho.
ENRIC.—Si fos més petit, ho notaria; no li sembla?
LLUISETA.—(*Rient.*) Ha, ha, ha! Potser sí.
MONTSERRAT.—(*Intrigada.*) Riuen. (*Hi va.*)
LLUISETA.—El porten?
MONTSERRAT.—No.
ENRIC.—(*Indiferent.*) Ja tant se me'n dóna.
MONTSERRAT.—(Què ha passat?)
LLUISETA.—I ara seria bona ocasió, que el papà és a dins.
MONTSERRAT.—(Jo ho sabré.) Me'n vaig a l'extrem del jardí;

d'aquell indret es veu fins al cap del carrer; si ve algú de casa, des d'allà li puc pendre i s'evita que hagi d'entrar.

LLUISETA.—Sí; ben pensat.

MONTSERRAT.—Vaig. (*De sobte, aturant-se.*) Ara, no sé si sabré trobar-hi; hi ha tants caminets! Acompanya'm.

LLUISETA.—Deixem al senyor tot sol. I si mentre som allà vinguessin?

MONTSERRAT.—El jardiner que ens avisi.

ENRIC.—Vagin, vagin.

MONTSERRAT.—(*Tot dirigint-se a la dreta últim terme.*) Però, què t'ha dit? (*Desapareixen.*)

ENRIC.—(*Que les observa.*) Es sospitós. (*Queda rumiant. Felip avança; fins ara haurà estat observant des del fons.*)

FELIP.—Es a dir que per ara no surt?

ENRIC.—(Bo!) (*Amb disgust.*)

FELIP.—Sort que vostès, els *datactivas,* segons he vist en les *penícoles,* al capdavall es surten amb la seva.

ENRIC.—(Dimoni!) Ah, sí!

FELIP.—Tot de cop es fixen en una cosa de res i...

ENRIC.—(*Nerviós perquè el destorba.*) I tal. Veieu? Amb el poc que he vist des de que he arribat, comprenc que tot us ve bé per a deixar la feina.

FELIP.—Va errat. Tot el matí que trisco; encara no he parat anant al sortidor, omplint i regant.

ENRIC.—(*Mirant-li la regadora.*) Doncs, jo diria que no; perquè la regadora omplint-la en un sortidor, per força hauria d'estar mullada de fora, i aquesta no ho és gens.

FELIP.—(*Sorprès.*) (Té raó. Si l'amo s'hi fixés...) (*Decidit.*) (Vaig a mullar-la de fora.) (*Tot mirant-se de reüll a Enric, que torna a rumiar, desapareix per la dreta primer terme.*)

ENRIC.—No sé què pensar-me'n. (*Capficat. Pausa.*)

GERVASI.—(*Que surt per la segona esquerra amb barret o gorra.*) No es troba a ningú.

ENRIC.—(*Girant-se.*) Què! (*En veure'l, aixecant-se molt content.*) Oh!

GERVASI.—Vostè per aquí?

ENRIC.—Gràcies a Déu!

GERVASI.—Sabria dir-me si hav ingut donya Montserrat?

ENRIC.—Sí; però no cal que l'esperi; dongui-me-la a mi la comanda.

GERVASI.—Vol dir?

ENRIC.—Cuiti; tingui. (*Donant-li monedes.*) I vagi-se'n, que el senyor no l'arreplegui.

GERVASI.—(Sempre misteris!) Però, vol dir que...?

ENRIC.—La comanda que porta, tant m'interessa a mi com a ella. (*Gervasi treu un retallet de roba i diu, posant-lo a sobre de la taula.*)

GERVASI. — Aquí ho té, doncs. (*Enric, sorprès, mirant-s'ho fixament.*) I diu la modista que de roba igual no en troba en tot Barcelona i que digui què pensa fer; que si no ho decideix ara, pel dimenge no es refiï de les faldilles.

ENRIC.—(*Primer, estranyat, després enfadat i decidit.*) Torni'm els diners!

GERVASI.—(*Sorprès, pausa i entregant-los-hi.*) Eh?

ENRIC. — Però, donya Montserrat, en anar-se'n de casa, no els ha dit que busquessin amb molt interès un objecte i que en trobar-lo el portessin aquí volant?

GERVASI.—No ens ha dit res.

ENRIC.—Ah, sí? Així és el que jo creia. Oh! Quin raig de llum! Gràcies, doncs, a haver vingut vostè, jo estic ara sobre la pista. *Tornant-li els diners.*) Tingui, jove, tingui.

GERVASI.—(*No gosant ficar-se'ls a la butxaca.*) Va de debò?

ENRIC.—Oh! Com les hi cantaré clares a la seva mestressa!

GERVASI.—(*Esporuguit.*) Bé; ara no em comprometi; que la senyora pot pensar-s'ho que ho sap per mi i em pot despatxar, i no m'agradaria, que la cambrera d'aquella casa em va molt bé i...

ENRIC.—(*Que rumiava.*) Vostè s'entorna i ve d'aquí un rato; jo ja hauré fet el fet, i mai podrà pensar-se que ho sé per vostè, perquè encara no haurà vingut.

GERVASI.—Bé, sí; però... és que si em despatxés...

ENRIC.—Passi per casa; jo el pendré. Visc a la...

GERVASI.—Ja ho sé; a l'Avinguda del Tibidabo.

ENRIC.—Ho sap?

GERVASI.—Per la targeta que ahir va donar a la senyora.

ENRIC.—Ah! En lloc de donar-ne una de vosota, la vaig donar de les altres?

GERVASI.—Sí, senyor. I per cert, que la senyora va fixar-se en que la cotorra havia anat una mica massa lluny.

ENRIC.—(*Somrient.*) Ja; li devia fer gràcia, eh? (*De sobte, mirant a la dreta.*) *Cuidado,* que tornen. Vagi; passi; posi's al darrera meu. (*Gervasi, dirigint-se a la segona esquerra. Enric, tapant-lo per a que no el vegin els de la dreta.*)

GERVASI.—(Aquest mestre sempre em fa fer coses estranyes.) (*En trobar-se a l'indret de la segona esquerra, desapareix. Enric, tornant a primer terme.*)

ENRIC.—Molt bé, donya Montserrat! Potser el despit? Es clar; vaig posar-li l'arma a les mans.

LLUISETA.—(*Entrant.*) No es veu ningú.

MONTSERRAT.—(*Idem.*) Sofreixo el que no es pot dir.

LLUISETA.—El que sento és la intranquil·litat del papà.

ENRIC.—De moment, pot dir-li que estic sobre la pista.

LLUISETA.—Sí, sí! Pobre papà! (*Desapareix per la casa.*)

MONTSERRAT.—Es a dir que vostè creu...?

ENRIC.—Ara que he posat el cervell a prova, conec que hi tinc disposició per a ésser-ho, de detectiu, i em veig capaç amb petites coses, petits detalls que quasi s'escapen a l'observació, arribar a aclarir intrincats problemes.

MONTSERRAT.—En part me'n alegro del contratemps, si això ha fet que se li despertés aquesta nova qualitat.

ENRIC.—I per a demostrar-li-ho, voldria que es prestés a fer la pri-

mera experiència; vostè fóra testimoni del meu primer èxit o fracàs; qui sap!

MONTSERRAT.—Sí, sí; ajudi'm a recordar on podia haver-lo deixat. Del servei no en pensi mal.

ENRIC.—(*Amb intenció, i mirant-la després de la pregunta.*) Doncs, de qui?

MONTSERRAT.—(*Com si no ho hagués entès.*) Com deia?

ENRIC.—Veurà, si pogués seguir el plan que m'he traçat...

MONTSERRAT.—Digui; cregui que tinc un gran interès...

ENRIC.—Per a començar, permeti'm que em valgui dels seus ulls.

MONTSERRAT.—Què diu? (*Sorpresa.*)

ENRIC.—Ahir, en proposar que vostè guardés l'agulla, vaig notar en la seva mirada una satisfacció vivíssima, que va accentuar-se més quan va tenir-la a les seves mans.

MONTSERRAT.—Naturalment; tant per la confiança que em demostraven, com perquè facilitava el que dos que s'estimen arribessin a aconseguir la seva il·lusió.

ENRIC.—Molt bonic; molt ben dit. Però hi ha la contra; és admirable que la seva mirada, que demostra sempre sense dissimulació el seu sentir o estat d'ànim, del disgust que passa ara per haver-se-li perdut, la seva mirada no en diu res; al contrari: els seus ulls segueixen rient com ahir.

MONTSERRAT.—Ditxosos ulls! Vol suposar, doncs...?

ENRIC.—Dic el que resulta de la investigació. (*Pausa curta.*) Em permetrà que, per arribar allà on vaig, em valgui d'altre medi. (*Allargant la mà.*)

MONTSERRAT.—Quin?

ENRIC.—Tenir la seva mà entre la meva; faria un experiment molt curiós.

MONTSERRAT.—Per què no? (*L'hi dóna.*) Que potser pensa fer-hi sortir l'agulla?

ENRIC.—Ho provarem.

MONTSERRAT.—(*Rient.*) Ah! Serà qüestió de màgica. Tingui.

ENRIC.—(*Prenent-li el pols, diu seriós:*) Pols quasi normal; ben disposat pel cas.

MONTSERRAT.—(*Rient.*) No m'espanti!

ENRIC.—Ara, escolti: veritat que l'agulla no està perduda, sinó que està cuidadosament guardada?

MONTSERRAT.—(*Sorpresa, volent retirar la mà.*) Però, què diu?

ENRIC.—El pols ha sigut franc. En sentir-ho, ha alcançat l'excitació màxima; lo qual em diu que no vaig desencaminat.

MONTSERRAT.—Vagi, vagi, vostè i els seus jocs de mans! No em faltava sapiguer més que aquestes suposicions, per acabar-me de penedir d'haver acceptat el guardar-la! I si fos, a què obeïria?

ENRIC.—Què li diré! Per a posar de moment un petit destorb.

MONTSERRAT.—Però, quin interès tinc jo...?

ENRIC.—Vull dir, per a jugar-me una brometa... Què tindria de particular? L'únic inconvenient és que podria complicar-se. Qui li diu que l'agulla, essent una cosa petita, un descuit, potser ajupint-se, la perdi de debò? I llavors... (*Donya Montserrat, girant-se lleu-*

gerament d'esquena a ell i posant-se la mà al pit, diu, satisfeta :)

MONTSERRAT.—(Està segura.)

ENRIC. — (*Que l'observa, diu, content, fregant-se les mans* :) (La porta!)

MONTSERRAT.—Em xoca els castells en l'aire que fa.

ENRIC.—(*Que rumiava, diu, decidit* :) Però, què li costa dir-me : «Sí, és veritat ; he tingut aquest caprici i m'ha decidit el pensar que a vostè potser encara ni faria gràcia... en sapiguer-ho.» I jo hi estic tan propens a que tot me'n faci... Sigui franca. (*Marcat.*) Obri el seu pit i entregui-me-la.

MONTSERRAT.—(*Sorpresa.*) (Oh! Fins sap on la porto! Es un dimoni!) (*Pausa curta. Ell, parant la mà.*) No tinc més que rendir-me. (*Rient.*) Ha, ha, ha! Tingui, tingui. (*Es treu l'agulla i l'hi dóna.*)

ENRIC.—(*Content.*) Oh, gràcies! Em permetrà que no retardi més el donar compte del meu triomf. (*Anant a la casa.*)

MONTSERRAT.—Ah! Vostè pensa dir...?

ENRIC.—(*Aturant-se, diu, ofès* :) Senyora! La sospita m'ofèn. Per la senyoreta Lluïsa, això ho hauran portat de casa de vostè, i pel seu papà ho haurà dut l'agent meu. Deuen estar ansiosos, i tenint a mà el tranquilitzar-los... Ve?

MONTSERRAT.—Anem (*Es dirigeixen a la casa.*)

GERVASI.—(*Per la segona esquerra.*) Hi ha permís?

MONTSERRAT. — (*Aturant-se, sorpresa.*) Vostè aquí? (*A Enric.*) Permeti'm. Ja entraré. (*Enric, fent com si demanés per entrar a algú que es suposa és a dins, entra.*) Que hi ha novetat a casa?

GERVASI.—No, senyora ; és que ha vingut la modista dient que de seda com aquesta mostra no en troba. (*Butxaqueja.*)

MONTSERRAT.—I per això...?

GERVASI.—Es que, en assabentar-se de què vostè no tornaria fins tard, ha dit que, si no podia sapiguer de seguida el que decidís, que no l'hi tindria fet. (*Que fins ara haurà estat butxaquejant.*) Que estrany!

MONTSERRAT.—(Si ve abans, quin compromís!) Què rumia?

GERVASI.—(*Naturalment preocupat.*) Rumio... la mostra, que no sé què n'he fet. (*De sobte, mirant la taula on l'havia deixada.*) Ah! (*Es dirigeix resoltament, deturant-hi en sec en ésser-hi a prop, a punt d'agafar la mostra i mirant-se a ella.*) (Ai!)

MONTSERRAT.—(Eh?) (*Estranyada.*)

GERVASI.—(L'he feta bona!) (*Compromès.*)

MONTSERRAT.—(*Acostant-s'hi decidida.*) Escolti : no arriba ara?

GERVASI.—Sí, senyora.

MONTSERRAT.—I això ha arribat abans que vostè?

GERVASI.—Es que...

MONTSERRAT.—(*Seriosa.*) Que potser ja havia vingut?

GERVASI.—(*Marcat i ràpid.*) No, ca! de cap manera!

MONTSERRAT.—Doncs jo, per lo que veig... i havent vingut, a què negar-ho amb tant interès?

GERVASI.—Veurà...

MONTSERRAT.—(*De sobte, comprenent.*) Ah! Vet aquí els mèrits del senyor detectiu!

GERVASI.—(Què vol dir?)
MONTSERRAT.—Tot m'ho explico. Amb misteris no m'hi vingui, i des d'aquest moment deixa d'estar al meu servei.
GERVASI.—(*Esverat.*) Què diu?
MONTSERRAT.—El que sent.
GERVASI.—Bé em donarà vuit dies de temps! Els necessito per anar-me despedint de la Tomaseta.
MONTSERRAT.—Ja ho he dit!
GERVASI.—(*Desesperat.*) (Lluny d'ella! Ai! Sento que el cap em bull.) (*S'eixuga amb el mocador.*) Senyora, pensi...
MONTSERRAT.—Prou. (*Mirant a la casa.*) Ah! Vénen. (*S'hi dirigeix.*)
GERVASI.—I a la modista, què li dic?
MONTSERRAT.—Res. (*Somrient, parlant a dins de la casa.*) Ha arribat a punt, eh, Lluïseta?
LLUISETA.—(*Sortint, seguida d'Enric.*) No podia pas ésser-ho més. (*Fixant-se amb Gervasi, que s'està eixugant la cara.*) Vostè l'ha portada? Pobre! I que està acalorat! Quan torni a casa de la senyora, ja li portaré un present. (*Gervasi queda estranyat. Enric somriu.*)
MONTSERRAT.—Fuig.
LLUISETA.—(*A Gervasi.*) Si sortís el papà, no l'hi digui pas que vostè ha portat l'agulla. (*Elles i Enric fan grup a la dreta.*)
GERVASI.—(*Que està al fons.*) Una em despatxa; l'altra em farà un regal... (*Estranyat i anant-se'n enfadat.*)
MONTSERRAT.—I el papà?
LLUISETA.—Està avisat.
ENRIC.—Veiam. (*Es dirigeix a la casa.*)
GERVASI.—(*Avançant i retirant-lo.*) (Tot està descobert i m'ha despatxat.)
ENRIC.—(Vindrà a casa. Passi.) (*Se'n va a la porta. La senyora Montserrat, malgrat parlar amb Lluïsa, els ha observat.*)
MONTSERRAT.—(Sí, vaja.)
GERVASI.—(*Cremat.*) Ara a mi em tocarà fer el salt de la cotorra: de la Granvia me'n vaig a parar a l'Avinguda del Tibidabo, també. Malviatge l'home! (*Malhumorat i rondinant desapareix per la segona esquerra.*)
ENRIC.—El seu papà. (*Tots s'hi acosten. El senyor Farigola surt precipitadament, radiant d'alegria i amb un davantal posat.*)
FARIGOLA.—Però, és veritat?
LLUISETA.—(*Pel davantal.*) A on va així?
FARIGOLA.—(*Mirant-se.*) Ai! (*Se'l treu, deixant-lo.*)
LLUISETA.—Miri. (*Ensenyant-la-hi.*)
FARIGOLA.—(*Entusiasmat.*) Oh! I està igual?
LLUISETA.—Igual.
ENRIC.—Si tardem un minut més, ja hauria estat desmontada, les pedres repartides entre la quadrilla, i aquest artístic dragó rampant, desfigurat a cops de martell.
FARIGOLA.—(*Emocionat, sense sapiguer el que diu.*) Pobra bestiola! Oh! Quina perícia la seva! Quin cop d'ull!

ENRIC.—Oh! (*Amb modèstia.*)
FARIGOLA.—Me'n faig creus com tan prompte... (*Entusiasmat.*) Oh, senyor Nick Rovellat!
MONTSERRAT.—(I tal rovellat!)
LLUISETA.—Hem tingut sort.
MONTSERRAT.—Si no és el senyor...
ENRIC.—L'èxit es deu al meu segon; d'aquesta feta l'apujaré.
PEPITO.—(*Que surt per la segona esquerra.*) Que hi ha bones notícies?
LLUISETA.—Sí, senyor, sí.
FARIGOLA.—Ja la tenim!
PEPITO.—(*Content.*) Se'ls felicita i me'n felicito.
FARIGOLA.—Gràcies al senyor, que és l'afamat det...
ENRIC.—(*Interrompent-lo ràpidament.*) No té importància.
PEPITO.—Vaig a dir-ho a aquells; torno i quedarem per l'hora de l'assaig. (*Anant-se'n:*)
«Oh, goig inesperat que el pit m'omplenes!»
FARIGOLA.—(*Per Enric.*) Ara hi atino: queda invitat a la festa.
LLUISETA.—No, papà; ho farem molt malament.
ENRIC.—De què es tracta?
FARIGOLA.—D'una funció teatral que es fa aquesta nit.
ENRIC.—Ah!
FARIGOLA.—La noia hi pren part, junt amb l'element jove de la colònia *veraniega*.
ENRIC.—Amb moltíssim gust.
FARIGOLA.—I ara, per lo altre; què puc fer, senyor detectiu? Com podem demostrar-li...?
ENRIC.—Ja l'hi he dit; no se'n preocupi. Però ara, a part completament d'aquest assumpte, tinc l'atreviment de demanar...
FARIGOLA.—(*Content.*) Digui.
LLUISETA.—(*A donya Montserrat.*) (Ara li ho deurà dir.)
ENRIC.—Doncs... sol-licito una joia també.
FARIGOLA.—(*Estranyat.*) Com! (*Col-locació de les figures: donya Montserrat i Lluïsa, fent grup a la dreta, i bastant apartats, i cap a l'esquerra, senyor Farigola i Enric.*) Un anell? Una *soguilla*? Un *chatelenc*? (*Enric va signant que no a cada paraula, tot somrient.*)
LLUISETA. — (*A donya Montserrat, queo bserven amb molt interès als altres.*) Com anirà això?
FARIGOLA.—Doncs, no atino.
ENRIC.—La joia a què em refereixo no té preu. No és pas d'or ni pedreria i val molt més que si ho fos.
FARIGOLA.—(*Escamat.*) (Ja ho he dit que el farciment pujaria més.) Però, no havíem quedat...?
ENRIC.—Ja he dit que aquest és un altre assumpte; fixi-s'hi. Veure la seva filla i sentir sobtadament una viva simpatia, ha sigut obra d'un moment; parlar-li i iniciar-se un viu amor, més breu que el contar-ho. Preveig que podria fer-me feliç; estic segur de poguerne fer a ella, i, per tot lo dit, espero em disculpi si m'atreveixo i sol-licito respectuosament la seva mà. (*El senyor Farigola, que ha-*

via anat sorprenent-se, acaba per quedar pensatiu. Lluïseta, de cara a donya Montserrat i, per lo tant, d'esquena a ells, tot fent saltirons i picant de mans de tan contenta.)

LLUISETA.—(I que bé l'hi ha dit; i que bé l'hi ha dit!) (*El senyor Farigola, sense aixecare l cap, es gira cap a la dreta i la veu. Donya Montserrat, amb veu baixa, figura que avisa a ella, i s'està quieta dissimulant. El senyor Farigola torna a girar-se i rumia més.*)

ENRIC.—La meva posició i altres circumstàncies, fa poc que les hi he dites.

FARIGOLA.—Però, no sé com... I així, tan de sobte, pot compendre... Fins ignoro si la noia... L'hi he de consultar.

ENRIC.—Natural.

FARIGOLA.—En principi, no li dic que no. (*Queden parlant baix amb Enric.*)

LLUISETA. — (*A donya Montserrat, repetint el joc.*) (No diu que no! No diu que no! Ho ha sentit?)

MONTSERRAT.—(*Que no està gens d'humor.*) (Ho sento molt; molt bé.) (*El senyor Farigola, deixant de parlar a Enric i girant-se com l'altra vegada, arreplegant-la saltant. Donya Montserrat avisa a Lluïsa, que es queda quieta. El senyor Farigola es gira cap a Enric, que també s'ha adonat de tot; es miren, somriuen, i diu, convençut i decidit:*)

FARIGOLA.—*Bueno.* Així, a la noia no cal que li pregunti res.

ENRIC.—Oh, no!

FARIGOLA.—(*Cridant-la.*) *Vamos a ver.* Vina, Lluïseta. (*Ella s'hi acosta.*) Donya Montserrat, faci el favor. Una notícia que la sorpendrà. El senyor, malgrat les cavil-lacions i amoïnos per l'assumpte que l'ha portat, encara ha tingut temps de sobres per a fixar-se en la noia, enamorar-se'n i rumiar un parlament per a demanar-me la seva mà.

MONTSERRAT.—(*Dissimuladament.*) De debò?

FARIGOLA.—Filla: què hi dius?

LLUISETA.—(*Vergonyosa.*) Papà...

FARIGOLA.—Si et sembla que amb el temps... i el tracte...

ENRIC.—(Ja hi som!)

MONTSERRAT.—Oh! Es clar; amb el temps... la simpatia...

ENRIC. — (*Donant una mirada expressiva a donya Montserrat, diu ràpid:*) Permetin-me: dec fer una observació. Es compromet en part el meu pervindre si dintre un breu *plasso* no m'he casat.

MONTSERRAT.—(*Burleta.*) (D'aquí un mes. Sí, sí!)

FARIGOLA.—Vostè dirà.

ENRIC.—Tot plegat, un caprici del meu oncle; una imposició extravagant: que em deshereda, que em fuig de les mans la seva quantiosa fortuna, si no em caso dintre el terme improrrogable de... quinze dies.

FARIGOLA.—(*Sorprès.*) Què em diu!

LLUISETA.—(*Contenta.*) Com s'escurça!)

MONTSERRAT.—(*Indignada.*) (Oh! Oh!)

FARIGOLA.—Es un cas, que...

MONTSERRAT.—(Espera't!)
FARIGOLA.—(*A Lluïsa.*) Què hi dius?
LLUISETA.—(*A part, al senyor Farigola.*) (Que fóra trist que el *tío* hagués de complir l'amenaça.)
FARIGOLA.—(Sí, vaja; no parlis més.) (*Per ell.*) (Ric, sembla tot una persona... Demés, casant la noia, donya Montserrat no pot dir-me que no.) (*Decidit de sobte i somrient, diu a Enric, tocant-li l'espatlla.*) Senyor Nick, en parlarem, vet-ho aquí; en parlarem.
ENRIC.—(*Satisfet.*) Oh, gràcies! (*A Lluïsa.*) Senyoreta, jo em faré mereixedor...
MONTSERRAT.—(*Dissimulant.*) Se'ls felicita, se'ls felicita. (*Enric i Lluïsa, grup a la dreta. Decidida, a part, al senyor Farigola.*) Però, no recorda que en Pepito demostrava inclinació per la Lluïsa?
FARIGOLA.—(*Disculpant-se.*) Sí; però em sembla que és un noi que, sota l'aire encongit que té, s'hi amaga un *libertino*, un desbaratat de *tomo y lomo*.
MONTSERRAT.—Vol dir?
FARIGOLA.—(*Després de rumiar.*) Què vol que li digui... Això de dir-se *Papitu*...
MONTSERRAT.—(*Fora de si.*) Fugi, home, fugi!
PEPITO.—(*Entrant.*) Amb permís.
BANYERES.—(*Id. Amb una gerra estranya.*) Se'ls felicita.
PIERA.—(*Id. amb un feix de plantes.*) Ens en alegrem molt.
RAMONEDA.—(*Id. Amb una catifa o tapiç enrotllat.*) Però moltíssim!
FARIGOLA.—Sort hem tingut del senyor. (*Per Enric.*) Es el detec...
ENRIC.—(*Interrompent-lo ràpid.*) No val la pena.
PEPITO.—(Encara no sé qui és.) Per fi no queda cap inconvenient a resoldre.
BANYERES.—T'ho penses; el paper que ha tornat aquell, en Cortines no es veu amb cor de fer-lo.
PEPITO.—(*Capficat.*) (Oh, déus immortals!)
FARIGOLA.—Pobres joves!
ENRIC.—(*Avançant.*) Pel teatre hi sento una vertadera afició; m'entusiasma; i, si no és de molt compromís, d'aquest paper jo me n'encarrego. (*Tots contents.*)
PEPITO.—Oh! Vostè ens salva!
RAMONEDA.—Gràcies; sí, sí!
BANYERES.—Amb molt gust. Si és servit; aquest és el seu paper. (*Li dóna un paper. Enric el fulleja.*)
PEPITO.—(*Als seus companys.*) Nois. (*Fan grup.*)
FARIGOLA.—(Aquests detectius toquen totes les tecles.)
PEPITO.—(*A ells.*) Tan de sobte, no sé si en sortirà; és un paper curt, però...
MONTSERRAT.—(*Que s'hi acosta.*) Estigui tranquil; sap fer tots els papers.
ENRIC.—(*Que ja se l'ha mirat.*) M'agrada.
PEPITO.—Espero que hi posarà tots els seus sentits.
ENRIC.—Pot comptar-hi.
PEPITO.—El seu paper figura un esclau de la senyoreta... (*per Lluïsa*) i sempre li va al darrera.

ENRIC.—(*Decidit.*) Refiï-se'n ; pot comptar-hi.
PEPITO.—(*Content.*) Tot va com una seda! A les tres, l'assaig general.
ENRIC.—No faltaré.
PEPITO.—Disposi. (*Saluda a Enric i va a parlar amb Lluïsa.*)
RAMONEDA.—(*Saluda.*) A les seves ordres.
PIERA.—(*Idem.*) El nostre agraïment.
ENRIC.—Vol callar!
PEPITO.—(*A Lluïsa.*) (Ara sí que em sento amb valor per a parlar amb el seu papà i dir-li...)
LLUISETA.—(*Rient.*) Ha, ha, ha!
PEPITO.—(No rigui ; sí, sí!) (*A Enric.*) Puntualitat.
LLUISETA.—Hi serem. (*Pepito se'n va amb els altres, parlant animadament amb molt entusiasme.*)
FARIGOLA.—(*Al primer terme, satisfet, fregant-se les mans.*) Vet aquí que casant la noia...) (*Rient.*) Ha, ha, ha!
MONTSERRAT.—(*Enfadada, acostant-s'hi resoltament.*) De què riu?
ENRIC.—(*A Lluïsa, a la dreta.*) Sóc feliç com mai hauria cregut ésser-ho. I vostè?
LLUISETA.—(*Vergonyosa.*) Que no se'm coneix? (*Passejant-se del primer a l'últim terme dreta, conversant animadament.*)
FARIGOLA.—I em fa doble gràcia, perquè de pas soluciona una altra cosa.
MONTSERRAT.—(*Entenent.*) Ja.
FARIGOLA.—Recordi's lo promès. «Casi primer la filla—va dir-me,—i després parlarem de nosaltres.»
MONTSERRAT.—(Qui podia figurar-se...?)
FARIGOLA.—Anem per l'assumpte.
MONTSERRAT.—Vaig dir que en parlaríem ; doncs bé : en parlarem.
FARIGOLA.—(*Indignat.*) Oh! Ja fa temps que en parlem! Exigeixo ara que la paraula...
MONTSERRAT.—(*Preocupada.*) (Com me'n surto?) (*Somrient.*) (Ah, sí!) Doncs, dic...
FARIGOLA.—(*Ansiós.*) Què?
MONTSERRAT.—(El gust de venjar-me d'ell bé em pagarà el sacrifici.) (*Alt i marcat.*) Doncs... quan ells ja siguin casats...
FARIGOLA.—Acabi!
MONTSERRAT.—(D'aquí a allà, encara, qui sap!) Doncs, entengui-ho bé. (*Marcat.*) Quan ells ja estiguin casats, disposi d'aquesta mà.
FARIGOLA.—(*Entusiasmat, agafant-la-hi.*) De debò? Per fi accedeix en ésser...?
MONTSERRAT.—Sí : la seva senyora.
FARIGOLA.—Oh! (*Amb il·lusió.*)
MONTSERRAT.—(*Marcat i a part.*) (I, així, de pas, seré sogra a aquest jove i llavors me les pagarà totes. Oh, sí!) (*Amb gran rialla i mirant de reüll a Enric.*) Ha, ha, ha!
LLUISETA.—(*Girant-se.*) Què té, donya Montserrat? (*A Enric, deixant-lo, i anant a ella.*) Dispensi.
ENRIC. — (*Estranyat, per donya Montserrat.*) (Aquesta rialla...)
MONTSERRAT.—(*Al senyor Farigola.*) Per ara, res a ningú.)

FARIGOLA.—(Res.) (*Rient, satisfet.*) Ha, ha, ha!

LLUISETA.—(*Que anava a interrogar donya Montserrat, diu, pel senyor Farigola, acostant-s'hi.*) Vostè també? (*Fan grup a esquerra, ella preguntant i ell no volent parlar.*)

ENRIC. —(*Per donya Montserrat, que es dirigeix a ell fixament, amb somriure maliciós.*) (Aquesta mirada...) (*Decidit.*) (Això porta cua!)

FARIGOLA.—(*A Lluïsa.*) Es inútil!

MONTSERRAT.—(*A Enric, que està preocupat.*) Vaja, que no n'hi ha per a fer aquest posat, havent-li sortit tan bé tot el plan atrevit que ahir va forjar-se.

ENRIC.—Vertaderament; fins de les complicacions m'he sortit.

MONTSERRAT.—Encara que posant a prova el seu ingeni, el qual suposo agotat d'aquesta feta?

ENRIC.—(I sembla que se'n refia.)

MONTSERRAT.—I, vegi: el que sembla més senzill alcançar, això no ha sortit. (*Pel gest d'Enric.*) El que el senyor Farigola li oferís un lloc a la seva taula.

ENRIC.—(*Preocupat i amb indiferència.*) Ah, sí!

LLUISETA.—(*Al senyor Farigola.*) No? Doncs já m'ho dirà ella. (*Cridant-la.*) Donya Montserrat! (*Elles dues s'acosten, trobant-se al mig.*)

ENRIC.—(Potser en anar-me'n, ella s'ho farà venir bé per a dir que jo primer anava per ella, i que l'altra és plat de segona taula, i ho compliqui... (*Decidit.*) Ah! Jo em quedo! Provem! (*Alt i marcat.*) Ara hi penso, senyors!

FARIGOLA.—(*Que parlava sol, somrient.*) Què és?

LLUISETA.—Digui.

MONTSERRAT.—Què li passa? (*S'hi acosten.*)

ENRIC.—Senzillament: que no puc pas representar aquest paper.

LLUISETA.—(*Amb desil·lusió.*) De debò?

FARIGOLA.—Pobres joves!

ENRIC.—A on podria trobar-los, que el hi tornaria?

LLUISETA.—Però, per què?

ENRIC.—Figurin-se que visc molt lluny, i per més que troti el cavall és impossible que pugui tornar a ésser aquí a l'hora d'assaig, i no assajant puc comprometre l'èxit de l'obra, deslluir el treball de vostè, el de tots, posar-me en ridícul, jo... (*Decidit.*) Ah, no, no! On viu l'autor?

FARIGOLA.—Pobre Pepito!

LLUISET. —(*A donya Montserrat.*) Quin contratemps, veritat? (*Parlen baix.*)

ENRIC.—Ho deploro jo el primer. (*Després de fixar-se que elles estan distretes, diu al senyor Farigola, marcat i amb precipitació.*) Figuri's que d'aquí a casa ben bé hi ha... (*Rumia breument i diu, amb to ponderatiu.*) Oh, sí! Potser més i tot! Després, dinar i ésser aquí a les... i mitja? No! Impossible! Ja ho veu, vostè!

FARIGOLA.—(*Que, preocupat, quasi no l'escoltava.*) Com pot arreglar-se, com?... (*De sobte, molt marcat, amb satisfacció.*) Ah! Ja ho tinc. (*Tots s'hi acosten.*) *Hombre,* quedi's a dinar amb nosaltres.

MONTSERRAT. — (*Amb extraordinària sorpresa, mirant a Enric.*) (Oh!)

LLUISETA.—(*Contenta.*) Veritat!

ENRIC.—(*Després d'un gest de satisfacció i d'haver fet ràpidament l'ullet a donya Montserrat, diu, inclinant-se cerimoniosament:*) Ah, no! Tal honor...

LLUISETA.—(*Suplicant.*) Vaja...

ENRIC.—No mereixo...

FARIGOLA.—No digui que no. Accepti; l'hi demano jo, l'hi pregi la filla.

ENRIC.—Agraeixo la finesa, però no puc, no dec...

LLUISETA. — (*Marcat, a donya Montserrat, que haurà estat seguint neguitosa el resultat.*) Vingui vostè; ajudi'ns a convence'l.

MONTSERRAT.—(*Obrint els ulls en el comble de la sorpresa.*) Ji l'he de convèncer? Vaja. (*A Enric, pregant-lo amb ironia.*) I que di's, senyor Nick Rovellat... accepti!

ENRIC.—(*Que mentre ella l'hi demana haurà estat somrient, diu ara, cedint, complascent i com si fes un gran esforç.*) Tants seran... que no podré negarme. Vaja: accepto.

LLUISETA.—(*Contenta, fent saltirons.*) Ah!

FARIGOLA.—(*Satisfet, mig abraçant-lo.*) *Por fin!*

MONTSERRAT.—(*Acostant-se al grup.*) (Quedem en que l'ingeni n se li ha agotat del tot.) (*En ser-hi, somriu, dissimulant, prenen part en la conversa.*)

FI DE L'ACTE SEGON

ACTE TERCER

La mateixa decoració. Les taules i cadires, arrambadés a la dreta, primer terme

(*Surt el senyor Farigola amb vestit de carrer i barret a la mà, eixugant se'l amb el mocador. Gervasi, amb davantal, i Felip, portant un «mundo», com si vinguessin de la segona esquerra i es dirigissin a la dreta. Després, Ursula; després, donya Montserrat, amb vestit de carrer i ombrel-la. Més tard, Lluiseta, amb maleti, i Enric amb guarda-pols de viatge. Tots surten de la segona esquerra.*)

FARIGOLA.—(*A Gervasi i Felip.*) Molt *tiento*! Deixin-ho allà. (*Cridant a la segona esquerra.*) Cuiti, Ursula!

FELIP.—(*A Gervasi.*) Protesto! Això no és feina de jardiner!

GERVASI.—Ja veieu que no tot són flors i violes.

URSULA.—(*Sortint amb maleta.*) A on ho deixo?

FARIGOLA.—Estalviem viatges. (*L'hi pren, posant-la a sobre el «mundo» que ells porten.*)

FELIP.—(*Rondinant.*) (Bé.)

GERVASI.—(*A Felip.*) (Es la torna.)

FARIGOLA.—(*A Ursula.*) Queda res més?

URSULA.—El que falta, han dit que ells ho portarien.

FARIGOLA.—Torni les taules i cadires a son lloc. (*Ell se'n va a mirar per la segona esquerra i Ursula col-loca les taules i cadires a dreta i esquerra del primer terme.*)

FELIP.—(*A Gervasi, per les etiquetes del «mundo».*) Mira si n'han corregut de món. (*Llegint-les.*) «Paris, London, Roma, Nice...»

GERVASI.—(*Impacient.*) Apa, apa; que pesa. (*Estirant, fent-lo seguir. Desaparcixen per la dreta, últim terme, tornant prompte.*)

FARIGOLA.—(*Parlant a dins.*) Però, que no entren els nois?

MONTSERRAT.—(*Sortint.*) Les sevès amiguetes d'aquí al costat els estan entretenint fent-los-hi preguntes.

FARIGOLA.—Les curioses. Té interès per elles, el sapiguer el que diuen els nuvis en tornar del viatge.

MONTSERRAT.—Vaja, que la seva filla li ve feta un pom de flors.

URSULA.—(*Sense deixar d'endreçar.*) Ja pot ben dir-ho.

FARIGOLA.—Estic molt satisfet, molt! Pot creure que quan he vist arribar el tren, el cor semblava que em fugia.

MONTSERRAT.—Oh, ja!

URSULA.—No n'hi havia per menys! Mai se li havia mogut de casa pot dir-se, i ara feia prop de dos mesos que era a fora.

FARIGOLA.—Oh! Si la seva mamà se la pogués veure!. Pobra Pauleta! (*A Ursula.*) Porti'm el casquet. (*Li dóna el barret.*)

URSULA.—De seguida. (*Se'n va per la casa, tornant prompte.*)

GERVASI.—(*Sortint.*) Ja ho té allà.

FELIP.—(*Sortint, eixugant-se la suor.*) *Suoris regalimantus.*

FARIGOLA.—(*A donya Montserrat.*) En anar-se'n, vaig quedar encarregat d'ultimar els detalls que faltaven al seu niu, i, ja ho veurà, ha quedat que és una *tacita de plata.* (*A Felip.*) Vós, jardiner, tot ben net i curiós; doneu l'aixeta del surtidor i els jocs d'aigua de la cascata, i després feu un ram ben bonic pel mig de la taula.

FELIP.—Vagi dient.

URSULA.—(*Sortint, portant-li el casquet.*) Si és servit.

FARIGOLA.—(*Tot posant-se'l.*) Vostè, Ursula, sobretot amb lo de la cuina; ens hi hem de lluir, que vindrà el *tío* del senyoret i té un paladar...

URSULA.—Descuidi.

FARIGOLA.—Vostè, Gervasi, ja ho té tot llest lo del xalet dels senyorets?

GERVASI.—Només falta penjar aquells quadres.

FARIGOLA.—En Felip que l'ajudi. (*Impacient.*) Encara no? (*Ell i donya Montserrat es dirigeixen a la segona esquerra.*)

FELIP.—(*A Gervasi, rondinant.*) Jo penjar quadres? Això no és feina meva.

GERVASI.—Sí, home; són quadres amb flors.

FARIGOLA.—(*Marcat, mirant a dins.*) Què veig! La noia porta una maleta i no li deu ésser bo que dugui pesos. Prenguin-l'hi de seguida! (*Gervasi, Ursula i Felip dirigint-se a la segona esquerra.*)

MONTSERAT.—(*Rient.*) Vol dir?

FARIGOLA.—(*Donant-hi importància.*) Es que...

LLUISETA.—(*Sortint.*) Gràcies a Déu!

GERVASI.—(*Anant per agafar-li la maleta.*) Faci el favor.

FELIP.—(*Idem i prenent-la-hi.*) Doni.

URSULA.—Porti.

LLUISETA.—(*Sorpresa.*) I ara!

ENRIC.—(*Sortint.*) Què és això? (*Donant a Felip lo que ell porta.*) Tingui.

FELIP.—(Bo!)

FARIGOLA.—Ah, *pájaros*! Ja us torno a tenir a la gàbia! Ara espero que no em tornareu a deixar d'un quant temps.

URSULA.—Lo que l'he enyorat! Que ho digui el seu papà.

FARIGOLA.—I jo! Que ho digui l'Ursula. I bé: què m'heu portat?

ENRIC.—No es pot dir.

LLUISETA.—Després. Ja ho veuran; en tots hem pensat. (*Moviment de satisfacció en tots els del servei.*)

FARIGOLA.—Aneu a canviar-vos mentre us arreglen un *piscolabis.*

ENRIC.—No cal; si fa poc que... (*Grup el senyor Farigola, Lluïsa, donya Montserrat i Enric.*)

FARIGOLA.—Aneu i digueu-me si tot ho he fet bé.

LLUISETA.—(*Dirigint-se a la dreta, últim terme.*) Vinc de seguida, donya Montserrat.

FARIGOLA.—(*A Enric, que també s'hi dirigeix.*) Ja em diràs el que et sembla.

FELIP.—(*Que amb les maletes el segueix, anant-li al costat.*) I no pot sapiguer-se a mi què em porten?

ENRIC.—(*Tot caminant.*) Una gran novetat de París, expréssa per a vós.

FELIP.—I què és, què és, senyoret?

ENRIC.—Una regadora... que rega sola.

FELIP.—(*Rient de mala gana.*) Àh, caram! (*Despareixen. El senyor Farigola deixa donya Montserrat i es dirigeix a Ursula, que parlava amb Gervasi.*)

FARIGOLA.—Ursula, vagi per lo que he dit. (*Ursula se'n va per la casa.*) Gervasi, vegi si donya Montserrat vol deixar el barret, i després vingui, que els senyorets potser l'hagin de menester; cuiti. Jo hi vaig; vull veure quina impressió els causa. Vingui, donya Montserrat. (*Tot anant-se'n per la dreta.*) Quin dia avui! (*Desapareix.*)

MONTSERRAT.—Com li prova el servir els amos nous?

GERVASI.—Per ara...

MONTSERRAT.—En pendre'l el senyor Enric, em fa estar segura de què li estava agraït des d'aquell dia.

GERVASI.—No em parli d'aquell dia; perquè un servidor encara no sé el que vaig fer, bé per l'un, ni malament per l'altre.

FARIGOLA.—(*Entrant.*) Em creia que venia. Vagi, Gervasi, i acabi allò. (*Ell se'n va dreta.*) Volia ensenyar-li...

MONTSERRAT.—Ja hi haurà temps. Vostè trobo que hauria d'ésser-hi; ensenyâ'ls-hi tot.

FARIGOLA.—Es clar; però... em sabia greu deixar-la sola.

MONTSERRAT.—Per mi...

FARIGOLA.—Vet aquí que jo, que feia aquella caseta per a vendre-la al primer que passés, poc podia pensar-me que havia d'habitar-la la meva filla en casar-se.

MONTSERRAT.—I tal!

FARIGOLA.—Es decidit el meu gendre! En lamentar-me de què jo em quedava aquí tot sol, va dir: «Aquesta caseta m'agrada; no s'amoïni; vindrem a viure-hi; deixi una porta de jardí a jardí i estarem junts i separats. Quan estigui llesta, digui'm el que li haig de donar.» Es així ell!

MONTSERRAT.—I escolti: l'oncle de l'Enric vindrà?

FARIGOLA.—No pot tardar, i va prometre passar-hi dos dies.

MONTSERRAT.—(Així, *menos* mal.)

FARIGOLA.—(*Neguitós.*) Bé, bé; s'han d'acordar certs detalls respecte al nostre assumpte, i... (*Acosta cadires i seuen.*)

MONTSERRAT.—(*Preocupada.*) (Com l'hi treuré del cap?)

FARIGOLA.—Quina ocasió li sembla més a propòsit per a anunciâ'ls-hi el nostre casament? Avui, a l'hora del xampany?

MONTSERRAT.—Demà, demà.

FARIGOLA.—Quedem, doncs...

MONTSERRAT.—(*Mirant.*) Calli, que ve la Lluiseta.
LLUISETA.—(*Que surt canviada de vestit.*) Papà, se'l felicita; no ha descuidat cap detall.
FARIGOLA.—(*Satisfet.*) Veritat? I bé, diga'm: de tots els punts que has vist, quin t'ha agradat més?
LLUISETA.—Venècia, sobretot. (*Amb entusiasme.*) Un passeig en góndola és encantador. Oh, sí, Venècia!
FARIGOLA.—Vols dir? Una ciutat trista i poc *aseada,* segons diuen, que mai escombren ni reguen els carrers!
LLUISETA.—(*Rient.*) Ha, ha, ha! I què han de regar! Com ho sap?
FARIGOLA.—El teu marit m'ho deia en una postal.
LLUISETA.—Ha, ha, ha!
MONTSERRAT.—(Ell havia de ser!)
GERVASI.—(*Sortint.*) Don Joan.
FARIGOLA.—Ja té els quadres penjats?
GERVASI.—Falta només aquell que vostè va comprar i que representa una mala mar. Com que és pintat tan fosc... no sé on és a dalt per penjar-lo.
FARIGOLA.—Però, *hombre*! No hi ha un vaixell? No el posarà pas cap-per-avall!
GERVASI.—Oh! Amb un temporal com aquell, no sé com aniria.
FARIGOLA.—(*Preocupat.*) Mirem-s'ho, mirem-s'ho. (*Desapareixen tots dos.*)
MONTSERRAT.—(*A Lluïsa, que fins ara parlaven baix.*) I res més?
LLUISETA.—Què sé jo! He vist tantes coses, que estic atordida!
MONTSERRAT.—Fas venir desitjos de viatjar; però la companyia ha de fer-hi molt, trobo.
LLUISETA.—(*Amb il·lusió.*) Oh! Si hi fa? (*Marcat, amb alegria.*) El que oblido és que a vostè li dec tanta felicitat.
MONTSERRAT.—No sé...
LLUISETA.—Perquè va ajudar-nos en el primer pas. Oh, sí! I no sé com pagar-li-ho, no sé! (*De repent, petonejant-la.*) Tingui, tingui i tingui!
MONTSERRAT.—(*Rient, apartant-se.*) Ui! Ui! Filla, estalvia'ls, estalvia'ls; que fins els petons, per més que no t'ho sembli, ve que s'acaben.
LLUISETA.—No pas amb el sistema que seguim amb l'Enric.
MONTSERRAT.—Quin és?
LLUISETA.—(*Marcat.*) Quan a un dels dos se li han acabat...
MONTSERRAT.—Què passa?
LLUISETA.—(*Rient i vergonyosa.*) L'altre n'hi deixa.
MONTSERRAT.—Molt bé! Segurament que aquesta idea va tenir-la el teu marit.
LLUISETA.—Sí, sí: ell! En té unes...
MONTSERRAT.—Sí, sí; però aquestes sortides potser no et facin gràcia quan vegis que les emplea més endavant per enganyar-te a tu.
LLUISETA.—(*Capficada, amb interès.*) Què vol dir?
MONTSERRAT.—L'Enric... saps?... (*L'Enric, canviat de roba, surt i es queda escoltant.*)

ENRIC.—(*Escolta.*) (Hola!) (*S'atura.*)
LLUISETA.—Digui.
MONTSERRAT.—Un home es cansa; és capriciós de natural, i, tremola, temo que t'enganyarà sense que sospitis.
LLUISETA.—Vol dir?
ENRIC.—(*Acabant la paciència.*) (Vaja, prou!) (*Fent veure que ha arribat ara.*) Vet aquí; ja vaig amb comoditat.
LLUISETA.—(L'Enric!)
MONTSERRAT.—(Dissimulem.) Doncs, jo t'asseguro que els *polvos* més ben perfumats, són els que jò uso de la marca «Floralia»; això sí, costen quinze pessetes.
ENRIC.—(Sí, sí.)
LLUISETA.—(Anem a dins; acabi'm d'explicar allò.) Que no vol canviar-se? Vingui. El papà li ha destinat la meva habitació de soltera. Oh! El meu quartet... com deu enyorar-me!
MONTSERRAT.—Anem.
LLUISETA.—(*A Enric.*) Torno de seguida. (*A donya Montserrat, tot entrant a la casa.*) Però vol dir que seria capaç de...?
ENRIC.—(*Mirant-se-les.*) S'ha de vigilar. Me li fa obrir els ulls. (*Rumiant.*) Es natural; aquell canvi de *frente* no me'l perdonarà mai. (*Dirigint-se a la casa.*) Veiam; escoltem.
FARIGOLA.—(*Surt amb Gervasi i diu a Enric, que anava a entrar a la casa:*) Enric. Véns bé.
ENRIC.—(Bo!) Digui, papà. (*S'atura.*)
FARIGOLA.—Un moment. Gervasi, vagi a la *verja* i fregui bé els llautons, que els pintors ho han deixat fet una llàstima. Cuiti, que el *tio* està per arribar. (*Gervasi entra a la casa.*) T'he de dir el programa de *festejos* que he combinat per a obsequiar-lo. Demà, amb l'auto, farem una excursió per aquí els voltants, i a mig matí ens deixarem caure à Vallvidrera i hi farem un esmorzar-dinar. Després excursió a la Rabassada, Sant Cugat, etc., etc.; i com que a les vuit hauríem d'ésser a casa dels Oliveres, que és el sant de la senyora, a mitja tarda farem un brenar-sopar al Tibidabo. D'allà, a peu, a casa dels Oliveres, i, com que serà l'hora en que la festa estarà en el seu *apogeo,* hi farem una mica de ballaruga. (*Gervasi, que haurà sortit una mica abans portant un drap, dirigint-se a la segona esquerra i mirant a dintre, diu:*)
GERVASI.—Em sembla que és el seu *tio,* senyorèt.
ENRIC.—(*Content.*) De debò?
FARIGOLA.—*Caramba!*
ENRIC.—(*Mirant la segona esquerra.*) Sí, sí; és ell! (*Amb molta alegria i braços oberts, anant-se'n.*) Oncle! (*Desapareix.*)
URSULA.—(*Que surt de la casa portant una escombra.*) He vist entrar un senyor.
FARIGOLA.—Ja sé, ja. Esperi's. (*Cridant.*) Gervasi: cridi a en Felip, i vostè, ell i l'Ursula es posen allà de rengle com si esperessin ordres. (*A la dreta, últim terme.*)
GERVASI.—Molt bé diu. (*Fa signe a l'Ursula que hi vagi; ella ho fa passant per darrera del senyor Farigola, que estarà a primer terme.*)

FARIGOLA.—(Com que és tan carregat d'etiquetes, li agradarà que se'l rebi amb *aparato*.)
GERVASI.—Felip! (*A la dreta, cridant a dins. Li fa signe de què vingui; després es posa a enraonar amb Ursula.*)
URSULA.—(*A Gervasi.*) De rengle, diu?
FARIGOLA.—De pas faré pràctica per a que donya Montserra, em trobi tant o més fi que ell. (*De sobte.*) Té raó que elles no saben... (*Va a la primera esquerra i diu a dins:*) Hi ha el *tío*! Veiam si entra. (*Queda mirant a dins de la segona.*)
FELIP.—(*Sortint amb la regadora, diu a Gervasi:*) Què?
GERVASI.—Es que ha arribat un...
FELIP.—(*Decidit, amb gest d'entornar-se'n.*) Més maletes?
GERVASI.—(*Aturant-lo.*) Veniu. (*Li parlen ell i l'Ursula.*)
FARIGOLA.—(*Com si veiés a algú, somrient.*) Oh! Passi! Passi! (*Allargant la mà com si anés a donar-la i acostant-s'hi. En aquest moment estaran de rengle a la dreta, Gervasi, que porta el drap a la mà, Ursula l'escombra, i Felip la regadora. El senyor Farigola, amb el tràfec i no havent-se mogut de l'esquerra, no els haurà vist.*)
ENRIC.—(*Sortint abraçant a don Mariano.*) Ditxosos ulls!
MARIANO.—(*Apartant-se'l.*) Prou, home, prou!
FARIGOLA.—(*Molt afectuós.*) Oh! Don Mariano!
MARIANO.—Oh! *Monsieur Farigolà*! (*Encaixant fort.*)
ENRIC.—(*Veient als tres, anant-hi.*) Què fan aquí?
FARIGOLA.—(Ali li diré allò.) En aquest moment... i amb l'alegria...
MARIANO.—Servidor sento un gran *plaisir*.
FARIGOLA.—Servidor... dos *quartos* del mateix.
MARIANO.—(Es trempat!) (*Parlen baix al primer terme.*)
ENRIC.—(*Als tres.*) Vagin, vagin. (*Amb posat o estranyesa, Ursula se'n va per la casa. Felip, per allí on ha vingut, i Gervasi, per la segona esquerra.*)
FARIGOLA.—La seva visita m'honora extraordinàriament i desitjo que li sigui molt grata, gratíssima.
ENRIC.—No és pas de compliments.
MARIANO.—Bé; i la meva nebodeta?
ENRIC.—(*A la casa.*) Lluïsa! Donya Montserrat! (*S'hi espera o entra.*)
FARIGOLA.—Sap, doncs, que és a casa seva. (*Senyalant allà on els ha fet posar, sense girar-se.*) I allà té el servei; està a les seves ordres.
MARIANO.—(*Mirant-hi, sorprès.*) (Es de la broma! Em va bé aquest senyor!)
LLUISETA.—Oncle! Oncle! (*Que surt contenta.*)
MARIANO.—(*Anant-hi.*) Lluiseta! (*Mig abraçant-la.*)
MONTSERRAT.—(*Al seu darrera, somrienta.*) Don Mariano!
MARIANO.—(*Amb gran reverència.*) Oh, oh! Senyora...! (*Li besa la mà.*)
FARIGOLA.—(*Rondinant.*) (Ho deu haver après a l'estranger això.)
MARIANO.—Dos mesos sense veure-la i la trobo igual! Per vostè el temps passa en va.

MONTSERRAT.—(*Rient.*) Oh!

FARIGOLA.—(*Amb enveja.*) (Es fi, també.)

MARIANO.—(*Amb un braç agafant a Enric i amb l'altre a Lluïsa.*) Vàrem quedar en reunir-nos tots en aquest dia, i per més que em trobava molt lluny, aquí em teniu. Oh! Estic agradablement emocionat de veure'm prop de persones enyorades, i més trobant-les en un paradís! (*Mirant per tot.*) Oh, senyor *Farigolà*! Aquesta finca és *charmante*; un esplèndid *chalet*, que en diuen els francesos; una *villa* els italians i *country jaus* els anglesos. (*Lo últim es pronuncia com està escrit.*)

FARIGOLA.—(Que és xerraire!)

MARIANO.—Com que he viatjat tant, tinc el cap ple de llengües.

FARIGOLA.—(Vet aquí!)

MARIANO.—Senyor *Farigolà*, la seva filla és un estoig de gràcies.

LLUISETA.—Oh!

MARIANO.—Si jo hagués sospitat que el meu nebot havia d'escullir amb tal acert, pot ben creure que l'obligo a què es casi molt abans. Oh, sí! (*Amb cert to de censura i agafant a Enric per l'orella.*) Perquè aquest minyó...

ENRIC.—(*Que el veu venir.*) (Bo!) (*Ràpid.*) Però, segui, oncle, segui! Vol pendre alguna cosa?

MARIANO.—Ca; no, no; res! Que consti que, en rebre la vostra postal de París, vaig estar temptat de venir a donar-vos una sorpresa.

ENRIC.—I per què no?

MARIANO.—Vaig témer destorbar.

MONTSERRAT.—Vostè agafa el tren com qui...

MARIANO.—No m'hi penso gaire. El viatjar és la meva... com se'n diu?...

ENRIC.—Mania.

MARIANO.—*C'est ça*!

FARIGOLA.—Tremolo de pensar que havent corregut els principals restoràns del món, el *menú* que he disposat tal volta no serà del seu gust.

MARIANO.—Si n'he corregut, diu? Prou li ho dirà l'afecció que pateixo.

MONTSERRAT.—(*Amb disgust.*) (Bo!)

MARIANO.—Estic delicat del... com se'n diu de l'estómac?

FARIGOLA.—*Estómago.*

ENRIC.—Ventrell.

MARIANO.—*C'est ça*! No estranyin el que em passa. Com que viatjo tant, i sempre per l'estranger, fins certs mots de la meva llengua se m'obliden. Doncs, poguent, per què no viatjar? Si no hi ha delícia comparable!

LLUISETA.—Oh, sí!

MONTSERRAT.—Sí que deu ésser-ho!

MARIANO.—I ara, amb tantes comoditats! Oh! I sobretot als Estats Units, on hi ha uns trens admirables, ideals, amb vagó-quarto de bany, vagó-sala de billar...

TOTS.—Oh! (*Amb admiració.*)

MARIANO.—El viatjar té les seves contrarietats, naturalment. Oh! No tot són delícies. Es necessita ésser d'un tremp especial per a viatjar; estar previngut per si un es troba en grans hecatombes! Si un no té serenitat i sang freda, no va enlloc, i, desenganyin-se, si un no va enlloc, resulta que no viatja.

ENRIC.—(*Simulant entusiasme.*) Molt bé, oncle! (*Tots hi assenteixen.*)

MARIANO.—No fa molt que vaig trobar-m'hi; figurin-se que el vagó del davant nostre va quedar fet estelles, i el del darrera... (*Rumiant.*) D'això... com se'n diu?

ENRIC.—(*Decidit.*) Serradures?

MARIANO.—No, home! Empotrat; això és; empotrat amb l'altre.

UNS.—Oh!

ALTRES.—Ah!

MARIANO.—Va ser horrorós! De cop vàrem sentir un gran... *petard.* Vull dir...

FARIGOLA.—*Ruido?*

ENRIC.—Terratrèmol?

MONTSERRAT.—Terrabastall?

MARIANO.—(*No sapiguent què triar.*) Tot plegat, senyors, perquè va ser formidable.

MONTSERRAT.—Si que...

MARIANO.—(*A donya Montserrat.*) Figuri's... (*Parlen baix.*)

ENRIC.—(*A Lluïsa.*) Quan comença a explicar viatges, sembla un caçador.

FARIGOLA.—(*Observant neguitós a don Mariano i a donya Montserrat.*) (Aquest parell...! S'ha d'evitar l'ocasió!) (*Alt i decidit.*) Don Mariano... (*L'haurà tocat de l'espatlla.*)

MARIANO.—(*Girant-se.*) Digui. (*A donya Montserrat.*) Dispensi; després li diré on va anar a parar el maquinista. (*Al senyor Farigola.*) Vostè dirà.

FARIGOLA.—(*Somrient i amb misteri, emportant-se'l a l'esquerra.*) He de comunicar-li una gran notícia. (*Parlen baix. Enric fent grup amb Lluïsa i donya Montserrat, que s'hi ha acostat, a la dreta.*)

ENRIC.—Ara els diré el que el papà ha pensat per a obsequiar a l'oncle. (*Va explicant-ho, i tot caminant poc a poc desapareixen pel mateix costat, tornant prompte.*)

MARIANO.—No em faci patir més! Digui!

FARIGOLA.—Doncs, vaja. (*Li diu quelcom a l'orella, rient.*) Eh? (*Don Mariano, obrint els ulls, contentíssim.*)

MARIANO.—Oh! Sí? La meva il·lusió realitzada! Així nosaltres ja no serem els últims del nostre *apellido?*

FARIGOLA.—Ca! Ja veu que el de Rovollat porta traces de... El felicito!

MARIANO.—Jo el felicito pel de Farigola, perquè, com que es dirà de tot... (*Contentíssim, emocionat.*) *Je suis enchanté.*

FARIGOLA.—(*Idem, no sapiguent què dir.*) Servidor... si fa o no fa... I ara, escolti. Hem de ésser previsors. Qui sap el que pot passar, i... amb temps procurar-nos una bona dida.

MARIANO.—Ah, sí, sí!

FARIGOLA.—I aviat; que a última hora i amb correcuites, no en trobéssim de fetes.
MARIANO.—(*Sorprès altre cop i a punt de riure.*) Com?
FARIGOLA.—(*Amoïnat.*) Fetes, vull dir prou *desarrollades*, etc...
MARIANO.—(*Enriolat.*) Veu? Tampoc recordava... Ha, ha, ha!
FARIGOLA.—(Tot el fa riure!)
MARIANO.—Miri: això no el preocupi. Jo crec que a Suïssa ho trobarem. Jo m'hi arribaré.
FARIGOLA.—Perquè cregui que el *biberón*...
MARIANO.—Ah, no!
FARIGOLA.—Es la desgràcia més gran. Veu?, servidor vaig ser-hi criat amb *biberón* i en toco les conseqüències: per l'edat que tinc no em trobo tot lo valent que hauria d'estar encara, i la memòria ja em flaqueja i...
MARIANO.—(*Rient de gust.*) *Mon Dieu*! Pas tan flac de memòria com diu, si es recorda de quan el criaven amb *biberón*!
FARIGOLA.—(*Acabant la paciència.*) De sentir-ho a dir, *hombre*!
MARIA.—Ah, ja! Sí, sí! Ha, ha, ha!
FARIGOLA.—(*Indignat.*) Tot lí fa gràcia! (*Parlen baix animadament i tornen Enric, Lluïsa i donya Montserrat.*)
LLUISETA.—Però, quin programa més rar!
ENRIC.—Així ho ha dit; que allí hi farem un esmorzar-dinar; a la tarda un brenar-sopar; després a peu a casa dels Oliveres i descansarem tot ballant.
MONTSERRAT.—No farem res ben fet. (*Grup.*)
FARIGOLA.—(*Tot passejant amb don Mariano i aturant-se.*) El que és curiós, de la manera que va venir la coneixença amb el seu nebot. Llavors ell feia de *detective*.
MARIANO.—(*Enriolat.*) Sí, ja ho sé; ell m'ho va explicar tot. Ha, ha, ha!
FARIGOLA.—(Altra vegada?)
MARIANO.—(*Es queda seriós.*) Digui, digui.
FARIGOLA.—I la noia havia perdut una agulla de pit que figurava una bestiola.
MARIANO.—Ja sé; una cotorra.
FARIGOLA.—Dispensi; un drac era.
MARIANO.—(*Sorprès.*) Ah, sí! Ara ho confonia! Ha, ha, ha! (*No es pot aguantar més i riu.*)
FARIGOLA.—No s'assemblen pas tant per a confondre'ls! (*Indignat, a part.*) (Quin home!)
MONTSERRAT.—(*A Enric i a Lluïsa.*) Millor és consultar-ho a ell mateix. (*Anant-hi.*) Don Mariano.
MARIANO.—(*Amb gran reverència.*) Oh! Senyora.
FARIGOLA.—(*Amb disgust.*) I ara el petonet també? (*Queda mirant-se'ls. Donya Montserrat i don Mariano parlen baix. Enric i Lluïsa a la dreta també. Senyor Farigola, veient que no li fa el petó.*) No. N'he sortit barato. Però, quan no és l'un és l'altre. *Ojo.*
MARIANO.—El que facin serà el meu gust.
FARIGOLA.—(*Decidit.*) (Veuràs.) (*Alt i marcat.*) Per a passar el

temps, Enric, noia, podríeu ensenyar la casa a don Mariano, mentrestant.

LLUISETA.—Anem, oncle. Ve, donya Montserrat?

FARIGOLA.—(*Ràpid.*) Ja ho ha vist. (*A part a donya Montserrat.*) (No es mogui!)

ENRIC.—(*Que ho ha observat.*) Eh?

LLUISETA.—(*Decidida.*) Anem; ja vindran. (*L'estira.*)

MARIANO.—Ah, enjogassada! (*Desapareixen per la casa.*)

FARIGOLA.—(*A Enric.*) Vés-hi; vigila-la: és capaç de pujar els graons de dos en dos.

ENRIC.—(*Indiferent.*) Ja té enteniment. Llegiré el diari; ja fa dies que no m'he enterat de la política. (*S'asseu a un balanci, d'esquena a ells, però prestant atenció.*)

FARIGOLA.—(*Disgustat.*) (Es queda.)

MONTSERRAT.—(*Queda nerviosa.*) (Com me'n desfaig? (*Gervasi ha sortit i endreça les cadires que estan a la dreta.*)

FARIGOLA.—(*Per Gervasi.*) (Un altre estripa-*qüentos*!) Què sent calor?

MONTSERRAT.—(*Neguitosa.*) Sí, molta; no fa un alè d'aire.

FARIGOLA.—En aquesta hora a la glorieta s'hi està molt bé; es rar quan allà noh i fa fresca. Si em vol creure, arribar-hi i trobar-se bé tot serà u.

MONTSERRAT.—Vol dir?

FARIGOLA.—Accepti. Hem de decidir certs detalls, i... Li faré portar un refresc.

MONTSERRAT.—Oh, no!

FARIGOLA.—Potser una copeta de Benedictina.

MONTSERRAT.—Res de licors.

FARIGOLA.—Deixi'm fer a mi.

MONTSERRAT.—(*Anant-se'n per la dreta.*) (Ho aprofitaré per dir-li-ho. Però, com m'ho puc fer venir bé, com?

FARIGOLA.—(*A Gervasi.*) La botella de la Benedictina, copa, copeta i un gerro d'aigua ben fresca a la glorieta. (*Gervasi se'n va per la casa.*) Jo crec que em troba poc expressiu; poc... no sé com dir-ho. Oh, sí! La poesia del lloc, el rajolí del surtidor, aquella mitja llum que m'afavorirà... (*Rient, fregant-se les mans.*) He, he, he! (*Alt a Enric.*) Vaig a veure els pintors com em tenen el reixat. (*Es dirigeix cap al fons esquerra i, en ésser-hi, mira a Enric, i, veient que no pot veure'l, de puntetes se'n va per la dreta. Enric ho ha observat de cua d'ull o bé mirant per entre el teixit de palla del respatller del balancí.*)

ENRIC.—(*Estranyat.*) Què tenia de particular que l'hagués acompanyada? Ell fa obrir els ulls. (*S'aixeca, deixant el diari.*)

GERVASI.—(*Amb la safata a la mà.*) Volant. (*Dirigint-se a la dreta, decidit.*)

ENRIC.—(*Cridant-lo.*) Escolti. Ara, en portar això allà, em convé que s'enteri si donya Montserrat està sola o amb el papà, i si parlen, sapiguer el que diuen.

GERVASI.—(*Somrient.*) Entès. Vostè sospita el que jo ja fa temps veig clar.

ENRIC.—(*Amb interès.*) I què és?
GERVASI.—Que tots dos en porten una de cap i que qualsevol dia se'ns casaran.
ENRIC.—(*Molt sorprès.*) Què diu!
GERVASI.—I a mi això em va molt bé, perquè, casant-se, donya Montserrat vindria a viure aquí, i com que està contenta de la cambrera, no crec que se'n desfés, i vet aquí que ja la tinc a prop altra vegada.
ENRIC.—(*Nerviós.*) Sí, eh? (*Rumiant.*) (Així em fóra sogra..., i allò que he sentit devia ésser que ja s'hi assajava. Oh, quin calvari en perspectiva! (*Decidit.*) No pot ésser; ca! Miri, si a vostè li va bé que es casin, a mi no m'hi va gens, i m'ha d'ajudar a espatllar-ho.
GERVASI.—(*Indignat una miqueta.*) Oh, senyoret! Per culpa de vostè ja estic lluny d'ella, i ara que la tornava a tenir a prop...
ENRIC.—Cuiti; miri i escolti.
GERVASI.—(*Anant-se'n per la dreta.*) Sempre em fa fer unes coses!
FELIP.—(*Sortint quasi topant-se amb Gervasi.*) Ep! (*Felip va acostant-se a Enric, que està capficat.*)
FELIP.—El ram que m'han encarregat per a la taula, he pensat, a tot vol, posar-hi unes flors grogues que tinc, que se'n diuen «Calendules gegantus.» Vostè que tot ho sap, bé deu sapiguer quines flors són.
ENRIC.—(*Bruscament, perquè el molesta.*) «Gegantus»? I són grogues? (*Decidit.*) Ginesta.
FELIP.—(*Rient.*) No.
ENRIC.—Faci'l com vulgui; m'és igual.
LLUISETA.—(*Sortint.*) Digui la veritat.
MARIANO.—(*Sortint.*) Magnífic!
LLUISETA.—(*A don Mariano.*) Ara anem a veure el xalet i de pas veurà la glorieta.
ENRIC.—(*Ràpid.*) No; ara, no. Ja que ets aquí, ensenya-li lo d'aquesta banda. (*Esquerra.*)
LLUISETA.—Té raó; a la glorieta ja hi passarem; veurà quina ufana de rosers; són uns exemplars raríssims.
FELIP.—(*Acostant-s'hi.*) «Rosérum especialius».
ENRIC.—(*A Felip.*) Vagi pel ram, vagi. (*Felip se'n va per la segona esquerra.*)
LLUISETA.—(*A don Mariano.*) El papà la trobava poc poètica la glorieta; deia que hi faltava un surtidoret amb una figura que tragués aigua, i mai diria què hi ha fet posar?
MARIANO.—Una sirena, un *triton* bufant un corn?
LLUISETA.—(*Rient.*) No, sényor; un bomber amb una *manguera*. Ha, ha, ha!
MARIANO.—(*Rient també.*) Oh, oh! *Le pompier*!
ENRIC.—(*Donant pressa, neguitós.*) Vés... ensenya-li la col·lecció zoològica, que diu el papà.
LLUISETA.—Vingui, oncle, vingui.
MARIANO.—(*Seguint-la.*) A Berlín en vaig veure una que...
ENRIC.—(*Empenyent-lo perquè se'n vagi.*) Oh! Segurament que no pot comparar-se amb la nostra.

MARIANO.—(*Tot anant-se'n.*) Oh, ja, ja! (*Desapareixen per la segona esquerra.*)
GERVASI.—(*Que ve de pressa.*) Senyoret.
ENRIC.—(*Acostant-s'hi amb molt interès.*) Què passa?
GERVASI.—Don Joan ha pres seient al costat d'ella, i al cap d'una mica, somrient, agafa la copeta que donya Montserrat no s'havia acabat de beure encara, i se l'ha beguda ell.
ENRIC.—Bé; i què deien?
GERVASI.—D'allà no es sentia. Després don Joan ha anat acostant-se-li, més, més, fins que, de cop i amb molta delicadesa, això sí, li ha fet un petonet.
ENRIC.—(*Sorprès.*) Sí? I a on l'hi ha fet?
GERVASI.—A la glorieta, no l'hi dic?
ENRIC.—Vull dir, a la mà, o bé...?
GERVASI.—Aquí. (*Senyalant la galta.*)
ENRIC.—Si que estem bé! Però, ella...
GERVASI.—S'ha sorprès; després ha semblat que el renyava; ell es disculpa amb grans accionats, com volent dir: «Dispensi; no anava per vostè.» Ella s'apaibaga, somriu, i per adobar-ho, veient potser que l'havia renyat massa fort, donya Montserrat arrenca una rosa d'allà mateix i l'hi dóna.
ENRIC.—Això va a marxes dobles!
GERVASI.—Don Joan, després d'un gest d'ella com volent dir: «Vagi, que em comprometi», se'n va, i.... miri, ve cap aquí.
ENRIC.—Vagi-se'n.
GERVASI.—(*Tot anant-se'n per la casa.*) Malviatge! (*Desapareix.*)
ENRIC.—(*Preocupat.*) Es complicat; molt! Com fer-ho? (*Es torna a asseure.*) El sogre sol, em va bé, em distreu... Casant-se, se m'espatllarà. (*El senyor Farigola surt content pel fons dreta tot brincant-se, amb la rosa amb poncelltes a la solapa i fregant-se les mans.*)
FARIGOLA.—Molt bé, *Juanito*! (*Picant-se la cara.*)
ENRIC.—(*Que l'observa.*) (Que està eixorivit!)
FARIGOLA.—He sigut galant, sense deixar d'ésser prudent. Oh, si el bomber pogués parlar.
ENRIC.—Etxem! (*Imitant un estornut.*)
FARIGOLA.—(*Sorprès.*) Eh! Ah! Ets aquí?
ENRIC.—Però, què li passa, que està tan content? (*S'aixeca.*)
FARIGOLA.—(*No sapiguent què dir.*) No és prou motiu el que us tingui aquí a tots tres?
ENRIC.—(*Ràpid i marcat.*) Tres?
FARIGOLA.—Vull dir... comptant-hi el *tío*.
ENRIC.—(Com entro en matèria? Començaré per allò que es diu sempre.) (*Al senyor Farigola, una mica seriós.*) Papà, jo tinc un ocell...
FARIGOLA.—(*Rient i animat.*) Ha, ha, ha! Bé, home, bé! (*Tocant-lo de l'espatlla.*)
ENRIC.—En dir ocell em refereixo a l'art del detectivisme, que fins lo més intrincat posa en clar; però ara, la seva sobtada alegria, la satisfacció del seu semblant, no m'ho explica ni remotament.

FARIGOLA.—Es que... vinc de veure els pintors que pinten la *verja*, i ho han deixat molt bé. Les puntes de les llances, daurades, i les lletres que diuen «Villa Farigola»...

ENRIC.—Dispensi; una pregunta. Vostè no ha fet més que anar al reixat i tornar aquí?

FARIGOLA.—Res més.

ENRIC.—M'estranya; jo diria que ha passat per la glorieta i és a l'altra banda. (*Dreta.*)

FARIGOLA.—(*Compromès.*) (Caram!) I amb què et fixes?

ENRIC.—En aquesta rosa, que quan se n'ha anat no portava.

FARIGOLA.—Això no vol pas dir...

ENRIC.—Es que, justament d'aquesta mena no n'hi ha en doc més del jardí, sinó a la glorieta.

FARIGOLA.—(*Rient forçat.*) Ha, ha!... Molt bé!

ENRIC.—(*Per la rosa.*) Es exquisida la fragància que fan aquestes flors. (*Olorant-la sense treure-li del trau i acostant-s'hi molt.*) Que és estrany! Hi trobo un perfum diferent d'altres vegades.

FARIGOLA.—Ca!

ENRIC.—Sí, sí. (*Torna a olorar.*) Fa olor... com de licor... (*Rumia i de cop diu, content:*) Ah, ja sé; sí, de... de benedictina.

FARIGOLA.—(*Sorprès.*) Fuig!

ENRIC.—(*Amb gran entusiasme.*) Ja lligo caps! Vostè ha fet més que passar per la glorieta; s'hi ha aturat i ha begut.

FARIGOLA.—No sé perquè.

ENRIC.—Oh, si jo pogués dir el que endevino! Es un cas esplèndid, de gran lluïment! Oh, si ho és! (*Mirant al senyor Farigola de dalt a baix.*) La flor, la olor i altres detalls que observo... Ah!... Si vostè per un moment no ho fos, vostè!

FARIGOLA.—Com!

ENRIC.—Que fos un altre i que jo pogués parlar. Ja sap que vaig dir que un cop casat no volia dedicar-me més a fer de detectiu; però ara, aquest cas m'atrau, em seduex; deixi'm arribar al final: aquesta vegada i prou. Sí?... Quedem, doncs, en que vostè ara no és el meu papà.

FARIGOLA.—Noi!

ENRIC.—Vostè ara no és més que un cas.

FARIGOLA.—(*Impacient.*) Acaba!

ENRIC.—He sentit que, en anar-se'n, vostè donava ordres per a que portessin allà el licor i una copeta. Descomptant, per inversemblant, que vostè hagi begut amb l'ampolla, pot assegurar-se que ho ha fet amb la copeta mateixa de donya Montserrat..., i, tractant-se d'una persona educada, asseguro que ha begut després, servint-se novament, o bé... bevent del mateix d'ella... potser.

FARIGOLA.—Oh! (*Fent l'indignat.*)

ENRIC.—Al capdavall, res de particular.

FARIGOLA.—Ah, no? (*Mig content.*)

ENRIC.—No deixava d'ésser una finesa, una galanteria... (*Mirant-li la flor, observant-la amb atenció.*) Ara em permet?... Sí; és el que pensava.

FARIGOLA.—Què pensaves?

ENRIC.—Ella ha correspost cullint-li aquesta flor, i...

FARIGOLA.—(*Enfadant-se.*) No sé perquè l'ha d'haver cullida ella i no jo!

ENRIC.—Sé lo gelós que està de les flors; l'amor amb què les tracta; si vostè l'hagués cullida, no l'hauria tallat junt amb aquestes poncelletes, malaguanyades.

FARIGOLA.—(*Compromès.*) Bé, però...

ENRIC.—Ara hem de sapiguer si tantes atencions m'expliquen la satisfacció amb què vostè s'ha presentat. Tot això podia ésser preludi de... (*Maliciosament.*)

FARIGOLA.—(*Molt seriós.*) Gendre!

ENRIC.—Hem quedat que ara no ho sóc. (*Fixant-se en el bigoti, i després de mirar-l'hi de prop.*) El seu bigoti em diu ben clar...

FARIGOLA.—(*Fora de si.*) El bigoti dirà el que vulgui; però jo...

ENRIC.—Com que és d'un negre perfecte, facilita la tasca. S'hi nota a simple vista per sobre una polsina blanquinosa que delata...

FARIGOLA.—(Va tan enfarinala!) (*Enric li toca el bigoti amb dos dits, fregant-los després un amb altre amb rapidesa; els olora, torna a fregar i torna a olorar i mira al senyor Farigola, somrient amb gest de delicada reconvenció movent el cap, mentre ell abaixa els ulls avergonyit.*) (Ara sí que no sé què dir-li.)

ENRIC.—(*Marcat, triomfalment.*) Marca «Floralia», de quinze pessetes la capsa! I vet aquí explicada aquella gran satisfacció, aquell aire d'home feliç, aquell aire de triomf.

FARIGOLA.—(*Cremat.*) Ni he vingut amb tants aires, ni tu ets *detective,* sinó el meu gendre, i jo no sóc un cas, sinó el teu sogre i... prou endevinalles, vaja!

ENRIC.—Sí, senyor; ja ha acabat el detectiu. Ara, jo dic: Hi ha vegades que els detalls s'acumulen fent semblar el que no és. Tot m'ho fa creure. Ni somniar-ho que vostè com a capricі...

FARIGOLA.—Home!

ENRIC.—Ni que la seva intenció fos casar-s'hi, tampoc; la diferència d'edat...

FARIGOLA.—Ah! Si...

ENRIC.—El tenir la filla casada encara ho justificaria menys.

FARIGOLA.—Sí... sí... (Carat de noi!)

ENRIC.—(Ara, ja sap el meu parer.) Demés...

MARIANO.—(*Surt rient.*) Ha, ha!

LLUISETA.—(*Idem.*) Li dic que sí!

MARIANO.—Cada vegada estic més enamorat d'aquesta noia.

FARIGOLA.—(*Malhumorat.*) (S'enamora de tothom!)

MARIANO.—Però, i donya Montserrat?

LLUISETA.—(*Mirant a la dreta.*) Allà la veig, contemplant els ocellets de la *pajarera.*

FARIGOLA.—La col·lecció d'animalets, s'hi ha fixat?

MARIANO.—Notable! Hi ha un exemplar molt rar: aquell gall que només té una pota.

LLUISETA.—(*Rient.*) Si és que dormia, i quan dorm n'amaga una.

MARIANO.—Ah!

LLUISETA.—Ha, ha, ha!

ENRIC.—Oncle, oncle! (*Tots riuen.*)
FARIGOLA.—No riguis fort, que no t'és bo.
MONTSERRAT.—(*Sortint.*) Què els passa?
LLUISETA.—Ara, oncle, li faré portar el que deia. No li farà mal aigua sola? Hi vol un *bolado,* orxata?
MARIANO.—No, gràcies; és per a pendre unes píldores.
LLUISETA.—(*A la casa.*) Gervasi! (*Es queda a la porta un moment com parlant a dins.*)
MARIANO.—(*Al senyor Farigola, que està distret, preocupat, a l'esquerra.*) A causa dels menjars de fonda, tinc una pirosis arrelada. (*Don Mariano i el senyor Farigola parlen baix.*)
ENRIC.—(*A donya Montserrat.*) Voldria parlar amb vostè. (*Fan grup a la dreta.*)
MONTSERRAT.—Digui.
ENRIC.—Quan sol·licitava ésser el seu marit, per què no m'ho deia que era inútil perquè em trobava massa jove?
MONTSERRAT.—Per què ho diu?
MARIANO.—(*Al senyor Farigola.*) A Londres....
ENRIC.—Perquè el papà ha tingut més sort que jo.
MONTSERRAT.—(Ah!) (*Decidida.*) I si fos, què?
ENRIC.—Res; però no sé si li ha acudit una cosa, i si hi ha atinat, m'estranya que s'hi conformi. Ja ha pensat que, casant-s'hi, vostè serà àvia a no tardar?
MONTSERRAT.—(*Sorpresa.*) (Ah! Es veritat!)
ENRIC.—(*Somrient.*) (No hi passa.)
MONTSERRAT.—Avia? Ca! (*Molt contenta.*) Gràcies, moltes gràcies; li agraeixo l'avís. (Ja tinc sortida, sí!) (*Es passeja nerviosa rumiant.*)
ENRIC.—(*Estranyat.*) (Se n'alegra?)
MARIANO.—I a París, hi ha estat?
FARIGOLA.—En aquella direcció no he passat de Granollers.
LLUISETA.—(*A don Mariano.*) Ara l'hi portaran, oncle.
MARIANO.—Quanta molèstia! (*Deixa al senyor Farigola i se'n va amb Lluïsa una mica cap al fons dreta, parlant. Al cap de poc hi va Enric, però sense deixar d'observar el que fa donya Montserrat.*)
MONTSERRAT.—(*Amb decisió.*) (Sí, ara; no perdem temps.) (*Dirigint-se al senyor Farigola.*) Hem de parlar... hem de decidir...
FARIGOLA.—Els ho direm a l'hora del xampany, eh?
MONTSERRAT.—No, no; a cap hora, don Joan.
FARIGOLA.—(*Sorprès.*) Com!
MONTSERRAT.—Hi ha un gran inconvenient. Oh, sí!
FARIGOLA.—Però...
MONTSERRAT.—Quan li ho expliqui, trobarà que tinc raó; tant, que li retiro la paraula.
FARIGOLA.—Què és?
MARIANO.—(*Cridant.*) Donya Montserrat.
MONTSERRAT.—Vinc. (*Anant-hi.*)
ENRIC.—(*Que ho ha observat.*) (Ja està, ja!)
GERVASI.—(*Surt portant safata amb copa i gerro d'aigua.*) On ho volen?

LLUISETA.—Allà. (*Taula dreta.*)
FARIGOLA.—(Què serà?)
LLUISETA.—Podríem seure; fa massa sol per a córrer pel jardí. (*S'asseuen donya Montserrat, a la dreta, a prop d'ella don Mariano, i més separats, cap a l'esquerra, Enric i Lluïsa. La taula estarà entre donya Montserrat i don Mariano, però més endavant, a fi de què quan Gervasi li serveix l'uigua estigui una mica d'esquena a ell.*)
ENRIC.—(*A Lluïsa.*) (Titona; parlem de les nostres coses.) (*Parlen baix.*)
MARIANO.—(*A donya Montserrat.*) La trobo com... més satisfeta.
MONTSERRAT.—Es que m'he tret un pes de sobre.
ENRIC.—(*A Lluïsa, agafant-li les mans.*) Rateta, terrosset de sucre!
LLUISETA.—Home! (*Signant que hi ha gent.*)
GERVASI.—(*Que s'espera amb el gerro a la mà, diu a don Mariano.*) Plena?
MARIANO.—Quasi. (*A donya Montserrat.*) Aquell viatge ha sigut dels més accidentats. Era a la nit, i a la sortida d'un túnel una *quadrilla* de bandolers varen assaltar el tren; dormíem, i de cop sentim: Brrrr! Pim, pam, pam!... (*Simula molt marcadament una descarga i el gest d'apuntar l'arma. Sorpresa general. Gervasi, que estarà abocant, gira la copa, vessant l'aigua en abundància. Donya Montserrat s'aixeca per no mullar-se. Lluïsa, que seia d'esquena, fa un xiscle, espantada. Enric s'aixeca, i el senyor Farigola, que es passejava amunt i avall pensatiu, i que en sentir-ho deurà trobar-se al fons i d'esquena, fa un saltiró ràpid, quedant-se de cara.*)
GERVASI.—Ep!
LLUISETA.—Ui!
ENRIC.—Què?
FARIGOLA.—Què passa?
MARIANO.—(*Amb gran rialla.*) Ha, ha, ha!
GERVASI.—Dispensi'm, però...
LLUISETA.—(*Mig esglaiada.*) Quin surt!
ENRIC.—Lluïseta!
MARIANO.—(*Veient-la i posant-se seriós; després, anant-hi.*) Ah, caram!
FARIGOLA.—Filla!
ENRIC.—No és res.
GERVASI.—(*Tocant-se l'esquena.*) (Si em toca!) (*El senyor Farigola, donya Montserrat i Enric prop de Lluïsa.*)
MARIANO.—*Je le demande perdon*; vetoaquí!
FARIGOLA.—(*Seriós a don Mariano.*) *Hombre!* Pensi que si els grans ens hem espantat...
LLUISETA.—No ha estat res, res.
MARIANO.—Ho he explicat amb massa foc; vetoaquí. (*Tots s'asseuen altre cop i Gervasi torna a omplir la copa o bé en porta una altra si es trenca i amb un drap eixuga la taula; després desapareix. Don Mariano, mirant-se la taula i a terra diu, després d'una pauseta:*) Ara que veig tanta aigua, em recorda un naufragi en alta mar, que... (*Parla baix amb donya Montserrat.*)

C.—(*Aixecant-se i estirant a Lluïsa.*) (Anem, noia, anem.)
SETA.—(*Deturant-lo.*) Què dirà?
ANO.—Vàrem topar amb un altre. Tota la culpa va ésser perquè
iavia molta broma.
C.—I amb la broma el capità devia estar distret...
ANO.—(*Rumía*). Vull dir...
OLA.—Bruma?
SERRAT.—Boira?
.—Calitja?
NO.—Justament. Ah! El català és un idioma admirable! Qui-
arietat de termes pèr expressar la mateixa cosa!
OLA.—(Explica cada garrofa!)
NO.—Va ésser a les costes de...
OLA.—De Garrof?
NO.—Com diu?
OLA.—(*Corregint-ho.*) De Garraf, volia dir.
NO.—Oh, ca! Lluny! Les de... (*Rumía*).
A.—(*Sortint per la casa.*) Dispensin: don Joan, té el *picadi-*
t i a punt de posar-lo al forn.
OLA.—Vinc. (*Ursula se'n va. Senyor Farigola observant a*
Montserrat i don Mariano que parlen baix.) Em sap greu
ls-hi ocasió. (*Alt, des de prop de la casa.*) Desitjaria que vin-
in a la cuina; s'està fent un plat especial, i ara vaig a fer-hi
cia, el secret, com si diguéssim. Oh! Es un moment emocio-
Vinguin; veniu. (*Entra a la casa.*)
O.—(*Sense moure's.*) Ah, sí, sí! (*Continua parlant amb*
TA.—Venim. (*S'aixeca i Enric també.*)
O.—(*A donya Montserrat.*) No hi ha res com el viatjar.
—(*A Lluïsa.*) Com que no et convé el baf de la cuina ni el
explicar viatges, val més que anem a passeig.
TA.—Però, i el papà?
—Ja hi aniran ells! (*Fent bracet i enjogassats, parlant ani-*
nent, desapareixen per la dreta sense que els altres se'n ado-
RRAT.—Al meu marit el viatjar no li agradava. Ell tenia
os tan ocupat amb els negocis, que va ser allò de casar-nos,
Montserrat, aprofitant que era festa, i al vespre ja tornà-
ser a casa.
O.—No varen passar-hi ni una nit?
RRAT.—No li dic?
O.—Ja la crec, perquè suposo que lo que passà aquell día no
lidar-se fàcilment.
RRAT.—Era el mes de juliol.
O.—(*Rient.*) Ha, ha! Quin mes va anar a escullir el seu
RRAT.—No sé perquè!
O.—Digui, digui.
RRAT.—Feia un temps trist i plujós. Tot el dia va fer xim-

MARIANO.—(*Rient de gust, maliciosament.*) Ha, ha! Xim-xi
català és admirable!
MONTSERRAT.—(*Molestada.*) (Quin home!)
MARIANO.—Té alicient per a nosaltres el parlar de lo que f
rència al amor: a vostè per lo que li recorda, i a mi perquè
lar-me d'un món desconegut.
MONTSERRAT.—Vol dir?
MARIANO.—(*Rient.*) Ha, ha, ha! Ah! Si un no tingués el
dels cabells blancs! Això priva de dir coses, per por de que a
n'hi riguin.
MONTSERRAT.—(*Contenta.*) (Ara, ara!) Una vídua tamp
ser exigent.
MARIANO.—Per més que no tinc els anys que represento.
MONTSERRAT.—Ja se li veu que no en té molts.
MARIANO.—Doncs, encara en tinc menos.
MONTSERRAT.—Quants?
MARIANO.—L'avenço de poc.
MONTSERRAT.—(Enterats.)
MARIANO.—(*De sobte, després d'haver mirat a la dreta.*)
ram! Miri, miri, donya Montserrat els meus nebots! Oh
ventut!
MONTSERRAT.—(*Mirant-hi.*) I tal!
MARIANO.—Juguen a veure si ell l'atraparà. (*Preocupat.*)
MONTSERRAT.—Què té?
MARIANO.—Es que... passa que un se'n torna envejós de l
tat d'un altre. No ho troba?
MONTSERRAT.—(*Després d'haver fet un gest, tot somrient
tint-hi.*) (I que és cançoner!)
MARIANO.—(*De prompte, amb cert entusiasme.*) Ah! Si jo
MONTSERRAT.—(*Ràpid.*) Com deia?
MARIANO.—(*No sap què dir i de cop respon.*) Acceptant l'o
que vostè va fer-me, qualsevol dia tindré el gust de visitar-
sa seva.
MONTSERRAT.—Ja ho sap.
MARIANO.—Aprofitaré l'ocasió per a manifestar-li...
MONTSERRAT.—(Gràcies a Déu!)
MARIANO.—Veurà; el que vull dir-li li ho diré en anglès; cl
là no gosaria.
MONTSERRAT.—(Quants preàmbuls!) Però, si no l'entend
MARIANO.—Amb què ho endevini, *basta*. Fixi-s'hi! (*Pro
tal com està escrit.*) *Di solemn móment tu du yú á decla
arraif.* (*Rient satisfet.*) Ha, ha! Què he dit?
MONTSERRAT.—(*Després d'haver escoltat amb molta aten
preocupada.*) Què vol que li digui?
MARIANO.—Li adverteixo que l'anglès és molt concís; po
raules volen dir *la mar* de coses.
MONTSERRAT.—(*De cop, contenta.*) (Ah, sí? Veuràs.) D
sembla que ha vingut a dir...
MARIANO.—(*Entusiasmat.*) A veure.

TSERRAT.—Donya Montserrat... Sentint per vostè una gran
ipatia...
ANO.—(*Rialler i animat.*) Molt bé!
TSERRAT.—...i tement que pugui arribar a ésser d'un altre,
ò m'obliga a manifestar-li... Vaig bé?
ANO.—(*Sorprès.*) Oh, molt!
TSERRAT.—...Que em farà l'home més feliç si puc comptar
b la seva mà. Es això?
ANO.—(*Sense riure, sorprès i preocupat.*) (Amb lo de demanar
mà si que no hi havia atinat.) Senyora; ja n'és de concís l'an-
s, però no tant!
TSERRAT.—(*Amb indignació.*) Així, què era el que vostè em
posava?
ANO.—(*Confós.*) Senyora!
TSERRAT.—Vostè ha suposat que jo...?
ANO.—Bé, no s'ho prengui així, tan... com se'n diu?
TSERRAT.—Oh, oh! Suposar que acceptaria i sense ésser tal
n Déu mana! Oh! Vostè m'ha ofès en lo més delicat!
ANO.—No; li ho prego; res d'això; no s'exalti. Escolti. Lo
sol-licitar la mà ja ho hauria dit també.
TSERRAT.—(*Amansint-se.*) Ah, sí?
ANO.—Es clar! (L'he feta bona!)
TSERRAT.—Oh! Dispensi...
ANO.—Sí; és clar, m'hi veig obligat; el nebot m'ha deixat a
a sol; bé he de fer un pensament. La raó hi és, o no hi és?
TSERRAT.—Hi és, hi és! (*Decidida.*)
ANO.—(*Entusiasmat.*) Oh! Ha dit *yes*. Això en anglès vol
si.
TSERRAT.—Així, vostè...?
ANO.—Sí, senyora! Sol-licito... la seva mà. Què m'hi diu?
TSERRAT.—No goso... (*Decidida.*) Li ho diré en anglès, tam-
no em farà tan...
ANO.—(*Ansiós.*) Així, doncs...?
TSERRAT.—(*Després d'un pausa curta.*) *Yes*; vet-ho aquí!
ANO.—(*Content, amb emoció.*) Oh!
TSERRAT.—(Ja tinc company de viatge!) Ara és bona ocasió
a demanar-li...
ANO.—(*Escamat.*) (Què més, ara?)
TSERRAT.—Un capricі. (*Ella li parla baixet.*)
GOLA.—(*Surt de la casa, aturant-se.*) Bé! Em podia anar es-
ant! (*Escolta.*)
TSERRAT.—Ho farà?
ANO.—La complauré a la primera ocasió.
GOLA.—(Caratsus!)
TSERRAT.—Pot estar ben convençut que les patilles li posen
s; el bigoti sol, li estaria millor.
ANO.—Si pogués ésser ara, cregui que...
GOLA.—(*Sorprès.*) (Ja tinc suplent: ell es treu les patilles; jo
torno a deixar la mosca! A mi m'agafa alguna cosa!) (*Fent
si es desmaiés, recula.*)

MARIANO.—Jo, les patilles, a dir-li veritat, les porto només trobo que fan fer cara de passatger de primera. (*Rient.*) H
MONTSERRAT.—(*Rient.*) Es original!
MARIANO.—Després hem d'empendre un viatge ben llarg!
MONTSERRAT.—Ah, sí, molt! Per a poguer oblidar...
MARIANO.—Com!
MONTSERRAT.—(*Ràpid.*) Vull dir, per a poguer admirar...
MARIANO.—Sóc tan feliç, tant, que sento necessitat de comun tothom...
MONTSERRAT.—(*Que està de cara a la dreta.*) Miri; ve bé; mençar pel seu nebot. (Poc es pensa...)
MARIANO.—(*De sobte, preocupat.*) Bo! El nebot; té raó!
MONTSERRAT.—Què té?
MARIANO.—Jo vaig obligar-lo a què es casés, menaçant-lo an si no ho feia em casaria jo; ell va complir; per lo tant jo no Per delicadesa em veig obligat a demanar-n'hi consentiment
MONTSERRAT.—Es un cas extraordinari que vostè ara... (Què
MARIANO.—(*Content, de sobte.*) Calli! Crec lograr el permís cara li faré càrrecs...
MONTSERRAT.—(Es viu com ell; almenys se li assembla en cosa.)
ENRIC.—(*Sortint.*) Si vénen farem una partida de tennis.
MARIANO.—(*Seriós.*) Escolta. (*Donya Montserrat s'aparta, vant amb atenció.*)
ENRIC.—Digui.
MARIANO.—(*Rumiaun a mica i diu*:) Enriquet, he resolt, des madura reflexió...
ENRIC.—No venir a jugar, eh? Bé; no s'hi amoïni per això.
MARIANO.—No; escolta. T'he de dir que he fet pensamènt de me. Eh?
ENRIC.—(*Sorprès.*) Què em diu?
MONTSERRAT.—(*Ansiosa.*) (Veiam, veiam!)
MARIANO.—I com que crec tenir-hi obligació, et demano...
ENRIC.—(*Mirant a donya Montserrat.*) (Bé! Ara sí que he es detectiu!)
MARIANO.—Sé que falto a lo promès; pots donar-me un Si jo vaig obligar-te a què et casessis dintre el terme de tres tu em pots dir: «Casi's; però si d'aquí vuit dies no ho ha retiro el permís.» Què hi dius?
MONTSERRAT.—(*Contenta.*) (Sí que s'assemblen, sí!)
ENRIC.—El que dic, és... que no tingui res que dir-hi.
MARIANO.—(*Content, abraçant-lo.*) Enriquet!... Oh, cor ge desinteressat! (*Donya Montserrat fa gest de satisfacció.*)
ENRIC.—Per què?
MARIANO.—Ja pots consentir, perquè això no ha d'influir en l tió d'interessos.
ENRIC.—Fugi! Ni se m'havia acudit.
MARIANO.—En veure lo feliç que ets m'ha fet venir desitjo manera que tu tens la culpa de...

ENRIC.—(*Rient.*) Bé, bé! (Però vostè, tan refractari al matrimoni, ara de cop... Com ha sigut?)
MARIANO.—(Noi, no ho sé pas!) (*Cridant-la.*) Donya Montserrat. (*Presentant-la.*)
ENRIC.—Els desitjo tantes felicitats com per a nosaltres.
MARIANO.—Ja ho sent. (*Parlen baix amb donya Montserrat.*)
ENRIC.—(Tornant-se'm tia, em quedo sense sogra... Molt bé! Viatjaran sempre i allunyo perills de moltes menes.) Vostè que temia que nosaltres fóssim els últims Rovellats!
FARIGOLA.—(*Sense el casquet ni la flor.*) (Em falta aire!)
MARIANO.—(*Pel senyor Farigola.*) Vostè serà el segon que ho sabrà; escolti.
ENRIC.—Ah, sí! Vingui, que l'oncle li explicarà... un descarrilament. (*Don Mariano i el senyor Farigola fan grup.*)
MONTSERRAT.—Pobre don Joan!)
MARIANO.—Tindrà una sorpresa!) (*Queden parlant.*)
ENRIC.—(*Fent grup amb donya Montserrat.*) La seva cotorreta amb el temps explicarà cada viatge!
MONTSERRAT.—Segur. Per cert que ara fa recordar-me d'una cosa. Com va ser que la cotorra, que tot just volava, de la Granvia hagués anat a parar a l'Avinguda del Tibidabo?
ENRIC.—(*Somrient.*) Més estrany és que d'Amèrica hagués vingut a Barcelona.
FARIGOLA.—(*Impacient.*) Digui; cuiti!
MARIANO.—Esperi; ara li ho diré; a la una... a les dues...
FARIGOLA.—Vaja!
MARIANO.—(*Rient.*) A dos quarts de tres...
FARIGOLA.—Me'n vaig!
MARIANO.—Vaja, doncs. (*Li parla a l'orella.*) Eh?
FARIGOLA.—(*Sorprès.*) (Es casen!) (*Dissimulant.*) Total per això?
MARIANO.—No el sorprèn?
FARIGOLA.—Gens; ja ho veia venir.
MARIANO.—Oh! *Je suis enchanté*! (*Marcadissim.*) (Ell ho veia venir i jo no!)
FARIGOLA.—(*Mirant-se donya Montserrat.*) (Crec que somnio!)
MARIANO.—(*Al senyor Farigola.*) Ara hi penso: que hi ha alguna perruqueria per aquí la vora?
FARIGOLA.—Que es vol treure les patilles?
MARIANO.—(*Sorprès del tot.*) Eh! Vostè ho veu venir tot! (*Queda mirant-se'l, sorprès.*)
FARIGOLA.—Tot. (*De malhumor, a donya Montserrat.*) Mil *parabienes*, donya Montserrat.
ENRIC.—(Pobre papà!)
MONTSERRAT.—(*Al senyor Farigola.*) Quan hi hagi ocasió li diré el motiu que m'ha impulsat... Estic segura que em donarà la raó.
FARIGOLA.—(*Intrigat d'allò més.*) (Què rediantre deurà ésser?)
MARIANO.—Tinc un plan. Anem a donar la notícia a la Lluiseta?
MONTSERRAT.—Just!
MARIANO.—Anem-hi! (*Ells tres se'n van animadament pel fons dreta.*)

FARIGOLA.—(*Abatut.*) La il·lusió de tants anys!... (*Enrabiat, de sobte.*) Malviatge! (*Pausa, molt preocupat, i de cop, anant-se animant, tot sonrient.*) Oh, sí; just! (*Amb marcada alegria.*) També la tindré jo la meva *pareja*, que ha de venir enviada pel Cel: un angelet de cabells d'or i galtones com pometes, que em besarà tot dient-me *abuelito*! (*Amb gran emoció.*) Oh, sí! (*Animat, joiós.*) Em sembla que ja el veig... menut, rodanxó, tot just aguantant-se i amb un quiquiriquí! (*Enriolat i mirant a terra com si el tingués al davant, diu de sobte, molt marcat, ajupint-se.*) *Nano*! M'estimes? Ah! Fuges sense dir-m'ho!... (*Còmicament com si el perseguis, dirigint-se al segon terme de la dreta.*) Vina!... Ai que t'agafo!... Ara, ara et tinc, ara!...

LLUISETA.—(*Sortint de la dreta, diu, estranyada, aturant-se.*) Papà!

FARIGOLA.—(*Que es troba prop d'ella, parant-se en sec; no sap gent què dir, fa una curta pausa i es llença emocionat als seus braços, estrenyent-la tendrament sobre el pit, mentre diu a mitja veu, tremolosa d'emoció.*) Fillets meus!...

FI DE LA COMEDIA

UN LLIBRE ABSOLUTAMENT INDISPENSABLE ALS AFICIONATS

Catàleg d'Obres Teatrals Catalanes

4.000 títols entre drames, comèdies, sainets. diàlegs, monòlegs i sarsueles. Teatre d'infants i el més extens

REPERTORI SENSE DONE

A cada obra es detalla el nombre de personatges, homes i dones; si escrita en vers o prosa; si és còmica o dramàtica

Vegeu les seccions que conté el Catàleg

Obres en dos, tres o més actes, amb una o més dones.
Obres líriques en dos, tres o més actes, amb una o més do
Obres en un acte, amb una o més dones.
Obres líriques en un acte, amb una o més dones.
Obres en dos, tres o més actes, sense dones.
Obres líriques en dos, tres o més actes, sense dones.
Obres en un acte, sense dones.
Obres líriques en un acte, sense dones.
Monòlegs per a home.
Monòlegs per a dona.
Teatre d'infants en un o més actes.
Monòlegs per a nois.
Monòlegs per a noies.

Un volum d'unes 150 pàgines, 2 pesse

Els qui vulguin rebre'l per correu, hauran d'afegir 0'40 ptes, per al queig certificat

Llibreria i Arxiu Teatral Mi

Carrer de Sant Pau, 21 BARCELO